

„Vienybė Lietuviŋkų“
 IŠEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, N. Y. NEW YORK.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose..... \$2.00
 Europoje ir kitur..... \$3.00
 Kanadoje..... \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus
 Prenumerata metams skaitosi nuo
 laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
 Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite
 laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuviŋkų“
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, N. Y. NEW YORK
 Yearly subscription rate
 In the United States... \$2.00
 To Foreign Countries... \$3.00
 To Canada... \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to
 the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 14.

Brooklyn, N. Y. 3 d. Balandžio (April) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3—RD, 1879.

Metai XXVII.

Linkėjame linksmy vely-
 ky visiems savo skaityto-
 jams, sandarbininkams ir
 draugams.
 Redakcija.

**DAR APIE MŪSŲ
 „TEATRUS“.**

Anuo sykiu mes rašėm apie mūsų, lietuvių ameri-
 kiekėių scenos ir abelnai mū-
 sų dailės nelemtą ir keistą
 padėjimą. Tokio padė-
 jimo visai nėra pas ame-
 rikonus, ir pas kitas ap-
 šviestas tautas. Pagaliaus
 nei mūsų tolimoje tėvynėje
 Lietuvoje nėra tokio juokin-
 gai užburto rato, kuriame tu
 ri blaškytis ir dovytis mūsų
 jaunutė scena. Mūsų senos-
 je sostapilėje Vilniuje, mū-
 sų didesniuose Lietuvos mie-
 stuose tveriasi didelės dra-
 mos ir muzikos draugijos, i
 kurias įeina visi, kas tiktai
 turi prigimtą aktorystės
 gabumą ir myli teatrus ir
 dainas. Ineina čia lietuviai
 i dailės dievnamį, palikęs
 už durių savo religiškus,
 politiškus ir įvairius asme-
 niškus persitikrinimus. Nes
 dailės dievnamis negalima
 teršti smulkiomis gyvenimo
 šiukšlėmis. Iš tokių žmo-
 nių susidarę draugijos vei-
 kiai padaro galingą meną
 ir dailės ratelį, kuris atru-
 bežiuoja teatrą ir dainas
 nuo visko, kas dvokia ver-
 telgyste, grašiniu pasipel-
 nymu ar panaudojimu scenos
 kokiems egoizmo ir par-
 tijų siekiams. Tokie žmo-
 nės, kaip va Vilniuje, Šiau-
 liuose ir kit. beveik kas sa-
 vaitė pastato ant scenos to-
 kius didelius veikalus, apie
 kuriuos mes amerikiečiai
 nedrįstame ir sapnuoti. Ir
 jie pastato taip gerai, kad
 mes negalime nei pusėn su-
 silyginti. Ir jie taip užin-
 teresuoja ir išlavina publi-
 ką, kad jų teatrai būna kim-
 štinai prisikimšę, nors tē-
 nai žmonės yra daug bėdi-
 nesni piningiška, negu mes,
 — o mūsų „teatruose“ pub-
 lika būna... tokia skystutė,
 nors mūsų paprasčiausiam
 fabriko žmogeliui išmesti
 kvoteris ar pUSDoleris ant
 savaitės, tai būtų kaip Lie-
 tuvoje bandutė nusipirkt!

Lyg atsakymui ant mūsų
 nuomonės štai ir atsiliėpė
 vienas kitas mūsų „teatru“
 srityje atsitikimas. Atsi-
 liėpė tokiu išjuokimu mūsų
 scenos, kad nuo to gali su
 piktu žviegimu nusikvatoti
 pragarinių Poklius-šėtonas,
 kuris i visus lietuvių žengi-
 mus pirmyn vat jau kiek
 metų kyščioja savo bjaurią

dervuotą uodegą ir gadina
 mūsų prakilnius ir gražiuo-
 sius darbus. Tai buvo vie-
 name teatre įvykęs barnių
 „duelius“ tarpe kuningo ir
 socialisto, kurie atėjo sveti-
 mų žmonių surengtan teat-
 ran kaipo svečiai, bet čia-
 pat atidarė savo kromelius:
 vienas publikoje ėmė kalbė-
 ti prieš kuningus, o čia at-
 siradęs kuningas šoko bar-
 tis priešais. Ir publika,
 kuri atėjo pasižiūrėti kas
 bus statoma ant scenos ir
 savo jausmus pašvelninti-
 pasimokinti, — ji šito vie-
 ton išnešė dar labiau su-
 drumstus jausmus, da vie-
 nas žiupsnis neapykantos
 pasėta tarpe mūsų brolių,
 ir tai panaudota dailiausi
 mūsų apšvietos imonė — te-
 atras! Bet tas dar nėra blo-
 giausias, kas mūsų „teatruo-
 se“ įvyksta...

Pora-trejetas savaičių tik
 praėjo, kaip laikraščiai ap-
 rašė kitame mieste (lietuvių
 seniausioje „Kolonijoje“) kitą
 da aitresnę tragi-kome-
 diją. Šita jau pereina viso-
 kius proto rubežius ir pa-
 ženklina mūsų visuomenėje
 prasidėjusį tvinkti pavoj-
 įngą skaudulį, kuris būti-
 nai reikalauja, kad apšvie-
 tesni lietuviai ir dailės my-
 lėtojai pasigalastų kritikos
 ir sveiko proto lancetą, ir
 pasigalandę be jokios pagai-
 los šitą votį durtų pačion
 gėlonin. Buvo tai surengtas
 „teatras“. Jį rengė Tėvy-
 nės Mylėtojų Draugystės
 kuopa. Surengė teatrą, ak-
 toriai išsimokino roles, te-
 atro vedėjai sukvietė dailų
 būrelį publikos ir prasidėjo
 paskirtu laiku vaidinimas.
 Bet dar nepradėjus vaidi-
 nimo, teatro vedėjas gauna
 žinią, kad „publika“ ren-
 gianti „tribelį“ — ermy-
 derį. Sako: „jeigu nenori-
 te turėti nesmagumo, tai
 pašaukite bent kokius še-
 šis policmanus!“ Teatro
 vedėjas buvo žmogus gera-
 matis-optimistas, todėl šito-
 kį perspėjimą palaikė už
 tuščią pletkelę. Bet jisai
 skaudžiai apvyllė save ir ki-
 tus! Jau tik pradėjus loši-
 mą, tuojaus prasidėjo ir
 „publikoje“ kokis tai šiur-
 šėjimas ir erzėjimas. Dar
 šiaip-taip ėjosi lošimas, iki
 išėjo ant scenos viena ak-
 torka. Vos tik ji pasirodė,
 kaip pakilo rėkavimai, švil-
 pavimai ir neramių kojų
 darbas. Lošti visai jau ne-
 buvo galima. Jomarkas
 triukšmadarių pasiekė tokį
 laipsnį, kad teatro vedėjas
 nerado geresnės išeigos,
 kaip išeiti ant scenos, iško-
 lioti publikon išiveržusius

triukšmadarius ir nuleisti
 uždangą, kuri tą vakarą jau
 nebeapkilo!

Ir taip pasiliko teatras
 neužbaigtas. Jo neleido už-
 baigti ne paprastoji publika
 kuri visur ir visados myli
 teatrus ir susirenka pasižiū-
 rėti, ka broliai lietuviai pa-
 stato, bet extra-organizuota
 gaujelė, kuri jau iškalno
 rengėsi iš kitų surengto dai-
 laus teatrėlio padaryti sau
 gardų šabasa. Vėliaus, kaip
 mes gavome žinoti, paaiškė-
 jo visas tas atsitikimas ir
 delko tapo suardytas teat-
 ras. Svarbiausios esą dvi
 priežastys. Viena priežastis
 tai tokia. Šitame teatre da-
 lyvavusi tokia aktorė, kuri
 esanti didelė pašai pa ir vi-
 sur savo drauges merginas
 „apkertanti“. Užtai ji tu-
 rėjusi tarpe merginų aibe-
 savo priešų; na, o tos mer-
 ginos turėjo sau tarpe vai-
 kinų gerus sėbrus, kurie
 merginoms išiteikdami ir
 pasistengė šitai aktorėi
 viešai atkeršyti, net išardy-
 dami teatrą, — teatrą, kuris
 kitų žmonių buvo rengtas,
 kur kitų žmonių buvo padė-
 ta triūsas ir kaštai. Ką tuo-
 kiems rūpi kitų žmonių triū-
 sas ir kaštai!.. Bet buvusi
 ir kita, da indomesnė prie-
 žastis. Teatrą, kaip minė-
 jome, rengė Tėvynės Mylė-
 tojų Draugystės kuopa. Na,
 o prieš šitą kuopelę tame
 mieste jau senai einanti tai
 vieša tai pridengta priešing-
 ga agitacija. Kada pakėlė
 gečą pirmieji pramuštgal-
 viai prieš aktorą, tai ant-
 rieji T. M. D. kuopos ne-
 draugai pamatė progą pasi-
 naudoti išjuokimui šitos
 kuopelės ir jos surengtojo
 teatrėlio. Žodžiu sakant —
 čia susitiko dveji savieji ir
 „savi savuosius pažinę“ su-
 leido vienon armijon savo
 kojas trypti ir suvienijo
 gerkles i kovą. Tėv. Myl.
 Dr-ės kuopa, kaip „prie-
 šas“, tapo nuveikta, teat-
 ras išardytas ir paskui per
 laikraščius buvo progą smai-
 liems liežuvėliams pasijuok-
 ti, kad T. M. D. kuopa „nie-
 ko gero negali nuveikti“. Tai-
 p dedasi XX. amžiuje,
 kada mes giriamės savo pa-
 žanga ir augančiu „susipra-
 timu“. Dar to nebuvo atsi-
 tikę tamsiausiuose mūsų iš-
 eivystės laikuose, smurčiau-
 siose kovose tarpe laisvama-
 nių ir klerikalų. Dar gi ne-
 buvo tokių laikų, kad ren-
 giant T. M. D. kuopai savo
 teatrą reiktų samdyties po-
 liciantus, kad apgintų ak-
 torius ir mūsų jaunutė scen-
 ną nuo išniekinimo ir paže-
 minimo!...

Je, žengiame pirmyn. Tik
 i kitą galą. Čia nekaltą
 visa publika. Čia kalti yra
 publikos vadovai. Mes ne-
 sistebim, kad tas šitoje se-
 niausioje lietuvių kolonijo-
 je atsitiko. Tie-patįs žmo-
 nės, kurie suteikė mums pir-
 mesnias žinias, štai dar ką
 priduria. Apie tą patį lai-
 ką ir tame pačiame mieste
 moksleivių kuopelė surengė
 paskaitas. Skaitė vienas
 moksleivis lekeiją iš politi-
 kosios ekonomijos. Sako,
 lekeija buvusi labai indomi,
 rūpestingai sutaisyta ir ga-
 na gerai ją prelegentas sten-
 gėsi perskaityti. Bet ne-
 laimė buvo prelegentui, kad
 jisai buvo bepartiviškas, ne-
 priklausė i jokią partiją ir
 lekeiją skaitė ne kokios par-
 tijos ar kuopos vardu, bet
 stačiai varde moksleivių bū-
 relio. Atėjo pasiklausti,
 žmonių visokių. Atėjo žmo-
 nės ir partiviški. Iš jų tūli
 sumanė skaitytoją trukdyti.
 Vienas sako buvo labai keis-
 tai ir klauniškai išsigudri-
 nęs čiaudėti. Kad paleis to-
 kį skardų „A-č-hii!“, tai tik
 nužvaga sienos ir lubos sve-
 tainėje. Publika sužiūra,
 visi dairosi, kiti juokiasi,
 skaitytojas maišosi. O čiau-
 dėtojas-klaunas savo triks-
 les vienvaišos atkartoja, ir
 jo sėbrams iš džiaugsmo net
 pažastis knita, kad iš rimtos
 paskaitos sekasi padaryti
 jomarkinį užma-alasą. Taip,
 kur šitokie publikos vado-
 vai atsiranda, tai jau rimtas
 žmonių švietimo ir kulturi-
 nimo darbas susilaukė pa-
 vojų. Ir ne iš valdžios pu-
 sės pavojų, kokį mūsų bro-
 liai Lietuvoje turi iš rusų
 valdžios ir nuo kurios mes
 su keiksmiais bėgame i šitą
 liuosybės kraštą. Nebepa-
 siekia mūsų cenzoriaus rau-
 donoji plunksna nei sargy-
 binio „šaška“ ir šikšnis
 bizūnas, tai pasiekia mums
 iš mūsų pačių motinos prie-
 globsties išėję išgamos!..

Kodel mes apie savo bro-
 lių prastuosius darbus kal-
 bame? Juk rodos daug ger-
 riau būtų nutylėti, kaip dau-
 gelis mūsų laikraščių gud-
 riai politikudami ir daro.
 Tačiau mes tą skaitome už
 klaidingą politikavimą. Mes
 turime akyvaizdoje pusę
 milijono žmonių, kurie nori
 šviesties ir lankyties i teat-
 rą. Šita mūsų visuomenė
 nežiūri i kerštus tarpe mer-
 gų ir tarpe mūsų draugijų
 ir kuopų vadovukų intrigas.
 Mūsų visuomenė aukauja sa-
 vo laiką ir moka sunkiai už
 pelnytais centais bilietus,
 kad pasimalonėti vaidina-
 mais teatrališkais veikalais.

Ji nežiūri, kas tą surengia,
 bet renkasi sau apšvietos ir
 kultūros grudelius kur tik
 papuola, kaip bitutė sau
 renkasi medų ir iš lelijos ir
 iš dobilo, o kartais nučiū-
 pa iššokusią saldzia rasele
 ir nuo piktadagio. Todėl
 tokie kurie del savo egoistiš-
 kų siekių ardo teatrus, yra
 visuomenės aršiausiais prie-
 šais ir žmonių apšvietos va-
 gėliais. Laikas atėjo, kad
 mes kalbėdami apie viso-
 kias plačias pasaulio „poli-
 tikas“, nusivalytume ir pa-
 tįs save iš vidaus, kad taptu
 me visu pirmu žmonėmis.
 Nes jeigu mes save tiktai
 šlifuosime iš viršaus, žvil-
 gėsime naujais siūtais ir
 augštabrylėmis skrybėlė-
 mis jeigu mes girsimės tik
 žinojimais kas dedasi visur-
 kitur, žinosime, kad yr ant
 svieto ir pas kitas tautas
 progėsa ir praktinių žmo-
 nių, o patįs pas save nešime
 tokį visuomenišką sugedi-
 mą, tai būsimė tiktai „pa-
 baltinti grabai, pilni kirmė-
 lių“... Negerai būtų tylėti
 prieš tokius pas mus apsi-
 reiškimus. Tai būtų, anot
 nelaimingo Vištaliaus, žieg-
 ždra (zdrada, predatelstvo)
 prieš mūsų tautos ateiti.

Toje linkmėje mes sveiki-
 name Brooklyne beorgani-
 zuojama laisvą ir bepartiviš-
 ką scenos mylėtojų judėji-
 mą, Chicagoje naują „Dra-
 mos Draugiją“ ir kitur,
 kur tveriasi bepartiviški
 dramų ir visokių scenos vei-
 kalų vaidintojai. Nes tik
 jie atskirs mūsų jaunutę
 sceną nuo pašalinių varžy-
 mų ir inteknių; jie nuva-
 lys nuo mūsų scenos dvo-
 kiančius ir ėdančius mūsų
 tautos kūną miazmus, tik
 jie sutrauks gabesnius akto-
 rius ir įstengs kad ir kasne-
 dėl pastatyti ant scenos ge-
 riausius mūsų dramatiškus
 veikalus, kaip daroma Vil-
 niuje. Kalbant apie viso-
 kią liuosybę, reikia gi pasi-
 galinėti ir mūsų teatrų ir iš-
 liuosuoti juos iš-po visokių
 siauramanių letenos...

PERŽVALGA.

// Lietuvoje blaivininkai. Va-
 sario 28 d. Kaune įvyko visuoti-
 nasai Lietuvos blaivininkų susi-
 važiavimas, arba kaip mes ame-
 rikiečiai pasakytume — seimas.
 Blaivininkai, šitie alkoholio ne-
 vidonai, turi savo organizaciją,
 vardu „Blaivybės Draugija“, ku-
 ri veikia po visą Lietuvą ir iki
 liepos 1 d. 1911 m. turėjo išviso
 139 skyrių, tai yra kuopų, iš ku-
 rių 102 yra Kauno gubernijoje.

19 — Suvalkijoje, 19— Vilniaus
 gub. ir 4 Kurše; beto vėliaus ke-
 letas kuopų buvo šen-tėn sutver-
 ta. Draugija 10-tyje skyrių
 (kuopų) inkūrusi bibliotekas-
 skaityklas, kuriose išviso esą
 3066 kniingos su 966 skaitytojais.
 Per 1911 metus inkurta 9-iose
 kuopose arbatinės, o pirmiaus
 būta apie 30 arbatinių. I visas
 arbatines buvę per metus inplau-
 kų 19,362.23 rub.; išlaidų buvę
 19,518.93 rub. Tad buvo 156 rub.
 70 kap nuostolio. Šiek-tiek dasi-
 lopo iš kepyklų. Tai gal išeina
 ant lygios. Toliaus, „Blaivybė“
 nuo 1 liepos 1911 iki 1 sausio
 1912 išleidusi 75,150 egz. kninge-
 lių kovai su alkoholiu. Galutinas
 turtas iš veikliųjų 123 kuopų
 šioks: inplaukta 25,732r. 60k.;
 išleista 17,815r. 15½k. Lieka
 7,917r. 44½k. Tas žinias paėmė
 iš „Šaltinio“ NN9 ir 10. „Liet.
 Žinios“ papildė šitai: Apyskai-
 tą atsiuntė 123 kuopos. Jose yra
 30,855 sąnary, 21,14 moteris ir
 9,750 vyrų (šie matyt, ir Lietuvo-
 je su „Blaivybe“ ne ant geros ko-
 jos gyvena!). O „Rygos Garsas“
 mus paakina, kad valdybon per-
 rinkta tie patįs sąnariai: kun.
 Marma, kun. Krepauskas, kun.
 Alekna, p. Voitkevičius, ir vie-
 ton D-ro Pryjalgausio, išrinkta
 Dr. Buividas.

// Nauja Suvalkijoje Draugi-
 ja. „Liet. Žinių“ N23 randame
 įstatus naujai susitvėrusios drau-
 gijos, vardu: „Muzikos, Literatū-
 ros ir Dramos Draugija Gabija“,
 kuri veiks Suvalkijoje ir rūpīs
 plėtoti muziką, literatūrą ir dra-
 mos grožės supratimą. Savo vei-
 kimo programon štai ką ji stato:
 užlaikys nuolatinį dainininkų
 chorą, nuolatinę orkestrą, nuola-
 tinę dramos artistų kuopą, knin-
 gyną ir skaityklą; rengs koncer-
 tus, vaidinimus, literatūros vaka-
 rus, lekeijas, paskaitas, pasilink-
 sminimus; rinks lietuvių tautos
 tvėrybos turtą, tautinės muzikos
 tvarinius, šokus, žaidimus; steigs
 muzėjus; darys muzikos, litera-
 tūros ir dramos veikalų konkur-
 sus; spausdīs šituos veikalus; tai-
 sys muzikos ir dramos kursus;
 darys viešas ekskursijas, geguži-
 nes, vaikų šventes, šeimyniškus
 vakarus ir pasilinksminimus;
 steigs visur „Gabijos“ skyrius.
 Tuomtarpu Marijampolė yra ši-
 tos draugijos centru. Apie tai
 randame pranešta ir „Šaltinio“
 N10, kur šiaip daaiškina: „Nari-
 ų iškarto prisirašė 80 žmonių.
 Pirmininku išrinkta A. Jašman-
 ta, padėjėju — kun. M. Gustaitis;
 M. Pečkauskaitė, V. Jesaitytė ir
 J. Bendorius pasidalīs tarp savęs
 pareigas“.

Sveikiname šitą da pirmutinę
 Lietuvoje tos rūšies drangiją!

// J. Kraševskio sukaktuvės.
 Vilniškė „Viltis“ rašo: Antradi-
 nį, kovo 6 (10) dieną, suėjo 25

metai, kaip mirė Sveicarijoje, Genevos mieste, žymus lenkų rašytojas Juozas Ignatas Kraševskis. Mokėsi jisai Vilniaus universitete ir paskui gyveno čia ketelį metų. Parašė nemažą ir apie Lietuvą. Tokie jo veikalai, kaip „Vitolaurada“, „Mindowe“ (Mindaugas), „Witoldove boje“ (Vytauto kovos), „Kunigas“, nors ir parašyti lenkų kalba, bet savo dvasia tai priklauso lietuvių literatūrai. Tie jo veikalai nemažą prisidėjo ir prie lietuvių dvasios sužadimo. Be to, jisai rašė ir mokslo knygų apie Lietuvą: „Litwa“, „Wilno od poezatów jęgo istnienia“ ir tt. Kraš. susipažino su vienu aušrininku J. Višteliauku ir karštai ragino lietuvius kurti savo laikraštį, būsimąją „Aušrą“. Kraš. palaidotas Krokavoje, Skalkoje, tarpu didžiausių Lenkijos vyrų. — Jo šviesią atmintį paminėkime ir mes.

// **Slapti laikraščiai Lietuvoje.** Mums rašo iš vienos vietos Lietuvoje, kad ten eina net du slapti laikraščiai — ranka rašyti mėnesiniai, kurių vieno vardas esąs „Kaimietis“, antro — „Aukso Žarija“. Šito pastarojo N1 pasirodęs lapkrityje, 1910, ir iki šiol tebeina (gavome keletą numerių pasižiūrėti). Rašo: „Politikos labai neužkabina, nes žinome, kad iš to jokios naudos nebus; slapta tik rašome, kas mums daugiau rūpi, kas daugiau reikalinga... Pirmia buvo prasilavinusio redaktoriaus; bet dabar pameš kitam leidėjui, pastojio redaktorium gabus inteligentas ir jau 5NN visai gerus išleidome“...

// **Lietuvius šaškų (čekerių) čempionas.** Vienas iš mūsų skaitytojų (p. A. Gabrys) perdavė laišką iš lietuvio T. Ballako, kuris kadaisiai gyveno New Yorke ir buvo žinomas, kaip smarkus lošikas šaškėmis (čekeriais). Dabar p. Ballakas gyvena Los Anželėje, Cal., kur pastaruoju laiku aplošė čekeriais visus to miesto čekeristus ir gavo aukso medalį bei tapo čekeristų klubo pripažintas už „Cheker Champion“. Ballakas labai mitrus vyras, tik gaila, kad širginėjas. Ir dabar esąs ligonbūtyje. Bene džiovą būsiąs pagavęs.

// **„Draugas“ bene kelsiasis Chicagon.** Mums rašo, jog kun. Kaupas jau atsiveikins su Pitstono parapijonais. Nors žadas už poros savaitių sugrįžti, bet einaš paskalas, kad kun. Kaupas persikelsias Chicagon prie šv. Kazimiero seserų vienuolyno, kur bene būsiąs perkeltas ir „Draugas“ iš Wilkes-Barrės.

// **M. Petrauskas važiuojas į Prūsus.** „Lietuva“ rašo girdėjusi, kad mūsų gerbjamasis kompozitorius M. Petrauskas, kuris iki šiolei buvo Milane (Italijoje), žadąs važiuoti į Prūsus, kur didesniuose miestuose, kaip va: Tilžė, Stalupėnai, Gumbinė ir kit., duosias koncertus. Linkime geriausios kloties!

// **Paleido.** Gavome žinią, jog šiomis dienomis tapo Vilniuje paleista iš kalėjimo, „Lietuvos Ukininko“ leidėja, p-ni F. Bortkevičienė. Kokį skundą valdžia prieš ją išneš, dar nežinoma.

DRAUGUI A. V.

Drauge, žengkie keliu.
Kurį pats aprinkai
Aš juom eit negaliu: —
Dur' erskėčių diegai.
Ašen silpnas esu,
Ne didvyriu man būt,
Bet ir man nebaisu
Už varguolį žūt.
Žengk pirmyn, nebijok!
Kur' erskėčių daugiau!
Tik man ranką paduok —
Bus mudviems žengt lengviau.
Panendrės Bitininkas.

Pas mus ir kitur.

Kovo 26 d. atsibuvo kai-kuriose valstijose mėginimų balsavimai arba primarijos ant šokių-tokių miestų viršininkų ir ypatingai ant delegatų, kurie vasarą turės susivažiuoti į partijų konvencijas, kuriose įvardys arba nominuos kandidatus į prezidentą. Iš tų balsavimų pasirodė, kad republikonų partija siemet turės didelį susikirtimą. Ir štai delko. Nežiūrint į Roosevelt populiariskumą, jisai labai nedaugelį gauna sau į konvenciją delegatų. Paveizdan, tvirčiausi valstija New Yorko, už Taftą duoda 83 delegatus, o už Rooseveltą tik... 7. Daugiau gauna Taftas ir Alabamoje, Indianoje, etc. Žinoma, gauna ir Rooseveltas, bet vis mažumą. Rooseveltas baisesiai įnirto ir New Yorko valstijos rinkimus apskelbė už suklastuotus. Čia ištikrųjų buvo politikierių iškirstas šposas, nes tą dieną nebuvo į laiką pristati baliotai, kuriuos būk spautuvninkas „suvelinęs“ padaryt, todėl buvo balsuota ant paprastų poperėlių. Sakoma yra, kad Rooseveltui pakišę koją trūstai, kurie jo labai bijosi. Kalbama net, kad Rooseveltas, jeigu jo siemet republikonų partija savo konvencijoje nenominuos, tai jis eisias kandidatu visai ant neprigulminogo tikieto ir tikisi laimėti. Tada republikonų partijoje pasidarytų suskilimas. — Konvencija atsibus Chicagoje, kurioje dalyvausią 1,078 delegatai, tai yra ant 540 delegatų daugiau, negu buvo paskutinėje republikonų konvencijoje renkant Taftą.

— Krizis Anglijoje pasiekė savo augščiausį čiuokurį. Parliamentas, nors nevienbalsiai ir labai sunkiai, priėmė įstatymą, palei kurį kiekvienas suaugęs angliakasy gautų ant dienos 5 šilingus (1.25), o vaikai — po 2 šilingu (50c.). Bet įstatyme tik pasakyta, kad tai **minimum alga**, tai yra turi būt mokama „apie tiek“. Čia tai ir pasidaro vynis, nes angliakasiai būtinai nori, kad būt išakymui įvardyta: kiek jie gaus. Ir delto jie sako streikuosią ir toliaus. Tuomtarpu pagal šito įstatymo jie turētų jau eiti į darbą, ir valdžia sako, kad pastatys vaiską, kad apgintų visus grįžtančius į darbą, jeigu streikieriai trukdytų. Todėl dar galima tikėtis, kad Anglijoje bus dideli susikirtimai su valdžia. Matysis, kaip valdžia iš šito išsis. Premieras Aksvit net apsiverkė parlamente, kad nesiseka šitos didelės kovos sutalkinti. Jisai nori angliakasiams kiek galint nusileisti. Tą patį sako ir senyvas filosofas Balfour. Bet kiti ministeriai ir atstovai nedrįsta taip toli nueiti, kad valdžia nustatytų aiškias algas. Sako, kad tai bus „grynas socializmas“, kuris parlamente didžiumą dar labai baido, kaip visai naujas daiktas.

IŠ VISUR.

× **Užgriuvo sniegynas.** Netoli Viennos, ant viršūnės kalno Schnee Berg milžiniškas sniegynas užgriuvo čielą būrį kelevių. Darbininkai eidami iš darbo, rado išlikusią pusiųvę moteriškę, kuri suspėjo pasakyti apie atsitikusią tragediją ir apalpo. Dabar iškasta 10 lavonų, tai yra visa ta kelevių partija.

× **Iš Europos per 5 dienas.** Francijoje pajūrės gyventojai stengiasi prisukti Amerikos lai-

vų kompanijas, kad Brestoje intaisytų didelę prielauką ir nutiestų gelžkėlį iki Paryžiaus. Kadangi nuo Bresto į Paryžių ima nuvažiuoti tik 7 valandas, tai žmogus išvažiuojes iš New Yorko atsirastų Paryžiuje per 5 dienas. Tai yra pasiektų vidurį Europos į trumpjais laiką. Manoma, kad šitas planas įvyks.

× **Žuvo aviatorius.** Russeldorf, Vokietijoje, orlaivininkas Kleine, nukrito iš 300 pėdų aukštumo ir ant vietos užsimušė. Tas atsitiko jo moteries ir kūdikio akvaizdoje.

× **Chinose daigoja amerikonus.** Iš Hankow praneša, jog netoli Wu San chinų piratai (jūrių plėšikai) užpuolė tris amerikonus: Bert Ricks, Philip Hoffman ir A. Sheldon. Tai buvo mokytojai. Juos užpuolė laivelyj ir papjovė. Ant laimės du pastarieji vėliaus pasisekė atgauti. Mat nevisai papjauta.

× **Iš Chinų suirutės.** Tarpe dviejų Chinijos miestų tebeina kova: katrame turi būti įsteigta naujos respublikos sostapilė: ar Pekine ar Nankinge. Prezidentas Yuan Si Kai sėdi sau Pekine ir daro jau tarybas su kitomis šalimis apie naują Chinijos paskola, kurios \$300,000,000 skolina Belgija ir Anglija su paspara Rusijos ir Japonijos. Revoliucionieriai tebeilako savo seimą Nankinge ir reikalauja sostapilę inkurti kur nors netoli Pekino, jeigu jau ne Nankinge. Partizaniška kova tebesitrukia. Šanghajuje antrą sykį buvo kėsintasi nužudyti karės ministerį Wong Hing, o Šantunge apgulė miestą iš naujo sukilė liuosnoriai.

× **Paryžių užvaldo plėšikai.** Francijos sostapilė Paryžius isigijo nelaimę. Kaip anais metais įvarė baimę miesčionims gaujos plėšikų, vardu „Apašų“, taip dabar atsirado plėšikai bevardžiai, kurie su automobiliais važinėja ir daro eksproprijacijas. Taip va pereitą savaitę jie užpuolė banką „Chantilly“, kuriame užmušė 20 žmonių ant sykio ir, pastvėrę pinigų pasmuko. Juos vadovaujanti moteris. Tam tikslui net 200 defektivių paskirta, kad plėšikus sugautų. Sakoma, kad tokia banditų gauja veikianti po visą šiaurinę Franciją ir Belgiją.

Iš Lietuvos.

SEIRIJAI, Seinų pav. Vieną nedėdienį bažnyčios tarnai rinko iš žmonių pinigų „sužeistiems kareiviams“. Kokie tie sužeisti kareiviai? turbūt ir patį rinkėjai gerai nežinojo.

Mūsų apylinkėje yra dangybė valdžios miškų. Kadangi miškų kaina žmonėms neprieinama, tai beveik visus miškus supirko pirkliai. Dabar žmonės gerai uždirba, beveik žmogiškai Nemuną supirkė mišką. O kokie medžiai sukranti ant Nemuno kranto — net malonu pažiūrėti. Žmonių gi grįtelės menkos, žemėn sulindę, o už ką pirkis, kad kaina neprieinama.

J. Žioplys.

SEIRIJAI, Seinų pav. **Dvarą parduoda.** Kovo 3 d. kuningas per pamokslą pasakė mums svarbą naujieną. Bankas pardavinės vietiniams valstiečiams Seirijų, Straigiškių ir Krikštonių dvarus. Išlygos šitokios: virš 30 marų vienai ypatai, rodos, nepardavinės. Pirkdamas gali visus pinigų iškarto išmokėti arba išmokėjimui per kelius ar keilolika metų, bet nedaugiau, kaip per 55 metus. Jeigu nebus kam perka iš vietinių, tai parduos svetimiems. **J. Žioplys.**

KRUONIS, Trakų pav. Vasario mėnesio pradžioje buvo naujio, viršaičio rinkimai. Išrinktas vėl tas pats rusas, didelis degtinės mylėtojas. Rinkimai atsibuvo su bačkelėmis ir buteliais. Mat katras daugiau duos, tas ir bus išrinktas. Buvo ir blavų žmonių, bet jie nieko nedavė, tai ir nebuvo išrinkti.

Blaivybės skyrius jau antri metai, kaip čia gyvena, bet žmonės blaivybę nelabai supranta. Kurie pernai buvo įsirašę, tie siemet nenori prisidėti, sakdami, kad „daugiau kuningas mus nebeprigaus“. Per visuotiną blaivininkų susirinkimą nieko naudingo nebuvo kalbėta. Tik kuningas atnešė gramofoną, ir pagrojo keletą dainelių. Per vieną susirinkimą buvo kalbėta apie prašymą skaityklai, bet dabar vėl nieko negirdėt.

Laikraščių siemet vis taip mažai, kaip ir pereitais metais. Gal todėl, kad klebonas iš sakyklos užgynė „L. Ukininką“ ir kitus „bėdieviškus“ laikraščius, o tie, kurie skaito, sako esą ant amžių pražuvę. **Dubickas.**

ANDRIONIŠKIS, Ukm. p. Buvusioji vasario 14 d. vienos vyriškos „atsiboliavojo“ už visas „pritrōškintas“ valsčiaus sueigas. Mat prieš Kalėdas už starastą buvo išrinktas senelis Karosa iš Devenių, turintis daugiau 50 metų, nesveikas ir gyvenantis nuo valsčiaus valdybos už 15 verstų. Matydamas, kad kol kas priseis tarnaut, jis ant sueigos išsiperko: davė ant magaryčių 13 rublių. Pragėrus 5 rublius, nekurie vyrai patarė likusiuosius 8 rublius paskirti ant naujos bažnyčios statymo Andrioniškije ar ant kokių nors kitų reikalų. Bet kur tau! — pakilo ryksmas, o Jonas Žarskus iš Kiaušagalės su kokuu tai kitu girtuokliu tuos 8 rublius pastvėrė ir padavė geradariui Abromui rėkdami: „duok, Abrom, ir da išgert, kad nors kartą atsilinksimtų dušiai!“... Ir linksminosi...

Vasario 15 d. buvo sneiga kitos vyriškos Čiunkių sodžiuje. Skirstant storastai algą jam buvo taip-pat jo „pareigos“ priminta, bet sodžiuje niekas pardavimui degtinės nelaiko, tai vargšas starasta turėjo prizadėt atsiliginti, kaip bus sueiga Andrioniškije, tardamas: „ko reikia, tai reikia, neatsisakau“...

ALUNTA, Ukm. pav. **Vartotojų Draugija.** Sausio 29 d. blaivininkų „arbatinėje“ buvo visuotinas metinis vart. draugijos susirinkimas. Iš 140 paininkų susirinkiman atvyko tik 50. Susirinkimo pirmininku vienbalsiai išrinktas kun. A. Tvarjanavičius. Iš sąskaitos pasirodė, kad nuo draugijos pradžios t. y. 3 balandžio 1911 m. iki 1 sausio 1912 m. apyvartos buvo suviršum 20,000 rublių. Prekių 1 sausio buvo už 7046 r. 62 kap., o gryno pelno per 9 mėnesius 2079 r. 2 k.; iš jų geležinin kapitalan paskirta 500 rub., likusius gi paskirta namų pataisymui. Paskui buvo renkami išdininkas ir sekretorius. Išdininku išrinktas kun. Tvarjanavičius, sekretorium J. Jankauckas.

Aluntos vart. krautuvei ikišiolei taip gerai klojosi, kaip retai kur. **Vitury.** **JONIŠKIS,** Šaulių pav. „Artojas“. Vasario 19 d. buvo joniškėčių ūkininkų klubo „Artojo“ narių susirinkimas. Pasirodė, kad klubas „A.“ da nesuėjus metams nuo pradžios savo gyvenimo, jau turi nemažai narių, ir tas skaičius kaskart didinas. Žiemą buvo surengta du šeiminišku vakarėliu, kame didelė joniškė-

čių jaunuomenės dalis turėjo progą doroje draugijoje (vienintėlė Joniškėje!) — pasilinksminti, ir persitikrino, kad visai netiesa ka kalba apie klubą „Artoja“ visokie priešai-šmeižikai. — Susirinkimas tarp kitko nutarė: buvusio vasario 5 d. šeiminiško vakarėlio, ir toliau busiančių vakarėlių gryno pelno penktą nuosimtį, paauskauti „Žiburėliui“.

Klubo raštvedys J. B.

„Liet. žinių“ N23 yra pasikalbėjimas p. Petro su kokuo tai Pakuršės klebonu apie latvių ir lietuvių dorą. P. Petras pasakoją, kaip tai jis, Pakuršėje gyvendamas, nekartą yra girdėjęs per pamokslus bažnyčiose ir šiaip nuo žmonių, kad lietuvių dorą daug augščiau stovinti už latvių dorą. Bet gerb. klebonas sako, kad tai netiesa esanti ir tarp kitko pasakoją:

— „Kame latvių nedorybė? tęsia toliau kuningas. Ogi, mat, jie nepaslinkauja, jie tyčiojasi iš „leišų-mulkių“ už šių nekulturingumą, jie neapkenčia savo kuningų-vokiečių, jie netiki akilai šventajam raštui, daug kame abejodami, jie kartais nesigaili kalboj smarkių žodėlių. Tai štai jų nedorybė, štai kodėl jie mūsų kuningams taip nepatinka“. O štai ka latviai dorą vadina ir ko jie prisilaiko:

- 1) nevogk;
- 2) nemeluok;
- 3) nedaryk savo artimui skriaudos, nesiteisk;
- 4) tavo kaimynui nelaimėi atsitikus — padėk iš paskutiniųjų;
- 5) su savaisiais laikykis vinybės,
- 6) nuo nieko neprigulėk; visur buk latviu; mylėk savo tėvynę kokia ji yra.
- 7) nesvetimoteriuk.

Ir tų savo principų visur jie stengiasi prisilaikyti, visur gyvenimian pravesti.“

Čia vėl klebonas priveda visą eilę paprasčiausių, taip sakant, kasdieninių gyvenimo faktų, kad darodytų savo žodžių teisingumą.

Bet apie lietuvius to negalima pasakyti. Lietuvių dorą daugiausiai tik paviršutiniai apsi-reiškianti pasninkuose, kuningų rankų bučiavime, krūtinės mušimesi.

(„Lietuvos Ukininkas“.)

VILNIUS. Vakar. Vasario 23 d. Pagirių gelžkelio salėje buvo vakaras Vilniaus felčerių mokyklos mokinių naudai. Patįs mokiniai vaidino komediję: „Vienuolika Egipto bausmė“. **Vilniaus vyskupija.** Peterburge pasklydo gandas, jog Vilniaus vyskupu būsiąs paskirtas kuningas Butkevičius.

Rengimos prie rinkimų 4 V. Dumą. Vilniaus miesto pirmininkas yra jau gavęs 400 prašymų nuo norinčių gauti vietas tame bjūre, kuris veiks rinkimų 4 V. Dumą laike.

Senatikių ir rinkimai 4 V. Dumą pas mus. Maskvos senatikių suvažiavimų taryba gavo iš „Šiaur-Vakarinio“ krašto žinią, jog čia tveriamą tam tyčią senatikių organizacija, kuri turės rūpintis neprileisti 4-tąją V. Dumą tokių reakcionierių, kokie tą kraštą atstovavo 3-je V. Dumoje.

Parduodamas dvaras. S. Z. T. skelbja, kad grafo St. Hutten-Čapskio dvaras Zlotarija (Šiauliu pav.) parduodamas. Tas dvaras turis 500 derlingos žemės dešimtinių, turi gerų pievų ir miško. Trobos irgi visos draug su gyvenamajai geros. Iki gelžkelio stoties Kuršėnų esama iš Zlotarijos 30 verstų, iki Šiauliu 30 ir iki Šaukėnų miestelio vos keli vers-tai. Jei neatsiras, kas greitai lai-

ku pirktų dvarą, bus jis gegužės mėn. iš taksos parduodamas.

Dvaras, valstiečių bankui parduotas. Dvarininkas Sipavičius pardavė savo dvarą Bardžius, gulinčius Varnių apylinkėje, valstiečių bankui. Tas-pats bankas pirko kitą dvarą netoli Laukavos iš vokiečių rankų. Valstiečių bankas jieskas ypač didelių dvarų pirkti.

VADOKLIAI, Panev. par. Antaras liūdnas apie mus atsitikimas su amerikiečiais. Pernai Zopėlių sunus B., 18 metų vaikas, Naujamiesčio parapijos, bežemis, dėdėms iš Amerikos laivakortę ir piningų atsiuntus iškeliavo į Ameriką. Išlipus jam iš laivo Amerikos gydytojai atrado akių ligą (trachomą) ir piningų stoka. Vaikiną gražino namon. Kaip neturintis pasporto buvo jis Prūsų sienoje suimtas ir pusiaužiemėje savo valsčiui visai ligiton atiduotas. Namie, kelioms savaitėms praslinkus, mirė. Ką kentėjo vargšas, jau nebeapsakys mums.

Siemet Užugujo sodž. Vadoklių par. Nemanio Pet. 25 metų, iš ketvirdubjo žemės, bėges nuo kareivijos penki metai atgal, grįžo tėvynėn. Liepojaus policija ir kalėjimo valdyba, neradus pasporto, per 3 savaites pagražino jį sergantį, savame mēšle sumirkusį, dvokiantį, sušalusį, maž kalbantį ir sumuštą, į savąjį valsčių, Ramygalą. Sausio 10 d. motina parsigabeno jį į namus, kur į antrą dieną ir mirė.

Turinčius pasportą nuo savo valsčiaus, nuo gubernatoriaus, nuo rusų konsulio Amerikoje — rusų vyriausybė nesuimtinėja, o suimtiesiems sunku. Parnai ligitoniams, ypač žiemą, nereiktų drįsti keltis per rusų sieną. Taip pat su laiku Lietuvos šviesuomenei reiktų išleisti tikrus vadovėlius keliaujantiems į Ameriką ir atgal.

Į Romą keliaujantiems rodomas kelias; keliaujantiems-gi į Ameriką lietuviams, kurie tūks-tančiais rub. neša tėvynėn, — nėra rodos nei menko vadovėlio kelionei pasiimti. **J. Šliogeris.**

Atstovo A. Bulotos byla. Vasario 8 d. Peterburgo teismo rūmai peržiūrėjo bylą atst. Bulotos ir valstiečių Mamiaga ir Noor su girių prižiūrėtoju Davnaravičium. Dalykas tame. Laikraštyje „Novaja Rus“ buvo kadaisiai žinia, kad Dumos atstovas Bulota gavęs laišką, kuriame valstiečiai skundžiasi ant girių prižiūrėtojo Davnaravičiaus, kad jis imas kyšius, o tuos, kurie kyšų neduoda, visai persekiojās, pvz. valstiečiams Mamiagai ir Noorui neleido nuomoti girios. Manydamas, kad Bulota sužinojo apie tai iš tų dviejų valstiečių ir padavė laikraštį, Davnaravičius visus tris patraukė teisman už šmeižimą. Byla pernai buvo peržiūrėta apskričio teisme ir visi buvo išteisinti; tuomet Davnaravičius padavė teismo rūmū, kuris iš naujo peržiūrėjęs bylą patvirtino apskričio teismo nusprendimą, t. y. išteisino. Teisme da pasirodė, kad Davnaravičius prikalbinėjo kitus valstiečius prisipažinti būk jie rašę tokį laišką Bulotai. Bulotą gynė prielik. advokatas S. O. Gruzenberg'as.

Kalinių vienos dienos sąrašas. Vyriausioji kalėjimų valdyba įsakė 1912 m. balandžio 1 d., rugpjūčio 1 d. ir 1913 m. sausio 1 d. surašyti visus kalinius vistiek, kur jie kalėtų.

PAGRAMANTIS, Res. p. Vasario 5 d. atsiveikino su mumis ger. klebonas kun. J. Misevičius. Darbavosi 10 metų mūsų parapijoje, skleidė šviesą tarp mūsų, ra-

gino kiek galėdamas skaityti laikraščius ir kniuges. Pagramantin pareina keleta „Liet. Žin.“ ir „Liet. Uk.“, bet nei vieno nepavadinio pasityčiodamas „pirmieviu“ ar „bedieviu“. Kaip dvasiškas piemuo visiems buvo prienamas kiekvienam reikale.

Asarojanti Davatka.

Nedegančios trobos. Šiomis dienomis Vilniaus žemės tvarkymo komisija tarėsi, kokių būdu intinkinti sodiečius, kad jie dabar, besiskirstydami viensėdijomis, imtų nedegančias trobas statyti. Geriausios mūsų krašte nedegančios trobos esą iš molio su smėliu ir iš molio su žabais. Į komisiją šiemet jau kreipėsi 150 valstiečių, norinčių pasistatyti sau nedegančias trobas.

KUŠLIAKIAI. Papilės vals. Vašario 17 d. pas mus pasirodė pempės, vyturiai ir špokai. Sniego laukuose mažai beliko, oras šiltas.

Alb. Ged.

KALVARIJA Suv. Santaikos kaimo Lindvinavo „starša“ klausinėjo S. Paulionio apie kokią-tai jaunimo biblioteką ir apie kokius-tai jaunimo susirinkimus, kas juos taisy ir tt.; girdėti, kad apie tą pat klausinėja ir kitų jaunuolių ir kad teiravosi apie kai kuriuos jaunuolius valstiečius raštinėje. S. P. užklausus, kam „staršai“ reikalinga tokia jam pirmą kartą girdžiama biblioteka, sakėsi, kad jam būk žandarų viršininkas paliepes apie ją pasirūpinti.

... dny.

(„Liet. Žinios“.)

LIEPOJUS (Libavas). Baisi žmogžudystė. Pėnyčioje, vasario 17 d., vakare atsitiko baisi žmogžudystė. Savam būte (kvaterant) atrasta nukankinta A. Jankauskienė. Užmušėjų būta baisiausių kietaširdžių, nes apie tokį baisų užmušimą baisu ir pamąslyti. Nabašnikės kaklas užverštas virve, o galva ir krūtinė baisiai sudaužyta kokiuo tai gelžgaliu; spėjama, kad plaktuku. Nabašnikė su savo vyrų buvo persiskyrusi ir ji laikė pas save kvaterantus, su kuriais girtuokliavo. Tą baisią dramą užtiko vienas iš jos kvaterantų, parėjęs iš nosto (porto) nuo darbo. Kai kankino, iš priešais jų gyvenanti kitame būte žmonės nieko negirdėjo. Vienas intariamas jos užmušime kvaterantas suimtas, o kitas, kurs pas nabašnikę tankiai linksmindavosi, tą pačią naktį atrastas traukinio (mašinos) suvažinėtas. Jo kišenėje rasta 8 rub., o nabašnikės Jankauskienės būte 100 rub.

Nelaimingas buvo gyvenimas, baisi ir mirtis.

Lietuvis.

(„Žemdirbys“.)

Kuningų permains Seinų vyskupijoje. Kun. Zachowski, Višonų klebonas, paskirtas į Nezwadną, o kun. F. Tiška, Kolno vikaras, — į Višonkus klebonu, kun. Dolagowski — Piontneicos klebonu; kun. Smolenski, Seinų džiakonas, perkeltas į Seinų Kapitulos kanauninkus.

GELGAUDIŠKIS. Naumiesčio ap. 20 vasario viena šeimyna iš Eirigalios (Kauno gub.) keliavo į Ameriką. Prisiėjo jiems nakėia važiuoti Nemunu. Kelias ledu buvo labai geras, bet, kad ant Nemune yra daug praperšų, tai tamsumoji kelionė labai pavojinga. Visi keliauninkai įsmuko į giliai praperšą, nors priešais juos ėjo vadas, apžiūrėdamas kelią. Išsigelbėjo tik moteriškė, kuri užpakalį sėdėdama, nušoko ant ledo ir suskubo išgelbėti porą vaikų; kiti, išskyrus vežėją, miegojo. Prigėrė penki žmonės ir

arkliai. Nieks jų neišgelbėjo ir iki šiol nežinia, kur juos vanduo po ledu nunešė. Mat, kaip atsitinka keliaujantiems į Ameriką nežinomais keliais ir be gero vado!

KALVARIJA, Suvalkų gub. Apie Kalvariją labai inėjo madon lioterijos. Kurie tik turi kokius nekenčiamus daiktus, tai skubina leisti lioterijon, ypač laikrodėlius. Daug kartų leidžiamasis daiktas nevertas rublio, o per lioteriją surenka kelis rublius; mat, noriai daugelis prisideda prie lioterijų, nės leidėjas ir kuris laimi tą daiktą iškelia „pundą“. Leidėjas patiekia pilnai degtinės, alaus, pagaliaus susirenka kur pas ūkininką, pabaigus lioteriją, prasideda „pundas“. Geria vaikinai, merginos, seni ir maži, kurie tik prie lioterijos prisidėjo. Pakyla dideli triukšmai, beldesiai, kartais nusitėsia beveik per visą naktį. Tačiau, „pundo“, kartais piningai ir gerai apverčiami. Štai, pavyzdžiui, M. K. išleido laikrodį lioterijon ir susirinkusius pavaišino arbata, pasikaitė gerų kningų, dailiai pažaidė, o už likusius piningus paskyrė išsirašyti laikraštį.

TRAKAI. Vietinis apskričio isprauninkas praneša, kad jis yra pastebėjęs, jog daugelis uriadninkų visai blogai rašą ir negalį tinkamai surašyti protokolų. Tokie uriadninkai, anot jo, negalį tarnauti, nes esą daug gerų kandidatų. Pagaliaus isprauninkas pataria antstoliams atkreipti į tai akį ir pranešti uriadninkams, kad jeigu kuris jų neišmoks gerai rašyti ir skaityti protokolų, tuojau bus pašalinti iš tarnystos.

LEIPALINGIS, Seinų ap. Nesenai atėjo čia du šundaktariu: vienas vidutinio ūgio, su ruda barzda, kitas augštas, laibas. Jie vaikštinėja po kaimus ir apgaidinėja žmones. Dnoda jie neva vaistų, bet tai ne vaistai, tik vanduo užraudonytas, kuris žmogui dar padidina ligą.

Juozas Volungevičius.
(„Šaltinis“.)

IS LATVIJOS.

Pikti šunys. Rygos namų savininkai mėgsta laikyti labai piktus šunis, kurių laiko po keletą. Lai sau laikytų, bet dabar tuos savo šunis kaip pridera nepaliktina, tai jie valkiojasi po miestą ir užpuldinėja žmones. Daugiausiai palaidų ir alkanų šunų yra Zasengofe ir Sampetre. Kartą vienas žmogus gerai, kad turėjo nusipirkęs dešros galą, tai šunims užpuolus — atsigynė numesdamas dešrą, o šiaip būt blogai buvę.

Tamonas.

(„Rygas Naujienos“.)

IS RYGOS. Rygos Politechnikos Institutat ateina daug reikalavimų del mokyty agronomų. Taip nesenai iš Vid. Rusijos buvę pareikalauti net 5 agronomai su algomis nuo 1500 lig 2400 rub. į metus.

Liko uždaryta latvių visuomeniška draugija „Jupiter“ prie Elžbietos g. N55 už leidimą kortomis lešti.

Žydų rašytoją Dr. Eljaševą Rygoje suėmė, kad atbūtų teismo prispręstą bausmę — 2 mėn. kalėjimo už kokius ten raštus.

Prapuolė 16 vas. Elena Vaganicka 11 metų po tuo, kada atnešus savo tėvui Kerkoviuso fabrikant pietus.

Administratviškai nubaudė latvių apšvietimo dr-jos „Atvaze“ likvidacijos susirinkimo pirmi-ninką K. Kalejį ir sekretorių R.

Sipolį po 100 r. ar 1 mėn. areštą už daleidimą padaryt nutarimą paduoti skundą apie dr-jos uždarymą ne Senatui, bet V. Dūmos soc.-demokratų kuopai.

Rygiškių latvių amatninkų pašalpos draugijos 19 vas. buvo visuotinas metinis susirinkimas. Pirmininkavo pr. adv. Graudin. Per atskaitos metus draugijon pastojo 51 tikras sąnarys ir 20 sąnarių patarėjų. Lig 1 sausniū šių metų draugija turėjo 556 sąnarius. Per metus įplaukų buvo 22,764 rub. 50 kap., išlaidų — 21,938 rub. 17 kap. Lig 1 sausio šių metų išde drangijos buvo 826 rub. 33 kap. Nejudamasis turtas kainuoja apie 135,000 rub., o inventorius — 14,727 rub. 15 kap. Kaina bibliotekos neiškaitliuota. Laike metų naudojosi biblioteka 82 žm. peėmusieji 2,353 to-mus.

Latvių laikraščiuose dabar daug rašo apie darbininkų trukumą kaimuose ir iškur juos gaus.

Pasportų užsienin iš Liepojaus per vasario pirmąją pusę išduota 1600. Kai-kurios šeimynos turi sąnarių 10 ir — 15, taigi jau bent kelios tūkstantis žmonių apledo savąjį kraštą per 2 savaiti iš vieno miesto. Dauguma važiuoja į Kanadą, kur prie miškų galima esą uždirbti į dieną 3 dolerius. Visi tam tiki nors, tie kurie grįžta pasakoja, kad tai netiesia ir iškalbingas žmogus neskelbs tiems keleiviams, kad tēnai vargai vieni ir nuskurdėliams netiki, kurie savo visa išvaizda rodo, kaip mažai tegauinama auksa.

Išėivismis globoti draugija (Christlicher Emigrantenschutz) apgarsino apyskaitą už 1911 m. Draugija turi savo kontorą ant senosios Prūdo gatvės N10 (Alte Teiehstr.), kurią veda tam tikras vyras, liuterų pastorų pavaduotojas Stadtdiakon Wihtolin. Tais metais draugija patarnavo išėivismis suradusi darbą 27 žmonėms, parašiusi del jų 143 raštus ir 78 telegramus pasiuntusi. Per tą kontorą prisiūta 14,302 rublius. — Nors šelpja draugija išėivismis, bet visa širdžia geidžia, kad sumažėtų važiavimas į Ameriką, nes žinios iš Amerikos liūdnos: darbų mažai ir daug bedarbėb.

Vaziavimas už jurių vis auga ir didinas. Atsitinka kad vienu traukiniu atvyksta iki 700 žmonių Liepojon, kad laivais išplaukia į tąją Ameriką, kur auksas pats į rankas lendas. Pasportų kontoroje dirba iki vidūnakčio ir vargiai suspėja.

Lietgallijos latviai katalikai dar vieną skundą padavę papežiui ant dabartinio Peterburgo katalikų metropolitė V. Kliučinskio, del jo prisilaikymo lenkinimo politikos ir neprielankumo latviams.

(„Rygos Garsas“.)

Iš Amerikos.

170,000 anglekasių ant streiko. Cleveland, Ohio, kovo 29 d. ketųjų anglių unijos kalnakasiai nutarė nuo 1-mos balandžio išeiti ant streiko. Visos derybos su savininkais prie nieko ikšiol neprivedė. Taigi išeina ant streiko apie 170,000 žmonių.

Teatro gaisre žuvo ugnagiesiai. Atlantic City sudegė teatras ir Youngo triobėsiai. Begesinant gaisrą viduj užgriuvo tris ugnagesius, kurie liepsnose ir pražuvo. **Sugavo banditų vadovus.** Hillsville, Va. tapę sugautas jauniausis Allen, paskutinis iš garsiosios

Allen brolių plėšikų gaujos, kuri ilgą laiką terorizavo apylinkę ir anadien teismo rūmuose nušovė penkius žmones.

Suėmė rusus socialistus. Tacoma, Wash. pagal rusų šnipukų nurodymą tapo areštuoti du rusų socialistai, kurie čia atbėgo iš Siberijos kasyklų: Vasil Lichačev ir Feitel Kahan. Juos suėmė kai-po „anarchistus“, kurių Amerikon neleidžia. Suimtieji atsišaukė į Washingtoną, prirodydami, kad jie nėra anarchistai.

Riausės delei laikraščio. Rock Island, Ill. anadien iškilo pasibaisėtinos riaušės delei to, kad majoras Schriver uždraudė platinti vietinį laikraštį „News“, kurio redaktorius Looney begalo žėiėdęs majorą ir kitus viršininkus. Publika užstojo už laikraštį ir riaušėse užmušė du žmones. Redaktorius dabar areštuotas už kurstymą minios.

Kaip fabrikai smaigia kūdikius. Washington, New Jersey es atstovas Townsend pranešė, ką jisai dažinėjes savo tyrinėjimuose iš Lawrence, Mass. fabrikų. Tėnai iš 100 vaikėlių žemiau 5 metų kasmet miršta po 47, o žemiau 1 metų — miršta po 35. Niekur Amerikoje nėsą tokios išgastingos kūdikių mirties nuošimčio. Ir tą padarė sunkios fabrikų sąlygos, kurias reikalauja valdžiai sutvarkyti.

Plieno dirbtuvės — kaip Rusijoje. Philadelphia, Pa. vietiniame Politikos ir Mokslo forume kalbėjo A. F. of L. prezidentas Gompers ir išmetė pirštinę plieno trzustai „United Steel“, pas kurį esą sukriūsta unijos, bet darbininkų esą bausis nupuolimas ir nesvietiška kūdikių mirtis. Jis pasakė: „Jūs džiaugiatės, kad pas jums dabar ramu. Taip sykių apskelbė ir Rusijos caras, sakydamas: Varšavoje viešpatauja ramybė! — Bet atsiminkit, kad jūs Amerikos darbininkus varot į pusgyvulių stovį!“

Sufragistės laimėjo. Michigano legislatūra perleido įstatymą, 75 balsais prieš 19, kuriuomi suteikia moterims teisę balsuoti. Dabar reiks tik gubernatoriui Osborn pasirašyti, ir jau šį rudenį Michigano valstijos moteris galės balsuoti.

Katalikų prieauglius. „The Official Catholic Director“ už 1912 m. apskelbja, kad pernai katalikų Amerikoje priaugta 396,808, o per perėjusį dešimtmetį priaugę 4,038,812. Dabar esą Amerikoje katalikų 15,015,569. Kuningų esą 17,491, ir 13,939 bažnyčios. Augštesnės jerarchijos esą tiek: 14 arcivyskupų, 2 tituliariai arcivyskupai, 97 vyskupai, 2 arcivyskupai ir 15 abbotų.

Dar audinių streikas. Suvirš 2000 darbininkų sustreikavo mieste Lowell, Mass., audiniųčioje Appleton Cotton Mills; reikalauja pakelti ant 20% mokesį. Streiką veda I. W. W. vadovai, kurie čia persikėlė iš Lawrence. Jeigu kompanija geruoju nesitaisys, tai gali būt, kad išeis į streiką Lowelėje apie 20,000 žmonių.

Ištesino mėsos pakuotojus. Chicago, Ill. kovo 26 d. jury užbaigė teismą ant 10-ties milijonierių: trijų Swiftų, Fowlerio, Armouro, Meeker, Connors, Morris, Heyman ir Tilden. Jie buvo skūsti už suokalbį tarpe visų šitų didelių mėsos pjuvyklų, kurios susitarė kontroliuoti mėsos produkciją Amerikoje ir milžiti publiką augsta mėsos ėienia. Teismas visus juos rado... nekaltais. Kaip tik juos apšiesino, tuojaus jie pakėlė ant mėsos kainą, tarsi pasijuokdami iš valdžios ir teismų. Kada taip elgiasi teismai ir glosto milijonierius, tai neįstabu,

kad pažangieji amerikonai, su Rooseveltu priešakyje tvirtina, kad mūsų teismai nupuldė savo autoritatę sulyg policmano vardo.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

PASSAIC, N. J.

Passaic'o Manhattan Shirt Comp. priklausanti Lewis Levy fabriko darb. beveik streiką pralaimėjo. Mokestis pakėlė visiems nuo 7% ligi 25%; unijos nepripažįsta. Tas delto, kad Patersono tos pačios kompanijos dirbtuvė viską sudarkė. Mat tēn buvo išėję streikan; bet tuoj ir susitakė, kada pakėlė mokesį ant 10% — 15%, be unijos, be aprubežiavimo laiko. Šneka, kad papirko nekuriuos streiko vadovus; bet ar tas tiesa, nežinau. Šie dar streikuoja — bet pagal mano nuomonę — veltui. Patersono nekuriuos socialistai atsižymėjo streiko slopinimu.

Passaice Botany dirbtuvėj didelės riaušės; ant Dayton ave. jau buvo muštinės; neužtenka po liecijos, — streikas vedamas betvarkiai, kitą kart plačiau parasyti.

P. Norkus.

LAWRENCE, MASS.

Streiką užbaigus. Sunkioji kova laimėta. Nuo kovo 18 iki 22, veik visi audininkai grįžo dirbtų, išskiriant poperines dirbtuves. Dar 21 kovo buvo Wood Mills visi audikai antru kartu sustreikavę. Štai delko. Suėję audikai prie darbo, rado prie savo mašinų kelis streiklaužius. Paliepė bosams juos išvaryt; bet jiems paliepta tylėt. Tada unijistai ir apledo darbą. Bosai pamatė, kad ištikro visi priguli prie I. W. W., pasiergielavę vieną dieną, liovėsi. Kada ant rytojaus darbininkai sugrįžo, tai bosai tokie meilūs buvo, ir tą rytą išvarė 15 streiklaužių. Ir dabar kasdien po keletą jų prašalina iš audeklinių; pasilieka tik vieni unijistai. Taip ir užsibaigė.

Yra viltis, kad Lawrenceo unija laikysis. Dabar kur tik nueisi, vis girdėti kalbasi apie uniją I. W. W. Sios unijos žada būti Lawrence visas centras. Vadovai sako, jog čia daug sąnarių ir aplinkui yra daug miestelių, kur yra susitvėrę unijos. Ypač dabar labai rašosi minėton unijon. Yra apie 20 organizatorių ir ta. nės itenka visur nuvažiuoti, kur juos kviečia.

Abelnai apie Lawrenceo streikus mažai kas bėra rašyti. Tačiau, nors sakoma, kad streikas pasibaigė, bet nėra tos dienos kad neišeitų kas atgalios ant streiko. Manau „VL.“ skaitytojams už kelių savaičių kiek galėdamas aprašyti kaip Lawrenceo streiko istorija. Dabar didelis tarpe darbininkų susimaišymas. Organizatoriai veik visi išvažiavo; tvarkos unijoje nėra. Kada sugrįš vadovai, tai viskas bus aiškiai matyti.

Visi Lawrenceo streikiariai taria ačiu lietuvių laikraščiams, katrie per streikus prisidėjo gelbėti darbininkus. Taip-pat ir visiems lietuviams ir lietuvaiteims ištaria ačiu už aukas.

Bus linksmesni ir Lawrenceo darbininkai gavę didesnę mokesį. Dabar gal pradės visi skaityti kningas ir laikraščius. Visi Lawrenceo darbininkai ir darbininkės užsirašykim laikraščius, kokie kam patinka. **Gaijutis.**

SO. BROOKLYN, N. Y.

Vietinė draugystė Mindaugo, ir Lietuvių Jaunuomenės Klubas,

gavėnios laiku nedėldieniais parengė prelekcijas. Pirmoji prelekcija atsiuvo 3 d. kovo. Skaitė p. V. K. Račkaskas, ant tēmos: „Kaip gyventi“. Paskaita buvo gana svarbi ir naudinga.

Antroji prelekcija atsiuvo 10 d. kovo; skaitė p. J. Šukys, ant tēmos: „Kas rėdo draugijos nuotikius“. Paskaita buvo labai svarbi ir pamokinanti; klausytojai suprato, kas rėdo ir valdo jų spēkoms ir protu...

Nedėldieniais 17—24 kovo skaitė p. J. O. Širvydas, ant tēmos: „Jaunuomenės takai“. Paskaitos svarbjos ir labai naudingos klausytojams; klausytojai suprato, kaip turi auklėti patį save ir ainius; kaip turi pažinti patį save, kaip turi lavinti savo protą individuališkai ir inteligentiškai. Po paskaitų būdavo diskusijos visokioje prasme. **Syki užabėti katalikai.** Paklausiau vieno inteligento: kodėl neparašo korespondencijos iš So. Brooklyne į laikraščius? Inteligentas atsakė: taip reiktų... bet negalima, nes south brooklyniečiai katalikai gresia pavojum korespondentams... Aš atsiminiau Napoleono žodžius: „Nesibijau, nors visas svietas iškeltų karę prieš mane“. Šie žodžiai pridavė man drąsos ir pasiryžau nors šią korespondenciją parašyti.

Ir taip. So. Brooklyne yra lietuvių apie 500. Gana nemažas skaitlius; bet ant prelekcijų atsilankydavo vos apie 40—50 ypatų, o kiti visi ne tik patį nėjo, bet dar prieš kitus agitavo, sakydami: neikite ant tų bedieviškų prelekcijų, nes tie bedieviai tik žmogaus protą ištvirkina; socialistai susitarę parengė tas prelekcijas, tegul jie ir klausosi...

Vienas vietinis progresiviškas sekretorius nei akių neparodė ant prelekcijų, nors laike posėdžių moka riaušes sukelti ir narius supykinti. Tas parodo, kad pas mus žmoniškumas ir apšvieta stovi dar žemiau batų...

Kaipo nesenai atvažiavęs iš kito miesto, aplankiau kai-kurius kaimynus lietuvių, pasižiūrėti, kaip jie elgiasi nedėlios dienomis; užėik pas lietuvius bedievius-šluptarnius arba cicilikus, kiti skaito kningas arba šnekasi apie visokus reikalus. Bet užėik pas dievotus-katalikus, pamatysi ant stalo dvi-tris bonkas „viskės“, du-tris baksai alaus, arba bačką, bent tris kalades kazirijų. Pusgirčiai svyruoja, gėriasi kuris daugiau gali išgert, arba kiek vyrų gal sumušti; kiti vėl pasakoja kaip kuningėlis cicilikus iškeikė, tretis iš piningų lošia, o paskiaus vieni kitiems su kumščiū arba su bonka, galvą arba žandus pataiso...

— Nedėldienį 17 d. kovo ant 3rd ave. ir kampo 18 str., dievoto-kataliko namuose atsitiko šoki tragedija. p. Mač., girtas būdamas sumastė, kad reikia pačią papjauti; įnamiai greituoju griebėsi ir apgynė moteris gyyvastį. Bet paskiaus p. Mač. norėjo su peiliu įnamius išpjauti; bet šitie ėmė drąsos, pavertė M. ant šono ir virvėmis suriše; paskiaus pasaukė policmanus ir padavė jį nugalbenti šaltėjon. Štai visais kazirijų ir „viskės“ ir alaus.

Ex-Katalikas.

CHICAGO, ILL.

Neprašo kelios savaitės, kaip Jurgį Pupauskį pasodino į kalėjimą ant šešių mėnesių už vartojimą krasos, savo magišku stebūklų apskelbimams, štai 24 kovo „Chicago Tribune“ rašo, kad ir kitas „magikas“ esąs tokis, kaip ir J. Pupauskis — tai Mikas Go-

lotskis. Jisai pardavęs pinigų dirbimui mašiną Antanui Bitinui, kuris laiko saliuoną prie Lietuvos šv. Kazimiero kapynių. Ta mašina dirba pinigų taip greitai, kaip suka rankeną. Prekės jos — \$2,500 ir „pataisymas už dyką“. Žinoma, mašina tiek padarė pinigų, kiek tenai M. Golotskis buvo indėjęs. O kada jau mašina pinigų nebedirbo, tai A. Bitinas ėmė du mėnesių laiko, pakol surado Golotskį. Išpirko varantą jo suareštavimui. Tai tau ir vaisiai tamsybės tarpe mūsų brolių!

A. B.

PITTSTON, PA.

Kovo 24 d. vietinė SLA. 7 kp. parengė prakalbą. Kalbėjo Dr. J. Šilupas, kaip galima būtų geriau save pakelti kultūriškai, privesdamas pavyzdžius iš Afrikos gyventojų, nigerių, kurie dabar savo tėvynėje yra gana augščiau pakilę kultūriškai, o pakilo vien tik per apšvietimą ir žemdirbystę; ragino, kuriems yra galima, o ypač dabar kuomet pavasarį ištinka streikai, ingyti farmas ir užsiiminti žemdirbyste, nes ant farmų, kur kas lengviau ir sveikiau pragyventi, negu dirbantiems fabrikuose, ir kasyklose. Kitus ragino užsiiminti prekyste, kaip daro dauguma italų, kurie būdami tiek pat kultūriški, jeigu da nežemiau už lietuvius, sugeba padaryti lengvesnį pragyvenimą; tai ir lietuviai, jeigu tik turėtų norą, galėtų tuomi verstis. Tėvus ragino savo vaikus leisti savo vaikus mokintis amatų, nes amatninkams kurkas lengviau pragyventi. O tą galima dasiekti tik per apšvietimą; ragino šviesis; ragino rašyti prie Tėv. Myl. Dr., kuri vien tik ir rūpinasi apšvietimo reikalais. O kad ištikus nelaimė ar tai susirgus, ar tai vienam iš šeimos nusiųs, nereikėtų kęsti vargas, ragino rašyti prie SLA., kaip prie didžiausios ir labiausiai tautos labui pasidaravusios draugijos. Toliau kalbėjo ar katalikystė atnešė kokią naudą lietuviams. Nurodė, kad ne: nes iki lietuviai buvo stabmeldžiai, nebuvo ver-

gę; mat visi buvo lygūs; o įvedus katalikybę, tuojaus atsirado vergija-baudžiava; atsirado ponija, kuri būk Dievo duota valia jiems, spaudė kiek galėdama vargšus; padarė iš laisvų žmonių vergus, o tai vis ačiu kuningijos skelbiamam paklusnumui. Nurodė, kad kuomet kuningija buvo susigriebusi valdžią ir savo rankas, netiek rūpinosi apgynimu savo tėvynės, kiek padauginimu dykduonių-zokoninkų, kurių tuomet daugybės buvo Lietuvoje, nes tik vienu ordenu buvo 34; pertat tapo apgalėti kaimynų ir pateko po jų valdžią. Privedė pavyzdžius iš arių kuningų ir lietuvių, nurodydamas pavyzdžiais, kuomet Roma išdavė bullą, kad arių kuningai visi klausytų valdžios; arių kuningai pakėlė tokį protestą, kad Roma tą savo bullą tuojaus atšaukė; o lietuvių kuningai ką padarė po Kražių skerdytes, kuomet Roma išdavė bullą, kad vi same klausytų rusų valdžios? Ugi visose bažnyčiose, perskaitė, prisakydami viską pildyti. Ant pabaigos žadėjo atvykęs kada parodyti krutomaisiais paveikslais, žmogaus išsivystymą.

Publikos buvo prisirinkę pilna svetainė; gana ramiai užsilaukė, o ypač kalbant apie kuningijos veiksmą; pasiūlius parodyti žmogaus išsivystymą, publika užprašė atvykti.

Apart to da buvo deklamuota vienos ypatos apie porą deklamacijų.

Pranys.

PASSAIC, N. J.

Darbininkai Manhattan Shirt Co. dirbtuvės, priklausančios Lewis Levy, tarpe kurių yra daug lietuvų, streiką šiandien (29 kovo) išpelnė. Reikalavimai kuone visi išpildyti. Algos pakėlimas visiems ir ant visokių darbų. Rankiniams pakėlė 25%—30%. Už mašininį darbą mokėstis pakeltos ant 18%. Ant kitų darbų pakelta 12%—15%. Viskas labai puikiai pasisekė išlaimėt, tik gaila, kad unija likosi nepripažinta. Būtų ir tas išlaimėta, jei patereson'iečiai būtų nenusileidę. Jiems neprisiėjo net nei streikuot, — jų reikalavimus greit išpildė, tik ne norėjo išpildyti jų reikalavimą, kad su passaic'iečiais susitaikintų. (Mat tas pats savininkas turi dvi dirbtuves Passaic'e ir Paterson'e.) Už tai buvo pradėję passaic'iečiai manyti, kad Paterson'o dirbtuvės streiko komitetas beęsąs papirktas. Bet tas netiesa. Šiandien tas komitetas iš savininko griežtai pareikalavo, kad jei jis su passaic'iečiais nesutaukš, tai tą minutą Paterson'o 200 rankinių prosytojų išsaus ant streiko. Savininkas prispirtas prie sienos išpildė reikalavimus kaip passaic'iečių taip ir patereson'iečių ir streikas užbaigtas. Rytą jau eis vieni darban, o nuo pamedelio — visi.

Šis streikas aiškiai parodė, kas labiau susipratę. Airiai ir amerikoniai (čiagimiai-jankės) buvo visi streiklaužiai. Iš lietuvų tai reikia pažymėti dvi merginos: Konstancija Tamošuniūtė ir Petronė Kazaičiukė, kurios buvo parsidavę didžturčiams ir uoliai lauzė streiką.

„Botany“ dirbtuvės daugelis ruimų streikuoja (į 3000 darb.). Šalip to dar trys audimo dirbtuvės išėjo ant streiko. Pas dirbtuvės pilna slaptosios ir viešosios policijos. Girdėtis, kad maždaug visus reikalavimus išpildė tik unijos nepripažįsta. Kas vakaras atsibūna po 2—3 susirinkimus įvairiose vietose. Jau buvo ir pusėtinai kruvinos muštynės.

Apskritai imant skaičius streikuojančių dabar siekia į 8000 vyrų ir moterų, bet trumpoj ateityje žada dar išeiti kita tiek, I. W. W. organizatorių visa atidžia atkreipta į milžinišką dirbtuvę „Botany“.

Kitan N parašysiu daugiau.

P. Norkus.

NEUŽMIRŠKIME!

Skaitydamas „Vien. Liet.“ 12 N užėjau ypatingą atsišaukimą į visuomenę mūsų poeto Jovaro. Jisai prašo materiališkos paramos nuo mūsų, kad galėtų pataisyti savo skurdų gyvenimą ir pasigdyti. Lietuviai viengėniai jau gerai pažįsta mūsų poeta. Jisai papuošė mūsų jaunutę literatūrą savo poetiškais rašteliais. Pats būdamas visados pusbadis, paskendęs varguose, kiek nustvėręs linošą valandėlę imasi už plunksnos, kad išrašyti savo jaunutis mintis, kurias jam gamta inkvėpja; jis visuomet dainuoja apie vargdienius ir jų skurdų gyvenimą.

Jovaras yra biednų tėvų vaikas, bet tikras Lietuvos sūnus. Tėvas jo yra biednas žemdirbys, visados paskendęs skolose ir, neturėdamas iš ko duoti savo vaikui apšvietos, buvo prispirtas užauginti jį tamsybėje. Bet Jovaras pats šiaip-taip prasimokino skaityti ir rašyti; tuojaus ir pradėjo rašinėti eiles, kurios veikiai tapo populiariškos netik tarpe šiaip žmonių, bet ir tarpe Lietu-

vos inteligentų, kurie jį pripažino poetu. Būdamas labai silpnos sveikatos, turėdamas sunkiai dirbti del duonos kėsnio, kad palaikyti savo gyvybę, sunkiai begali ir rašyti. Visokie rūpesčiai apie rytojaus dieną, trukumas gero maisto, vis silpnina tą mūsų liaudies poetą ir padarė jį tikru ligoniu.

Aš Jovarą ypatingai pažįstu. Man teko jį matyti 1908—09 metuose Šiauliuose, taipgi Joniškyje, kur jis atkeliavo šešias mylias rodos bene vienatiniai pėšias, su čemodanėliu rankose, kad plintinti kningas po kaimus. Dar aš pats nusipirkau nuo jo keletą kningučių, tame skaičiuje ir jo paties parašytus eilių rinkinilius. Tada jau jis ant manęs padarė liūdną įspūdį: veidas jo buvo išbalęs, išdžiūvęs, vidutiniško ūgio, susilenkęs į kuprą. Tai toki buvo išvaizda mūsų garsaus poeto Jovaro, kurio eilutės gal yra dabar dainuojamos po visus Lietuvos kaimus, — liūdnei jos skamba ore, nevienam griaudindamos širdį...

Gelbėkime, pakol dar nevelu, mūsų poetą Jovarą. Jo gyvenimas yra mūsų rankose! Jis šaukia prie mūsų, nes dirba del mūsų. Remkime, kiek kas galėdami, kol dar laikas.

Steponas Raubickas.

Middle Village, L. I.

IS ANGLEKASIŲ SRITIES.

Šiuos žodžius rašant, dar nežinoma, kuo užsibaigs šioji savaitė: ar ji išsaus Amerikos anglių kasyklėse streikus ar bus suspėta anglekasių ir kasyklių savininkus sutaukinti. Laikas pasilikti visai trumpas. Gali būt, kad mums bespausdinant laikraštį jau visą Pensylvaniją purtys milžiniškas streikas ar bent laikinas darbo suturėjimas. Balandžio 1 d. išsibaigė kontraktas, o jo atnaujinti ikišiole nepasisekė. Kasyklių savininkai taip kietai užsibruožė, kad bevelija tūkstančius anglekasių išmesti iš darbo ir visuomenę prispirti prie sienos su anglių stoka, negu nusiileisti anglekasių reikalavimams, kurie visai nėra taip jau sunkūs, kaip skaitytojai matė „VL.“ N 12. Aišku, kad anglių industrija, kaip paliečianti visą kitą šalies industriją, turi būti kaip-nors visuomenės ir kontroliuojama. Šitokį pavyzdį dabar padarė Anglija, kada ją dabartiniai streikai pristūmė beveik prie revoliucijos: ji parlamente išleido įstatymą, kuriuomi nustato darbininkams mokamas algas. Męs Amerikoje netik šito neturim, bet nėra nei geros rimtos komisijos, kuri galėtų iškilusius tarpe darbavų ir darbininkų nesutikimus taikinti ir apsergėti visuomenę nuo baisaus padrebinimo, bei pačių darbininkų būvi apginti.

Pas mus tađa šunis lakinama, kai reikia eiti ant medžioklės. Taip būna visuose streikuose, taip yra ir dabar. Tik dabar kongresas skubina ėmė tartis išrinkti komisiją, kuri bandytų anglekasius sutaukinti ir paskui daboti apie visus kitus streikus. Geriaus vėlai, negu niekad. Bet šitas šūvis gal nebesuspės užkliudyti Pensylvanijos streiko. Taip mįslija ir tenyškėsios valdžios. Taip va pereitą savaitę Wilkes-Barrėje, Pa., susivaziavo aplinkinių miestų majorai ir burdžiai ir municipaliečių vardan pasiantę prezidentui Taftui sekantią peteciją: „William H. Taft, President of the United States, Washingto, D. C. — Gerbjamas

Tamsta: Męs žemiau pasirašę, majorai ir burdžiai iš aplinkinių miestų ir priemiesių kietosios anglies apygardėse, maloniai prašome jūsų augštybę, kad jeigu nuo 1-mos balandžio 1912 per dešimtį dienų kietosios anglies operatoriai (savininkai) ir anglekasiai neprieitų prie santaikos, tai tamsta paskirtumėt nepartivišką komisiją, ar kad jūs imtumėt kitokias panašias priemones ar veiksmus, kaip jūs matytumėt labiau tinkia, ir nevilkintinai suvestumėt santaikon anglies operatorius ir kasėjus.“ Pasirašo majorai iš Wilkes-Barre, Corbondale, Pittston ir burdžiai iš Edwardsville, Plymouth, Ashley, Luzerne, Mahanoy City ir Nanticoke.

Ką prezidentas galės padaryti, tai laikas parodys. Tuom tarpu anglekasiai skubina rengiasi į streiką. Kaip rašo į New Yorko „Times“, anglekasiai per visą pereitą savaitę jau gabenosi savo „tulšes“ įrankius iš kasyklių ir prirenginėjo savo darbavietes, kad per ilgesnį laiką jas apleidus be priežiūros nesugestų. Sykiu eina spartus organizavimas į uniją. Prikalbinėja tuos, kurie nepriguli, kad prisidėtų. Kur neklausys, tai gal boykotą sako bus panaudota, kad nedirbti su tais, kurie nenešios unijos guzikų. Pastaruoju laiku pareikalavimas naujų guzikų buvo toks didelis, kokio nebuvo dar nuo 1902 metų, kada garsusis vadovas John Mitchel iššaukė visuotinąjį Pensylvanijos streiką. Daugelis anglekasių iš Shamokin apylinkės važiuoja Europon, iki užsibaigs čia kasyklių ermyderiai. Kaslink kasyklių savininkų, tai šitie irgi rengiasi. Nors jie sako neturi ko daug rengties. Anglių sako turi užtektinai ant kokių šešių savaičių. Bet, jeigu padėkim sau, streikas išklitų ir prasitėtų į kelis mėnesius, tai žinoma kompanijų tos ružavos viltis išeitų su vėjais ir riestai prisieitų netik joms, bet ir visuomenei, ypač fabrikams ir gelžkeiliams, kurie be anglies juk negali nei dienos apsieiti.

Viršų minėjome apie Pensylvanijos kietųjų kasyklių bruzdėjimą. Bet negeriau stovi ir minkštųjų anglių kasyklėse. Iš Clevelando rašo, kad ir Illinojaus bei Ohio valstijoje operatoriai ir anglekasiai prie santaikos neprieitų. Tėnai irgi svarbiausis nesusitaikymas, kad kompanijos nori atnaujinti kontraktą ant trejų metų, o unija reikalauja tik ant vienu. Gali būt, kad kietosiose ir minkštosiose anglinėse iškilis sykiu visuotinas streikas, kuris išmes apie 500,000 (pusę milijono) žmonių iš darbo, su nuostoliu apie milijoną dolerių algų ant dienos.

ŠELPKITE LAIKRAŠČIAIS!

Malonūs Viengėniai! Širdingai šaukiame jį jums, kad nenaiškintumėt perskaitytų kningučių ir laikraščių, bet kad tą pasiuntintumėt į mūsų tamsų kampeilį—Kruonius, Vilnius gub., kurie turite tenai savo draugus ir pažįstamus. Tuomi atliksite labai naudingą darbą, nes čia žmonės neišsigali laikraščių užsisakyti, kadangi juk žinote, kaip yra brangi Lietuvoje kapeika. — Lietuvis.

O, tu, kuris jiškai nemariosios tiesos, valdykie savo mintis, jeigu nori tikslą atsiekti! Išmeigkie savo sielos akis į tą vienatėlį tyrąjį pasaulį, kurio nepavergė aistruma.—Brami-ny išmintis.

NAUDINGIEJI PATARIMAI.

Kalbėdamas su žmogum, nelo- pyk savo kalbos svetimais ir nesuprantamais žodžiais, angliškais bjauriais pakeiksnojimais, kurių patis nežinot, ką jie reiškia. Tuomi pats save persistatai iš žemiausios klasės.

Neužsiimk tokia šnektą, iš kurios kiti pasipiktintų, labiausiai draugijoje.

Niekados nepajuok kito žmogaus, koksai jis nebūtų, nes tuomi netik jį, bet ir pats save labai įžeidi.

Neik pas svetimą žmogų į namus alkoholio pritraukęs, o labiausiai pirmą kartą; tas niekad nepalaikys tavęs mandagum. Inėjęs į svetimus namus visados nusiimk kepurę.

Neik į svetimus namus nelaiku, tai yra ryto lygi 8, o vakare po 9 val. Nedėlioj taipgi ligi 12-tos nepridera eiti į svetimus namus.

J. K. Mikas.

VELYKOS.

Velykos, velykos! Tai linksmiausi pasaulyje šventė; jokios kitos šventės linksmesnės ant metų istorija neranda, kaip tik velykas; randa ir išpasakoja jų reikšmę.

„Velykos“, žodis pas lietuvius paimtas turbūt iš slavų žodžio „velik“ (didelis — didelė šventė). Historija pasakoja, kad giltoje, gilioje gadynėj, pirm Kristaus 500 metų, lietuviai jau šventė velykas, po 21 dienos kovo mėnesio. Ta šventė žemieji-žemaičiai lietuviai vadina „Trenpos“, o augštaičių lietuvų tautiškoji grupavadinosiog „vėlykos“.

Kaip žinome iš trumposios Lietuvos istorijos, kad lietuviai garbino Perkūną, kaip visų didžiausį gerovės dievą, delto, kad perkūno trenkimo per žiemą negirdėję, kaip jau pavasarį da- jausdavosi ateinant perkūną, tai patikdavo su didžiausia švente— „vėlykomis“ ir stengdavosi, kaip galint, duoti jam daugiau permaldavimų ir aukų laike vėlykinių apeigų, kad Perkūnas, kaipo dievas, suteiktų gausius ir gerus metus lietuviams, ūkininkams.

Kiti historikai pasakoja, kad lietuviai vėlykose išėję ant laukų miškuose su dideliu pulku jaunų mergaičių, lietuviški kuningai prie sprogstančio medelio būčiavo jo pumpurus ir meldėsi: „Dieve Perkūne, gaivink naujus vaisius, javus, medžius, žoles ir viską mums reikalingą mūsų gyvenime“.

Anglai vėlykas vadina „Easter“. Tą žodį turi pasiskolinę iš teutonų kalbos žodžio „austra“. Teutonai 500 metų pirm Kr. vėlykas šventė tuo patim laiku, kaip ir lietuviai ir su tokia-pat prasme, tik pagal savo kalbos vadino „austra“. Vokiečiai vėlykas vadina „asterm“. Senovėje latinais vėlykų šventė vadino „aurora“, o paskutiniaisiais laikais latinais vėlykas vadina „pascha“. Sanskrito kalboje vėlykos reiškie „Asra“ arba linkėjimo diena.

Senovės graikai šventė vėlykas ant tos atminties, kad ant Marso planetos prasidėjo nauji metai po 21 kovo. Athenų astronomas Metonas, gyvenęs 500 metų prieš Kristų, aptiko, kad ant Marso metai yra ilgesni, negu ant žemės; mat Marso metai turi 668 dienas, o viena diena turi 24 val. 37 min. ir 24 sekundas. Tokiu būdu Metonas išrodė, kad ant Marso pasibaigia metai apie 21 kovo. Tame laike graikai labai interesavosi planetų padėjimu,

kad net ant mūsų žemės įsteigė šventę delei Marso planetos naujų metų.

Naujoji gadynėj vėlykos yra pašvęstos būk tai ant atminties Kristaus iš numirusių prisikėlimo; bet šitokia vėlykų šventė prasidėjo tik 700 metų atgal, kada visa valstybės tvarka pateko Kristaus įpėdinių rankosna.

Mikas Stakėnas.
Gardner, Mass.

KVĖPAVIMAS — PUSĖ DAKTARO.

Anuosyk męs kalbėjome, kad vaikščiėjimas labai pagelbsti. O tai delto, kad žmogus eidamas smarkiau kvėpuoja. Bet reikia mokėti ir vaikščioti. Buvo anais laikais labai madoje vaikščioti susilenkus ir atkišus smakrą priešakin. Tas net už tūlą „mandrumą“ buvo laikomas. Ypač tokią pajuktiną madą sekė moteris ir merginos. Bet tas jau praėjo. Mat tapo patirta, kad vaikščiojant iširyžus priekin išsistampo kaklo raumenis ir užnot suteikti vaikščiojant smagumą, padaro blėdį, kadangi per ilgą iškreivina nugara ir nuolat skauda galvą. Blėdinga yra ir dabar mada amerikonkų, kurios nuo pat jaunystės vaikščioja dvilinkos ir gorseto suvaržomos padaro ilgai- niui savo kūną panašų į litarą „S“. Suprantama, kad tokių moterių kūnas visuomet nusviręs ant oro, muskulai išsistampo ir iš to gimsta visokios ligos, taip kad daktarai du trečdaliu laiko praleidžia pas tokias moteris begydydami iš tokių ligų, kurias pačios moteris išsigydytų, jei pradėtų geriau vaikščioti. Norint dailiai vaikščioti, reikia eiti stačiais, atstačius krūtinę ir giliai kvėpuoti. Reikia eiti taip, kad žmogus jaustųsi iš visų pusių liuosas. Tokiu būdu gali be nuolisio nueiti toliausį kelią. Povaliai išsidirba pas žmogų labai gražus kūnas ir gracija, ką kiekvienas mėgsta ir niekuo žmogus taip nepatiks, kaip gražum savo kūno užlaikymu. Nieko negelbės karaliui karūna, jeigu jisai klyvos, o visi pavadys tą žmogų meilum ir gražum, kuris turi gražią sveikatą. Kiekvienas nori atsikratyti nuo daktarų tyranijos. Tas galima tiktai per protinę panaudojimą vaikščiojimo ir kvėpavimo, kurie visuomet žmoguje palaiko mitrų kraujo bėgiojimą ir visuomet jį daro žvalum ir jaunum. Tai laimingiausi žmogaus išlyga. Todėl niekuomet neužmiršk eiti stačiais ir kvėpuok taip giliai, kaip tik gali. Nes tai tavo paties gerovei.

Ne Daktaras.

IS ŽEMAITIJOS.

II.

Siek tiek pasilaikęs ūkininkas, kurio vaikas užbaigia „narodnąją“, parduoda arklį, gerai apgalvoja ir atiduoda savo sūnų į Liepojaus ir Šiaulių gymnaziją arba į pavietavą mokyklą. Savo krūtinėje tėvas auklėja saldų, paslaptinę jausmą-svajonę: „Gal Viešpats padės; ant kuningėlio gal pasiseks išleisti“. Vaikas išpradžios mokinasi neblogo. Bet ant kvateros jį mažai kas teprižiūri. Greitai sueina į „kompaniją“. Būdamas jau antroje klasėj pradeda jis jau rūkyti poperosus ir traukti šnapšą; greit ir apie „panienkas“ pradeda sparną sukkti. Ant vaikacių parvažiaavęs, ponaitis prie

darbo — anei žingsnio. Kada tėvai atvažiuoja į miestą jo aplankyti, jis šalinasi, nes tėvas milniais apsilvilkęs. Pradedą jis prastai mokintis. Sėdi kiekvienoje klasėje po 2 metus. Atsitinka prasti metai. Tėvas inkrinta į skolas. Vaikas išstoja iš antros arba trečios klasės arba tampa išvartytas iš mokyklos už prastą mokymąsi. Gerai, jeigu tėvas apart jo turi ir daugiau sūnų. Tuomet tėvas jį išvaro į miestą ant tarnystės arba jis papuola į kariuomenę, kur jis tampa kanceliarijos sekretorieliu arba išsi-mokina ant feldšeriaus. Bet jeigu jis vienatinis sūnus pas tėvą, tai kur gi jį išvarysi? Tėvas iš-pradžios inkša savo sūnų į val-sčiaus kanceliariją prie pisoriaus prasitrinti. Bet jau ir čia ne-gėrai. Vieni iš jų, senterėjus tėvui, paima gyvenimą į savo rankas. Gyvena poniškai, pakol į skolas įbrenda. Pakliūna į valsčiaus vyresnybę, nes mokintas. Antri, kurių gyvenimas prarastas per juos pačius arba per jų tėvus, apsigyvena miesteliuose. Rašo jie žmonėms prašymus, apsiima vesti net visokias bylas. Prade-da jie užsiiminti advokatyte ir rodas davinėti. Jie pamylė tą amatą: čia ir piningų ir magary-čių. „Neveltui aš, broliu, gym-nazijas išėjau“, giriasi mūsų ad-vokatas: „visus zakonus žinau“. Ir daro jie visokias dokum-entų falsifikacijas, neteisingsus paliūdijimus, prisiegas, etc.

Paskutiniuose laikuose, ypač laikuose reakcijos, dora žemai-tijoje labai nupulė. Paspildo visokios piktadarystės; pjaunasi tėvai su vaikais, broliai su bro-liais; bylojasi kaimynai su kai-mynais del niekniekių. Blogas likimas tėvų-senučių, atsidavusių sūnui ant karšybos. Vaikų pa-sielgimai su savo tėvais senučiais daeina iki negirdėtų žiaurumų. Nėra abejonės, kad priežastis do-riško nupuolimo mūsų krašte yra gana įvairios ir sudėtinės; bet neapsiriksiu, jei pasakysiu, kad nemažai prisidėjo prie to nupu-olimo ir tie ištivirkė — nedamok-sliai. Pirmieji, pakliuvę į val-sčiaus vyriausybę, turi tankius prietikius su žmonėmis. Apie jų dorą visi žinome. Rublis ir bu-telis del jo — tai viskas. Tas tei-sus del jo — kas turi rublį. Už rublį jis parduos ir savo bro-lį. Antrieji, šunadvokačiai ir valka-tos, tai jie tuomi ir užsiima, kad tik žmones tarp savęs pjudyti, — nes jie iš to gyvena. Nėkartą jų girdėjome kalbant tuos ad-vokatus: „Tame dokumente nėra paminėta to ir to; neduok jiems išimtinės, neduok broliui dalies, etc.“ Arba vėl. „Pusrublis ir puskvaterkė, ir — kriukis atlik-tas; tuojans „prošenią“ nurašy-siu, pamatysi, kaip tavo kaimy-nui išeis“. Randasi jų tarpe, kurie skaito kningas. Taip, vie-nas, perskaitęs brošiūrėlę Darvi-no „Kova už būvį“, kalbėjo sa-vo pažįstamiems: „Kas tai žmo-gus? žmogus juk tai gyvulus, nuo beždžionės pačina. Kovok, bratecia! Ką sugriebei, tai tavo. Kas tai artimas, kas tai meilė? ... Ant laimės, panašių „filosofų“ čia randasi mažai. Tokie tai, augščiausiai paminėti typai randasi Renavos ir Sėdos juodašimčių išdavikų eilėse. Tie nedamok-sliai, prisigėrę ištivirkusių ruspa-lakių dvasios, niekina gražų ir teisingą savame krašte būdą. Užaugino juos teisingi, bet tam-sūs tėvai. Užnot duoti jiems praktišką amatą į rankas, tėvai užaugino juos ištivirkusiais neda-moksliais ir priešais savo tėvy-

nės. Žmonės, vietoj to, kad boy-kotuoti ir naikinti iš savo tarpo tuos kenksmingus gaivalus, turi su jais visokius prietikius ir drau-giskai bičiuliuojasi su jais.

Tie niekšai-įšdavikai, be tiky-bos ir doros, o neturinti nei prin-cipo, nei jausmų, turėtų būti tei-siami, kaipo kriminalistai. Bet jie prie dabartinio režimo prisig-laudė prie žandaro skyerno ir pildo visokias piktadarystes.

Mūsų tauta raitosi konvulsijose po dvigalvio letena, o čia į jos organizmą įsiveisia mikrobai, kurie jį nuodija ir ardo...

Nežinomas.

ŽURNALISTO IŠRASTOJI MAŠINA.

VI. Žurnalistas-įsradėjas savo būte.

Sėdėjo už stalo tai užsimastęs, tai švilpaudamas per savo smailius auksinius dantis tas pirmuti-nis išradėjas stebuklingosios mašinos ir kilojo tarpe rankų savo manuskriptą (rankraštį), ką-tik jo parašytą, kurį jis paruošė savo naujame laikraštyje, kuris jau nauju būdu spausdinosi, y-pač: kurį galėjo skaityti ir aki-mis ir mašina. Tasai manuskrip-tas turėjo savyje gilią mintį apie progresą, lygiai ir apie gamtos įstatų perkeitimą-pergimdimą.

Keletą sykių jau jis perskaitė pats savo straipsnį ir galų gale jis pamastęs buvo labai užganė-dintas savo straipsniu; net nusi-šypojo savyje ir glostė savo jau gerai pažilčius plaukus. Vienok, jam parūpo, kad pirm at-spausdinimo to straipsnio laik-raštyje pasiklausyti pačiam sa-vomis ausimis tos savo minties iš savo mašinos nasrų. Tuojaus nei mirksnio nelaukdamas, patsai savomis rankomis atliko zecerišką darbą. Sutaisė tą visą straip-snį į metalinę plytą ir išspaudė ant storo poperiaus tą visą straip-snį, kurį galėjo dėti į kalbamąją mašiną paleidus.

Ir taip žurnalistas, padirbęs spausdinį, koksi buvo mašinai reikalingas, klausėsi to straips-nio žodžių, indėjęs į mašiną spau-dinį. Klausėsi ir šypojo. Jis šypojo delto, kad nebereiks jam skaityti, ko jis taip labai ven-gė.

— Taip — sakė jis pats į save — dabar aš, gal būt galėsiu pa-sekmingiau rašyti straipsnius. Seniau skaitymas suspausdavo mano smegenis ir atimdavo me-džiagą jų rašymui.

Kaip pabaigė žurnalistas klau-syties savo minties žodžių, sėdo vėl už stalo. Jis dabar pasinėrė svajonės viespatystėje. Ir sva-jojo apie ateitį, ypač apie mecha-nikos amžį, kuriame netik darbas rankomis, bet ir liežuviu, bus pa-keistas mašinomis. Sulygo jo iš-vedimų, mokslas žmonijoje turė-sias būti iškaltas-inkaltas vien-tik su pagalba mechanikos.

Ir dar svajojo... Jo galvoje gimė vis naujos ir naujos mintys; juo toliau, juo labiau gimė vis gilesnės ir gilesnės. Ėmė svajo-ti net ir apie mechaniską mintį-protą, su kuomi jau ir priėjo ru-bežių savo svajonių.

Daigelis.

Teisme. Teisėjas: Ir taip, Tam sta pripažinti savo kaltę. Nejaugi są-žinės negrauzia?

Teisiamasis: Labai... kad taip kvailai papuoliau.

Savo teises gina. Ubagas balsiai kalba bažnyčioje poterius. Vietinis viršaitis sako:

— Ko tu taip šauki, reikia poteriant tytomis.

— Čia ne valsčius, nepabaidysi, — atrėmė ubagas.

PAMINĖJIMAS VELYKOMS.

Kas iš mūsų nežinom, jog mūsų gyvenime nesiranda nieko il-gai patenkančio — amžino. Žvel-giant iš materiališko taško, žmo-nijos visos pastangos yra tuščios. Lopšys tuština si ir grabą. Puvė-siai renkasi ant tvirto mūro ir monumento. Pati visa žmonijos rasa yra tai ne kas daugiau, kaip tik kirminams patiekta bankie-tas. Vienok nesuteptojo žmo-gaus gyvenimas, to žmogaus dar-bai ir mintys nežūsta. Vaisiai to-sios dangų sėklos amžinai žydi žemės lankose ir jie auga tikrai ra-mybės patakėmis. Ant žmonių viešpatauja tas, kuris nenešiojo kardo nei ženklų didybės, nei bu-vo apteiktas titulu kitokių, kaip jo tai vardas girdisi viršų visų niekinančiu pravardžiu, ir kitų pasaulės vardų: jis girdi-si iš tamsiosios kalėjimo kelnorės, iš ligonbūčio — iš mirties lovos, iš krūtinės motinos laikanešos ant rankų mirštantį savo kūdikį; čia ir kitur jis atsiliepa, kaip bal-samas antagonijoje besiraitančios dvasios. Šį sekmadienį, daugiau negu trečdalis pasaulės žmonijos apvaikščioja šventę velykų — tai paminėjimas „prisikėlimo“ žmo-gaus iš Nazareto. Nūš surūku-sios vargšo grintelės iki blizgan-čių karaliaus palocių girdisi „Al-leluja“. Vargšų minia nežinio-mis atjaučia, kad tai paminėji-mas nužudymo pirmutinio jų re-prezentanto ir vado. Karalius gi ir jo draugai gal negirdėjo ar ne-suprato, kad užmušimas Kris-taus, tai anų dienų didikų sieki-nys — paniekinoti proletarą iki paskutiniam paniekinimo laips-niui. Kryževojimas žmonių — tai anų dienų bauginimas minios vergų iki galutiniam prielanku-mui. Romos Imperijoje, šeši su-višum tūkstančiai kryžių su pri-kaltais ant jų žmonėmis, buvo nustatyta pakelėmis, kaipo žen-klas pergalejimo sukilimo vergų po vadovystę Spartako. Viduryje kiekvieno dvaro bei darbavie-tės buvo pastatyta du ar trys kry-žiai su prikaltais ant jų žmonė-mis, kaipo pavaidzas vergų luo-mai. Spartakas užmanė vesti žmones iš vergijos ir mokino ko-voti kardu. Tuščias pasikėsi-mas. Kristus vedė žmones iš-vergijos ir mokino: „Jei tave kas ištiks per veidą, atkreipk jam ir kitą“. Tiems, kurie sekė paskui jį, jisai sakė: „jei sekat paskui mane, neskitės su savim kryžių“, nes tuom laik, kuris tą pasikėsi-no, to laukė tikrai mirtis ant kry-žiaus, ant kurio žuvo ir patsai Kristus. Žuvo jisai, vienok pas-kui jį griuvo ir anų dienų didi-kų prakeiktoji sauvalė, užsibaigė žmonių neapsakytosios kan-čios ir peklėiškoji akrošija žmo-gaus ant žmogaus. Nyko vis tai ir nyksta iki mūsų dienų, kada jau pasaulis artinasi prie gady-nės, kurioje žmonės visi ir vienodai užgiedos vieną ir tą patį „Alleluja“.

Ir kodėl mus pajuokia už tai, ką jį garbiname, kaipo sūnų Dievo, nors tai buvo dailydė iš Nazareto?

P. Bijūnas.

LAIŠKAI IS LIETUVOS.

KRUONIS, Vilniaus gub., Tra-ku pav. Šių apylinkių kaimie-čiai daugumas jau suprato nau-đą skirstymosi į vienasėdžius; mato kaip pirmieji kaimai, ku-rie išsikirstė, puikiai dabar gy-vena, mažiau darbo ir tas-pats parankesnis; taigi ir gyvuliai geresni negu ant kaimų, arba

šiai kaip kaimuose yra visokių nesu-sipratimų. Todel sukruoto dau-gelis kaimų skirstyties, — taip daug, kad šiemet jau turbūt nei nesuspės visų žemės išmatuoti. Tik dar tas yra bloga, kad ūki-ninkai pirma gerai nesusitaria, ir kada jau viskas gatavas ir atva-žiuočia matuoti, tai pasidaro vėl didelės riaušės kaip ir pernai metuos Vaigūnuose; da ir dabar jų teismas nepasibaigė. Reiktų tasai inprotis jau į muzėjų padė-ti.

Dubiokas.

STACIJONAI, Šiaulių pav. Ka-pačiškių vienasėdžio Grigelis mokino sūnų. Pabaigus 4-rias klases, priverstinai prispyrė va-žiuoti seminarijon. Nuvažiavo, išlaikė kvotimus, pabuvo per va-sarą namie, o rudenį reikiant va-žiuoti į seminariją, ėmė nepa-klusnus sūnelis ir nebevažiavo, niekaip nebeišvarė. Gavęs 35 rublius išvažiavo Siberijon į vais-tinyčią. Užtai tėvai pasakė: „Tu mūsų ne sūnus, o mės tau ne tėvai, — važiuok sau kur tik nori!“ Ir išvarė vaiką su di-džiausia neapykanta. — Kada pas mus tokios tragi-komedijos pasibaigs? Laikas būtų lietu-viams susiprasti ir neveržti mū-sų jaunuomenės eiti į tokį „sto-nori“, kurio visai žmogus nemėg-sta.

A. Tilvikas.

GELAZIAI, Panevėžio apsk. Pas mus ūkininkai rodos jau ge-rokai apsišvietę; ir laikraščių jau nesibaido, — nebevadina jų „velnio pagunda“. Delto dau-gumas ir ūkininkauja neblogai, taip sakant „pagal naujausią madą“, — vartoja dirbtines tra-šas ir pagerintus ūkio įrankius. Tarp jaunuomenės ir gi jau ran-dasi apsilaukusių vaikinių, nors didžiama vis dar tebejiško ap-švietos pas Maušą ar Leizerį. Už-tai tokie neretai nuleidžia krau-ją vieni kitiems, net ir nekalti-ams. Taip va po vienos čionai buvusios peštukų karės nevienas da ir dabar tebesgera, atsimin-dami skaudumą pliauskių. Oi kada mūsų jaunimas nustos sa-ve bjauringes su ta degtine!

J. Gurk. Mažeikaitis.

RUSIJOS SPAUDOS PARODA.

Nesenai Peterburge, buv. valsty-binės spaustuvės rūmuose atsi-darė rusų spaudos paroda, kurio-je išstatyta viskas, kas išėjo iš-po preso per 1911 m. Paroda užima 14 salių ir talpina 32,360 egzem-pliorių kningų, laikraščių ir kito-niškų išleidimų. Pirmiaus buvu-sioje spaudos parodoje buvo iš-statyta tiktai 29,000 vardu spau-diniai. Dabar išstatyta spaudi-niai 52 kalbose (ar buvo lietuviš-koje, nežinia). Iš pakabinėtų lentelių žiūrovai gauna patirti, kad pernai metais Rusijoje dik-čiai nupulė skaitčius kningų ti-kėjimiško turinio. Bet labai pa-sididino reikalavimas ant moks-lo vadovėlių, kas žinoma, labai yra džiuginantis apsiereikimas. Podraug išleisti mokslo vado-vėliai pradeda laimėti kokybėje, nes daugybė visai pigių vadovė-lių atsižymi labai dailia spauda, poperium ir sutaisymu. Vėlgi la-bai nupulė skaitlius pornogra-fiskų (nepadorių) išleidimų; taip gi pasimažinta reikalavimo ant okultuviškų raštų (magijos ir slaptųjų mokslų), beje mažiau beperkama ir beleidžiama „pin-kertovščina“ — tai yra sensaci-jinės pasakos apie pradarbes va-gių ir detektivų, nuo kurių anais metais buriai jaunimo iš galvos išėdavo. Pasididino skaitlius rimtų kningų, — apie vaikų auk-

lėjimą, gamtininkystę, mediciną ir lyties klausimą.

Apie ką rusų laikraščiai rašė per 1911 metus? Ant šito atsako išstatytos lentelės. Daugiausia laikraščiai duodavo vietos ekonomiškiems klausimams, po-tam valstijiniams, tarptautiš-kiems ir tt. Apskritai rimti straipsniai viršijo polemikas ir ginčus. Dar labai indomus yra jubilėjinis skyrius. Šiemet mat sukako 100 metų, kaip Napoleo-nas su miniomis francūzų antžė ant Rusijos ir sudegino Maskvą, bet ir patįs francūzai su baisia pragaištim turėjo iš Maskolijos pabėgti. Taigi rusai neveltui švenčia tam tikrą paminėjimą. Delto šiemet išėjo labai daug laikraščių su jubilėjiniais nume-riais ir kningų su aprašymais „Tėvyniškosios karės“. Čia su-rinkta puikūs ir brangūs išleidi-mai, kurie tik turtingiems žmo-nėms kiti tėra inkandami; taigi ir kapeikinės bei grašinės brošū-rėlės ir lapeliai.

Apskritai šioji rusų paroda perstato vaizdžiai ir ryškiai, kad rusų visuomenės protiškas ju-dėjimas peritaisiais metais ne-miegojo sustingime. Kada mės, lietuviai, pabandysime tokias pa-rodas surengti, kurios taip reika-lingos!

PO SVENTENYBĖS PRIEGLAUDA.

(Liuosos mintys.)

Pas mus Lietuvoje visi laikra-ščiai taip garsiai šaukia apie Ma-cocho bylą. Iš liaudies-kaimie-čių mažai kas žino apie tą atsit-i-kimą. Nežinau kodėl? Turbūt delto, kad kuningai per pamok-slus žmonėms neuždavė poterių kalbėti už tuos prasikaltėlius, kad jiems Dievas duotų dvasią šv., suklypdytų žmogžūdžius, šventvagių... Apie tą, neska-itanti laikraščių liaudis nežino, nes dvasiškijos yra užginta kal-bėti apie Macochą. Bet kada bu-vo apiplėšta Sidlavos bažnyčia, kuningas-klebonas verkdamas pa-sakė pamokslą, keikė cicilikus, būk tai jų darbai. Uždavė kal-bėti poterius, melstis. Bet už ką melsties? ar kad vagiliams Die-vas duotų dvasią šv.? Ne, mel-s-ties už tai, kad Dievas juos nu-baustų, suklypdytų. Kaip tai garsiai kuningas apšaukė: „Cei-likai — tai vagis apiplėšė bažny-čią“. Bet ką gal žinoti? Gal tą padarė toks-pat Macochas. Apie Sidlavos bažnyčios apiplėšimą ku-ningai labai apgarsino, pamaldas darė; bet kodėl dabar jie užtyli, net užgina kalbėti apie jį. Ko-dėl neduoda pamaldų, poterių. Juk dar ne viena davatka būtų sudilinus ražapčių. Mat gal iš eko-nomijos. Mat gal delto, kad jis buvo zokoninkas? Būdamas Ma-cochas vagimi, šventvagių, žmog-žūdžių ir tai palieka nekaltais. Jį kuningai užtyli, slepja. Va-gis svietiškus labai apšaukia, bet vagis dvasiškus užslepja. Kodėl toks skirtumas? Mat, gal pasa-kys tūlas, jis buvo kuningas. Bet man rodos, būdamas ir kuningu neturėjo teisės vogti liaudies kru-vinomis rankomis uždirbtą ir su-dėtą skatiką. Mokina mus būti dorais; bet kodėl jinau daro neda-rai? Negalio pasakyti, kad visi; bet daug dar tokių Macochų yra, ne dešimtimis, bet šimtais. Kaip puiku! Mokina žmones, skelbja šv. raštą — nevogti, nepaleistu-vauti, ale jinau tai duoda puikų pavyzdį. Tai pagirtini darbai. Matyti iš to, kad kuris skelbja šventuoybę, gali jis pats viską

daryti.

Kiekvienas žmogus išdėsto sa-vo nuomones liuosai. Dvasiški-ja išdėsto labai puikiai klaidas svietiškas; kodėl gi man ne iš-dėstyti jos klaidas? Nuomonės liuosos, ir aš tuomi remdamosi, parašiau šitą straipsnelį.

A. Tilvikas.

KAS ANGLIJĄ IŠGELBĖS?

Londono laikraščiai labai ne-gandauja. Jie įvairiais komenta-rais ir pusežodžiais ėmė nelemtai pranašauti. Suėmę į daiktą vi-sus pastaruosius anglių kasyklų streikus Vokietijoje, Francijoje ir pačioje Anglijoje, taigi Ame-rikoje, būtent Lawrence perėju-sį streiką, ir iš to viso išveda štai ką: esą didesnių šalių socia-listai susitarė kurstyti ir palai-kyti visame sviete streikus, o su jų pagalba esą jie tikisi išjudinti iš pašakny visą civilizaciją ir ant jo senųjų institucijų griuvė-sių pastatyti naują socializmo idealų Jeruzalę. Tą nuomonę patvirtina net ir toksai įžymus publicistas, kaip Victor Smith, kuris Londono dienraštyje **Daily Mail** suveda visus neužsiganė-dinimus darbininkų masose ir vaizdžiai išklosto, kad dabarti-niai streikai yra visai ne streikai, bet prasidėjęs senosios politišk-os ir ekonomiškos tvarkos iš-griuvimas. Ir tas einasi netiktai Europos monarchijos, bet ir re-spublikose, kaip Francijoje ir A-merikoje, kur juk yra politiškoji laisvė, bet šitas jau nebepaka-kina liaudies, kurios pragyveni-mas vis eina sunkyn. Viskas ei-nasi prie naujo pertvarkymo iš-darbių ir pirklybos. Nežiūrint, kad Anglija yra bene turtingiau-si šalis ant svieto ir politiškoji laisvė tai jau tikrai čionai dides-nė negu kur kitur (net anarchis-tai sau gali tvirti koalicijas), bet draugišnis nuvargimas nie-kur nėra toks didelis ir toksai vaizdas, kaip karaliaus Jurgio valstybėje. Tiesa, kad parla-mentas dirba-prakaituoja pageri-nimui liaudies būvio; bet tas bū-vis nepasigerina ir gana. Todel neindomu, kad Anglijoje streikai iškila milijonais ypatų. Streikai baltai užgula ir ant visuomenės. Bet ką gal darbininkai padaryti, kada jie patįs, gaudami apie \$5 ant savaitės, beveik badu mirš-ta. Gerai Londono **Labor Leader** laikraštis piešia šioįk paveik-slėlį. Didelis milžinas — tai an-glekasių organizacija stovi ant plynios, o prieš jį aplinkui suk-lupę būriai liliputų — tai jau visa tauta, meldžiasi į milžiną: „Susimildamas eik dirbtų, nes mės badu mirštame!“ Ant to milžinas su gera širdžia atsako: „Yes, broliai, aš nenoriu jūsų ba-du marinti, bet negi privalote jus ir manęs ant bado pasmerkti!“ Tas paveikslėlis visai teisingai atvaizdina Anglijos industrijinį padėjimą. Reikia dar ir šitą prisiminti, kad įstatymai Angli-jos darbininko buities toli gražu neapsergėjo. Kasmet žūsta neiš-pasakytą daugybę žmonių kasyk-lose delei stokos geros ant kasyk-lų priežiūros. Persistatykime šio-kį paveikslėlį. Paimkime žemės šniūrą nuo 43 mylių ir nuguldy-kaite viens kito. Iš šitų žmonių ant kiekvieno šimto bus **lavonas**, o kiti vis sužeisti kasyklose, — nes pusė Anglijos darbininkų be-veik yra iš kasyklų. Apskritai Anglijoje ant dienos yra užmuša-ma apie keturius anglekasius!... Šitokia industrijos tvarka negali

KAZYS PUIDA.

Rutu vainikas.

Triveiksmė kruvina pasaka.

6.

RAMOTA (į tarnus). Rengkite viską iškilmei.— Čia skobnį iš akmenų sukraukite ir šventąją Gabiją užžiebkite.

TARNAI. Klausomės.

RAMOTA (į Survilą ir Vinką). Rengkitos ir judu iškilmei. (Vinka ir Survilą eina į rūmus). Noriu iškelti puotą, kokios dar neivienas dykūnas nėra surengęs.

7.

ŠAUKLYS (ineina iš kairės). Kuningas-valdovas siuntė mane pranešti, kad pusiau-naktį atvyks kvieston puoton. Prašė aukojimo iškilmės neatidėlioti ir su puota jo nelaukti.

RAMOTA. Širdingai priimsiu savo valdovą ir paliepinus kaip matant išpildysiu. (į tarnus). Baigkite skobnį greičiau rengti.

ŠAUKLYS. Tuo tarpu prašysiu sau ir žirgų pastogės.

RAMOTA. Pilis mano šiandien visiems atvira: ir valdovui, ir pakeleivingam ir elgėtai.

ŠAUKLYS (vienam tarnui). Šauklio arkli paimsi ir jį į rūmus nuvesi. Prie vartų užžiebsite šešis smalos bosus (Šauklys ir tarnai išeina).

8.

RAMOTA. Šviesos — tiek šviesos užžiebsiu šią naktį, kad net nakties tamsybės jos išsigas, ir bent valandėlei skaisčiomis varsomis nuklos ūkanotą sūnaus ateities taką. (Ant verandos pasirodo Rimvydas ir atidžiai klausos).— Aukų nepasigailėsiu dievams — geriesiems ar piktiesiems — vis viena kuriems — by tik puotos, linksmybės ir iškilmės naktis ramiai praieitų.

RIMVYDAS. Nesibijok, galingasai dykūne, viskas bus ramu — ramiau negu sapne.

RAMOTA. Negązdink, seneli, manęs. Aš pats save vos-vos bepažįstu.

RIMVYDAS. Viskas, dykūne, praeis — taip greitai, neregėtai ir netikėtai — o paskui ateis tylą — ramybė — niekas jau jos nebesudrums.— Visos šmėklos ir baidyklės išnyks — sužibės nepabaigtinai tamsybų šviesa — ir joje surasi sau amžiną ramybę...

RAMOTA (nesoprates). Koks tu geras, seneli.— Tai prižadi man ramybę?

RIMVYDAS (iškilmingai). Prižadau — ir prižadėta išpildysiu.— Mėnuo antai teka — eik ir ragink visus.

RAMOTA (linksmai). Einu — einu (išeina).

9.

RIMVYDAS. Išpildysiu, dykūne, savo prižadus (juokiasi dūšiu balsu) — išpildysiu... Mirtinosios ramybės paguoda tau ir taviškiams suteiksiu — net dievai jos nesudrums...

(Ineina Ramota, Survilą, Šauklys. Tarnai neša naujagimį ir paduoda jį Rimvydai. Tarnai stovi istolo. Ramota, Survilą ir Šauklys užpakalyje Rimvydo).

Paduokite aukos gėralus. (Tarnas paduoda ragą, nupila kelis lašus ant aukuro, atsigeria pats ir paduoda Ramotai).

Gerk ligi dugno, dykūne! (Ineina Vinka rūtų vainiku ant galvos).

Galingiems Lietuvos dievams aukojame naujagimį Ramotą...

(Iškelia naujagimį augštin, atsiskaito užpakalyje stovinčius ir staiga meta jį kūdron. Ant kūdros kranto stovi Sigutė. Paviršutiniai Rimvydo rūbai prasiškleidžia ir matyti po jais turtingo dykūno drapanos plėčiū diržu perjuostos, ant kurio kybo ilgas, smailas medžioklės peilis. Ramota susunka, išmeta ragą ir bėga prie kūdros. Sigutė apkabina Ramotą ir nuskaista su juo kūdroje).

Išpildau savo žodį, dykūne. (Vinka, tuoj Ramotai nugriuvus, susunka baisiai ir puola prie kūdros. Survilą ją sulaiko).

RIMVYDAS. Už mano dukters rūtų vainiką

kerštą pakėliau... Toks buvo dievų įsakymas!... (Girdėti griaustinis, žaibuojama ir nutrenkia Rimvydą. Visi tarnai ir Šauklys išbėgioja).

(Survilą stovi valandėlę už galvos nusitvėręs ir išeina svyruojančiais žingsniais).

(Valandėlę mirtinoji tylą ant scenos. (Paskui kyla iš kūdros Sigutė nušvitusių veidu. Pamačius Vinką sustoja ant kūdros kranto).

VINKA. (Ilgai stovėjusi yt, sustingus, staigiai susijudina.) Praeitis mirė... (Pamažu eina verandon).

(Sigutė vaikščioja po sceną lyg kojieškodama. Prieina prie tėvo lavono ir klaupja prie jo. Po valandėlės):

SIGUTE (sopulio balsu). Mano rūtų vainikas! (pradeda tylomis, lyg suslopintu balsu, verkti).

(Už valandėlės girdėti tolimas kuningo-valdovo ragas. Sigutė staiga pakyla ir svyruojančiais žingsniais eina prie kūdros. Jai ant kranto kūdros belipant, uždanga pamažu leidžiasi).

Vilnius—Šauliai

1907—31. XII. 1908.

G. SUDERMANN.

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tęsa.)

VOGELREITER.

O kas paskui bus... Kas gali žinoti, ką tu daryti manai, kas per naktį atsitikti gali?

GEORG.

Tai užgavimas, kurio aš...

VOGELREITER (išsitiesdamas

prieš jį).

Na ir kas?... Na?... Kas tokio!...

Scena IX.

Tie patys—Kristina—Marikė.

KRISTINA (pasirodus išeiti).

Ką tu, Henrik, padarei su Trūda? Sėdi kambaryje ir verkia.

VOGELREITER.

Ar prirengtas pušas seneliui?

MARIKĖ.

Prirengtas, bet —

VOGELREITER.

Na, te paverkia pirma. Vėliau gal atnešti.

MARIKĖ.

Gerai, tėveli.

KRISTINA.

Tai mudu jau galiva eiti, Henrik?

VOGELREITER.

Ko-gi tau dar reikia?

KRISTINA.

Aš klausiu, ar galiva jau eiti.

VOGELREITER.

Palauk valandėlę. Mudu dar turiva pakalbėti.

KRISTINA.

Kas-gi Georgui pasidarė? Jis visiškai...

VOGELREITER.

Aš truputį kauliukus jam pamankiau. Rodos, kad tas jam nelabai tiko.

KRISTINA (švelniai).

Pakešk, Georg. Paskui apsidėdęs pasijuoksi iš mudviejų.

VOGELREITER (pusiau į save).

Na, tai dar pamatysime.

(Kristina ir Marikė išeina.)

Scena X. ...

Vogelreiter—Georg.

VOGELREITER.

Taip kalbėtis mudu ilgiau negaliva. O tai galų-gale ištikrųjų susikalbėsiva. Bet vis-gi, šiuo nauo mano, reikės man vieną dalyką šurkščiai paliesti.

GEORG.

Indomu žinoti — kokį.

VOGELREITER.

Mano dukte myli tave. Del jos tu viskas.

Apie pačias vestuves nėra kas kalbėti... Bet, e — pasakyk man, kokią tiesą turi tu taip atkakliai elgties?

GEORG.

Ar man tavo leidimo klausties? — a?

VOGELREITER.

Kuomet matau tave taip atkakliai besielgiant,

taip ir rodos, kad tai tavo tėvo nabašninkas vaikščioja.

GEORG (nustebęs).

Ko-gi tau iš mano tėvo reikia? Jau dvidešimtis metų, kaip kapuose ilsis.

VOGELREITER.

Apie tą, kad jis pavedė man tavimi rūpintis, aš nekalbėsiu, nors tu privalytum atminti tą ir ne taip jau labai šiaušties prieš mane. Bet...

GEORG.

Dėde, su manim gali daryti, ką nori, bet nejudink mano tėvo! Duok jam ramiai ilsėtis!

VOGELREITER.

Man rodos, jis gali ramiai ilsėtis; aš jau senai jo ramybe pasirūpinau.

GEORG.

Tu nori tuo pasakyti...?

VOGELREITER.

Kas-gi galų-gale, jam pasimirus išmokėjo skolas, kurios būtų dorą vardą teršusios?

GEORG (po valandėlės).

Dėde, to nereikėjo man sakyti. (Susmunka ant kedės ir uždengia veidą).

VOGELREITER.

Taip, mano mielas... (nori kalbėti, tylėdamas vaikščioja po kambarį). Matai... (išsiima cigarą, nori užrūkyti, laužo jį ir meta šalin).

GEORG.

Dėde, to nereikėjo sakyti.

VOGELREITER.

Viešpatie, juk tu žinojai tą.

GEORG.

Taip, aš žinojau, bet vis-gi to nereikėjo sakyti. Tuomet, prieš dvyliką metų, mudviem susipykus, kuomet tu už bizūno griebiesi, o aš už peilio...

VOGELREITER.

Tiesa, neprivaliau to daryti.

GEORG.

Taip, tu neprivalai griebties už bizūno, o aš už peilio. Tuomet tai teko man tas pirmą kartą išgirsti. Tas ir buvo priežastis, kodėl aš nieko daugiau iš tavęs neėmiau. Dabar tu žinai tą. Pasiryžęs buvau tuomet rankomis kasti auksą iš žemės, kad drėbti tau jį į akis. Neapkenčiau tavęs, iš visų jėgų neapkenčiau tavęs.

VOGELREITER.

Ir tai už tą, kad išgelbėjau tavo tėvo gerą vardą?

GEORG.

Bet pasinaudojai tuo, kaip priemone, kad mane nužemintumei, tas tai jau ne taip gražu buvo.

VOGELREITER.

Ką-gi daryti, mano mielas, naudojames tuo, ką turime.

GEORG.

Kad ir bizūnu. Na, ką-gi, aš kaip vaškas suminkštėjau. Taip, išties, matau, kad neturi teisės būti prakilniui. Tėvo palaika to daryti man neleidžia. Duok, ką tik nori. Viską paimsiu.

VOGELREITER.

Ne, ne. Tokiu būdu kalbėtis aš nenoriu. Galų-gale tu vėl pradadi manęs neapkęsti.

GEORG.

Liaukis, dėde. Tas jau praėjo. Prarysiu ir tą. Na.

VOGELREITER.

Georg!

Scena XI.

Tie patys—Marikė.

MARIKĖ.

Atsiprašau tėvelio. Mama liepė paklausti, ar jau pabaigėte?

VOGELREITER.

Aš pabaigiau. (Griebja kepurę.) Na, pakabino nosį. Duok jam, Marikė, dėgtinės stiklą, kad prakrutėtų... (Eina prie durų ir da kartą atsiskuka).

Georg!

GEORG.

Dėde!

VOGELREITER (pratiesia į jį rankas).

GEORG.

Nepaduoti tau rankos, žinoma, aš negaliu. (Spaudžia viens kitam ranką).

VOGELREITER.

Viskas ilgainiui ateis, prakeikta, atkakli galva! (Išeina).

Scena XII.

Marikė—Georg.

GEORG.

Neklausk! neklausk! (Vaikščioja po kambarį).

Visą savo gyvenimą tik ir tegalvoju: laisvu būti, laisvu, dabar-gi vėl reikia lįsti į jungą... Kad Trūdai viskas nebūtų svetima, rodos, viskas galėtų atgrįsti. Na — kad lįsti — tai lįsti į jungą!

(T. b.)

VISUOTINOJI
Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parašė

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)...

(Tęsa.)

jo suminti visus tuos tuščiaagalvius vadovus, kurfiurstus ir landgrafus, ir, akis užsimerkus bei nosis užsispaudus, suėsti visus! Ir šalis nebūtų buvusi nuvarginta, ir nebūtų likę suėsti nekalčiausie žmonės.

Apie anų laikų žmonių užsitikėjimą paliūdija sekantie dalykai.

Nei Vokietijos katalikai prieš protestantus, nei protestantai prieš katalikus neturėjo nieko. Bet užpakalyje hercogo Ferdinando atsirado jezuitai ir ėmė jam saldžiai šnabždėti:

— Kaip tai? Čechai — protestantai!? Kokia tai baisi bjaurybė! Ko tamsta lauki? Mušti jie reikia!

(Jezuitai šnabžda hercogui Ferdinandui.)

O kardinolas Rišelje užsipuolė ant protestonų iš kitos pusės:

— Ko jūs, mulkia, laukiate?! Duokite j kailį katalikams!

Dabar tokiu būdu galima supjudyti dvi girtuoklių kompanij, r tai jų peštyne tesitėstų neilgiau, kaip kokį pusvalandį; kartais ir trumpiau, jei „angelas-sargas“ yra kur arti. O anuose laikuose panėšios pjūdnyės užtrukdavo net 30 metų, ir Vokietijos gyventojų skaitlius sumažėjo ant penkių dešimčių nuosimėjų.

Viešpats sunkiai nubaudė abi kariaujanti pusi: katalikų vadas Vallenšteinas buvo nužudytas savo miegamame kambaryje; protestonų vadas Gustavas Adolfas liko užmuštas karės laike. Kiti Fridrikiai, Ferdinandai ir kurfiurstai pasimirė nuo visokių priežasčių, ir nei vienas jų neužsiliko iki mūsų gadynės, kad papasakoti apie tas neišmintingas kares ir kovas.

KARĖS PASEKMĖS.

Nualkusios šalys, galų-gale, suvažiavo Westfalijoje — kur, kaip žinoma, yra pagaminama geriausi kumpjai.

Chronikų rašytojai pasakoja, kad kariaujančios pusės nesipuoė vieni prieš kitus, bet šokosi prie kuningų ir pavalgė iki soėių pirmą sykį po 30 metų! O kaip atėjo dalykas, tai kvaili vokiečiai katalikai ir protestonai tegavo špygas; geriausius kšnelius pasiėmė gudragalviai francūzai ir švedai.

(Visi šoko prie kumpjo.)

Tūlas kurfiurstas, pamatęs tokias nelemtas kares pasekmes, pasikasė pakaušį ir tarė:

— Taip! Dabar, kuomet pabaigiau karę, persitikrinau, kad aš buvau senas kvailys!

— O kuomet tamsta ją pradėjai — tai buvai jaunas kvailys! — pasijuokė iš seno kurfiursto francūzas.

Visi dalyvavusieji suvažiavime širdingai kvatojo.

LIUDVIKAI XIV. ir XV. FRANCIJOJE.

Francūzų karaliai turėjo vieną ir tą-patį protį visi: užimdami viešpatystės sostą, jie pasirūpindavo surasti sau pirmą ministerį ir pirmą numylėtinę (tankiausiai sugulovę). Ministeris visados pirmuoju pasilikdavo, o numylėtinės būdavo ir trečios, ir ketvirtos, ir tt.

Paveizdan:

Karaliai	Pirmieji ministrai	Numylėtinės.
Liudvikas XIII.	kardinolas Rišelje	Kelios.
Ono Austrijietė	kardinolas Mazarini	Buvo vyriškos lyties
Liudvikas XIV.	Kolberas	De-Ca-Valjer, Mentao ir kitos.
Liudvikas XV.	kardinolas Fleri	Pompėdour.

Karaliai mokėjo išnaudoti gyvenimą. Jiems niekad nenusibosdavo, nes buvo tai gadinė me-neto, Versaliaus švenčių ir visokeriopų meilingų nuotikių.

Kiekvienas karalius palikdavo kokį nors gar-sų istorišką sakinį ir tauta neužmiršdavo savo ka-ralių. Liudvikas XIV., paveizdam, tarė:

— Valstybė — tai aš! (L'etat c'est moi!)

Žmonės pavadino jį „Karalius—Saulė“. Ir iš-tikrųjų ta saulė buvo taip karšta, kad, jei bešil-dant, Kolbero finansai labai greitai išgaravo ir pa-tį pirmąjį ministrą, galų-gale, saulė užgavo.

Antras, garsus Liudviko XIV. išsitarimas, siun-čiant anuką Ispanijon:

— Nebėra daugiau Pirenėjų!

Visgi juokingai pasakytą. Tiek-pat būtų juo-kinga, jei mės pasakytume:

— Nebėra jau Šatrijos kalno su jos Raganai! Nebėra jau Rambynkalnio!

Bepigu pasakyti, bet tu ištikrųjų padaryk, kad jų nebūtų.

Liudvikas XV. pasakė dar garsesnį sakinį:

— Spjauju aš ant viso, kas paskui bus, bile tik man gerai gyventi būtų! (Après nous le deluge!)

PIRMIEJI BANKIERIAI.

Liudviko XV. ir jo numylėtinės Madame Pom-padour laikuose tūlas škotas John Law gudriai su-manė būdą leisti poperinius piningus auksinių vie-ton.

Išradėjas, regentui paliepus, įsteigė toms ope-racijoms banką; į poperinius piningus žiūrėdamas džiaugėse yt mažas kūdikis...

Ir kas iš to išėjo? Pasirodė, kad išradėjas, su-ėjęs su karaliaus regentu, Orleano hercogu*) ir bend-rove, prispausdino poperinių piningų ant kelių mi-lijonų vertės ir abu džiaugėsi, šokdami:

— Štai kad sugalvojova, tai sugalvojova!

Bet kada tų asignacijų kupetos išėjo į žmones, ir žmonės pareikalavo atgal savo auksą — tai ban-kas plyšo, arba subankrutėjo, o pats išradėjas, į-spaudęs kumščias į akis, bliovė:

— Ui—ui—ui... — Nežinojau, kad taip išeis!...

ŠIAURĖS AMERIKOS

SUVIENYOTOS VALSTIJOS.

Amerikoje be vietinių raudonveidžių žmonių buvo ir kolonistai, atkeliavę Amerikon iš Europos. Anglai, laikydami kolonistus savo pavaldiniais ir pradėjo pamažėliais varžyti kolonistų laisvę iš pirk-lybos atžvilgio. Kolonistai tylėjo.

Anglai užmanė įvesti herbinių poperių ir kai-kurios mokesčius. Kolonistai tylėjo. Anglai pra-dėjo imti muitą už įvežamus tavorus. Kolonistai truputį pasišiaušė, pagniaužė kepures rankose ir staiga nei iš šio, nei iš to, tarė:

— Ar neisite jūs po velniais!

Savmyliai anglai užklausė:

— Kaip tai! ką tas reiškia?

— Aišku, ką reiškia. Eikite su savo muitais po šimts velnių!

Tarė tai, pagriebė anglus už pakarpų, pasuko Anglijos linkui ir stumtelėjo keliais į nepadorias vietas.

*) Buvo ne tik Orleano mergelės, bet ir Orle-ano hercogai.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Marginius austi. Vienas ar viena atsisėda ant kedės, ar suolo, ir padeda sau ant kelių pagalvę. Iš būrio eina vienas, ar viena ir kniupsčia deda galvą, o kiti visi apstoja aplinkui įsikniaubusi, ir vienas iš būrio užtraukia su kančium iš abruso su-suktu, per užpakalį gulinčiam, ir greit iš rankos kančių paleidžia, kad nespėtų gulintysis pamaty-ti, kas jam uždorožė, ir visi atkišę rankas laiko. O gulintysis atsistojęs turi išpėti, katras audė jam per užpakalį. Sako: „tas audė marginius!“ Jei-gu neįspėjo, tai vėl gula, o jeigu išpėjo, tai tas tu-ri užimti jo vietą, eina ir deda galvą ant pagal-vio, o šis eina į būrį. Žaidžia iki pabosta. Daug yra juokų šiame žaidime. **A. Č.**

VELYKOS.

„Sveiki sulaukę šventų velykų,

„Didžios linksmybės del katalikų,

„Išganytojas kėlės' iš grabo,

„Traicės švenčiausios antra asaba”.

Taip tai giedojo anoj gadinė,

Seneliai mūsų mieloj tėvynėj,

Lietuvoj brangioj mūsų šalelėj,

Kapų ir kryžių — vargo žemelėj.

Ten tai sulaukus velykų dienos,

Linksminos, džiaugės žmogus kiekvienas:

Anksti dar naktį jie kėlės tyčia

Ir linksmai rengės eit į bažnyčią.

Vos vyturėliai tik uždainuoja,

Jie būriais traukia — eina, važiuoja,

Dauguma sunkiai pakreipę šoną

Palaimint neša valgių „švenčioną”:

Kiaušinius, kumpį, kepsnį ir sūrį,

Vargšas ir turčius — katras ką turi.

Kokis tai džiaugsmas, kokia linksmybė,

Kokia jų širdžiai tuomet ramybė:

Kada bažnyčioj žvakų daugybė

Įvairiai mirga keistos šviesybės:

Kad varpai skamba — gaudžia, dejuoja,

Vargonų balsas graudžiai-liūliuoja,

Kada pakeltas yr sakramentas,

Kad žvisi gieda: „šventas, o šventas”;

Vis tai į vieną virsta čielybė,

Kuri padaro tokią galybę,

Kad žmogaus vargšo dvasę sušildo,

Gražiausiais jausmais širdį pripildo;

Ir grįžta namo, pilnas gyvybės

Apsemtas rodos, dangaus šviesybės;

Sveikina jisai savo šeimyną

Sutikęs draugą ar šiaip kaimyną,

Širdingai lanko susieds susiedą,

Ir „Alleluja” linksmai sau gieda.

P. Bijūnas.

MANO MANYMAI.

Norėjau ką tokį rašyti,

Apie save, ar kažką tokį,

Lyg tą karštųjų žmonių šoki,

Nagi imu plunksną kraipyti.

Bet į paklaidas nedaboki,

Žinai suvargus galva sukas.

Nelabos mintys į ją brukas,

Jei ką užgausiu — dovanokit.

Valandoms laiko aš galvojau,

Iš kur tas urmas emė plūsti,

Kuriuo mūs laikraščiai prigrūsti? —

Bet priežasties nesužinojau.

Tas mano protą lyg kad žeidžia,

Negeistina ugnis liepsnoja,

Ar liaudžiai tas pasidaboja!...

Bet jos vaikai su ją gi žaidžia.

Jei ką tas žaislas jų užgauna,

Tas anuos pabara, papeikia,

Kitokio žaislo nesuteikia,

Jie žaidė vis gi nesiliauna.

O jau tas žaislas žmonių protui,

Jis nieko gero nepriduoda.

Kur ugnis degė ten jau juoda.

Neskanus tvaikas visam plotui.

Yra žmonių — tai vaiko prote

Jiems tai iš niekų kalnai matos,

Jie pyksta, nirsta, purtos, kratos,

Ant galų ima net burnoti...

Šlykštu jau daros net klausyti:

„Tu renegatas, idiotas,

„Tavo kasdieną mainos protas”, —

Ir taip toliaus, ką čia rašyti.

Galėjo-tą daugums matyti

Kiek ten to brudo jų išlieta,

Ir kame jie surado vietą, —

Ten kur kits nor pasimokyti!...

Kokį absurdą bematyti:

Pilti į spaudą tokį nieką,

Kuris geltones tik paleika, —

Tai jau negeistina matyti!...

Pinavyjas.

EPIKTETUS.

Epiktetus buvo senovėje labai žinomas graikų filosofas-galvočius, iš taip vadinamų „Stoikų” mokslo. Gimė 60 metuose po Kristaus ant mažos Hiepolio ukės, Phigia pavieta. Jo tėvas buvo me-džiotojas; iš to jis ir pragyvenimą darė. Patsai Epiktetus savo veikale „Mano gyvenimo šuoliai” kalba, kad jo tėvas mėgdavo ančių kiaušinius kepi-ti ir gražiai juos išmarginti su įvairiais dažais, iš-sunktais iš visokių medžių lapų. Šituo remdamies, kiti rašytojai ir tvirtina, būk tai nuo to laiko ir in-ėjusi pas graikus mada valgyti ančių ir vištų kiaušinius, ir būk tai nuo tada greitu laiku išsiplati-nės ir pas egiptiečius valgymas kiaušinių. Pirmą Epikteto da niekas nežinojo, kad galima valgyti paukščių kiaušinius; mat tada, anot graikų supra-timo, paukščio kiaušiniai yra tai „organizmo mėš-las”. Ir tik Epikteto laikuose kiaušiniai užėmė pirmą vietą prie valgymo, kad net garsus Romos cezaris Nero bandęs uždėti mokesčius ant tų pie-tų, kur buvo paduodama kiaušinius valgyti.

Epiktetus buvo gana gabus vaikas, kad 20 metų sukakus jau buvo mokytojum Domitiano mokykloj. Tame laike graikų mokyklose mokslas bu-vo laisvai išguldomas, sulyg mokytojaus noro. Bu-vo laisvai išguldomas, sulyg mokytojaus noro. Bu-metų gyveno sutikime. Tik po 50 metų atsirado nekoksai Romos arklis-cezaris Nero (graikai jį pra-minė Klaudius-Drusus-Germanikus, arba garsus, stiprus, karvedys), kuris su keletu šimtų žalnierų pradėjo po Graikiją kelti kares ir vergti graikų laisvą kultūrą. 89 metuose, 15 gegužės Epiktetui bemokinant vaikus Domitiano mokykloje, atjojo raitelis ir susuko:

— Epiktete, Epiktete — gelbėk tėvynę!

„Ar jau Merus Nero naikina mūsų tėvynę?” — susuko Epiktetus ir nusimines, su mokiniais taip greitai bėgo gintų tėvynės, kad bebėgdamas slydo ir nusilaužė sau dešinę koją...

Sunku buvo Epiktetui užbaigti gyvenimo die-nas; mat inpuolė Nero žalnierų nagnuosna, ir paga-liaus Nerui liepant, buvo pasodintas kalėjiman. Tačiau Epiktetus ir kalėdamas kalėnės ruimė daug, daug tėvynės labui veikė. Kada Epiktetus pateko Nero žalnierų nagnuosna, jis labai gailė-josi savo mokinių netekę ir maldavo Nero, kad jam numirus nors jo lavoną palaidotų pagal grai-kų būdą, tai yra su muzika ir šokiais, be jokių ki-tų religiškų ceremonijų. Nero ant to sutiko. Bet, pasakė: Iki gyvas bus Epiktetus, laikysiu jį kalė-nėj. Epiktetus eidamas į kalėjimą kalbėjo: „Mint-is — tai ne mano pajėga, bet noras — tai mano ga-lė”.

Visą laiką jam sėdint kalėjime — iki gyvos galvos, — jo buvo vienintelis draugas, tai — maža žibintuvė. Jo stambesnis veikalas kalėjime para-šytas, yra — „Meška per mešką”; jis susideda iš keturių knių, vertės dabartiniams pinigais 35 kapeikų (tiek-pat, kiek verta buvo ta žibintuvė). Epiktetus kalėjime prabuvo vos 3 metus ir gailės-čio liga pasimirė jaunas, vos 33 metų, mokytojas ir filosofas už kalėjimo kietų sienų. Epikteto lavoną palaidojo taip, kaip augščiau minėjome, sulyg jo noro — be religiško apeigų. Po Epikteto mirties, jo draugas Epirus jo kalinės kambario žibintuvę pardavė už 35 graikiškas kapeikas, o veikalą „Meš-ka per mešką” — už 500 graikiškų rublių. (Čia pridurtume pasargą, kad apie Epikteto mirtį yra žinios nevienodos. Kiti istorikai rašo, kad Domi-tianus Romos cezaris, supykęs išvarė iš Italijos vis-us graikų filosofus tų tarpe ir Epiktetą. Paleistas iš kalėjimo, Epiktetus grįžo Graikijon, ir apsigy-veno iki mirties mieste Nikopolis. Taigi, anot tų žinių, E. užbaigė gyvenimą ne kalėjime. **Red.**)

Epiktetus, nors buvo vienas iš didžiųjų Grai-kijos galvočių, vienok jis mažai tegavo pagarsėti. Mat romėnai nuo 140 metų P. Kr. su graikais pra-dėjo kariuoti, o tarp savęs graikai vėl-gi pradėjo skirstytis: vieni rėmė mokslus, kiti kariavo su ro-mėnų arėliais, tai yra gynė tėvynę. O Epikteto laikuose ir dar 50 m. pirm Kristaus, romėnai ku-ne visas svarbiausias graikų provincijas buvo už-kariavę, Graikija vis slinko nuuoliman, taip kad ir graikų galvočiai vėliaus jau persiėmė romėniš-kuoju patriotizmu, tai yra — pasigaudavo jau Ro-mos imperijos papročius, persiėmė jų mokslus ir graikų kalbą sudarkę, tvėrė tiesiog romėnų civili-zaciją. Delto nebe buvo kam Epikteto mokslą pe-remti Graikijoje. Pati Graikija baigė virsti į Ro-mos imperiją, o Romos mokslinčiai: Cicero, Tacit-us, Seneka, Lukretius ir visa jų eilė, tvėrė vis nau-jus mokslus, romėnų tautos garbei, o graikiškų mokslo vyrų raštus aplenkė ir neplatino tarpe grai-ky. Romėnai norėjo, kad graikai nebepakiltų at-gal į savo augštąją kultūrą, kaip pirmiau buvo. Kiek Epikteto mokslas mums yra žinomas, tai tik iš jo paties raštų. Epiktetus nors paliko didelį skaičių savo mokinių ir prisakė jo mokslą platinti, bet jo mokiniai, pateko Romos cezario Nero ran-kosna, ištautėjo, liko vien tik romėnų imperijos gynėjais ir romėnų kultūros nesėjais.

Epiktetus paliko šokių savo mokslo įstaty-mus:

1. Mylėti savo tėvynę ir kalbą taip, kaip sa-vo kūną ir kraują.
2. Puošti savo tėvynę ir kalbą turite taip, kaip savo veidą, kad ir krislas nedorybės neužkristų nakties viduryje.
3. Atimti žmogui tėvynės meilę, reiškia tiek-pat, kiek atimti žmogui pajautimą.
4. Mylėti tėvynę, reikia mylėti visą žmoniją ir vieną labiau ištikimą savo draugą.
5. Kuri tauta daboja tėvynės meilę, ji gyve-na sutikime ir gryną mokslą su kultūra auginą; tas reiškia, jog toji tauta visoje žmoniijoje palaiko su-tikimą.
6. Garbinkite visa, kas yra nauja, bet mylėki-te ir kas yra sena.

2 II. '12.

Mikas Stakėnas.
Gardner, Mass.

ALKOHOLIS IR BLAIVYSTĖ.

(Tąsa.)

ir svaiginantis. Bet kada jau buvo išrastas maž-daug grynesnis bei stipresnis t. y. labiau svaiginau-tis vynas, negu tas, kuris buvo spaudžiamas pras-tai iš vynuogių, tai tokį pastarąjį gėrė tiktai kara-liai ant savo didžiųjų puotų bei karės išlaimėjimų.

Graikijoje kultūros laikuose, kaip mės randa-me istorijoje, vynas buvo labai išsiplėtojęs. Tas-pats buvo ir po visas šalis, ir jau vynai buvo nebe kokie skįstimai, bet jau tokie kaip dabar, jeigu dar ne šaunesni — tai jau buvo gryni alkoholio nuodai. Ir taip, nuo iškilimo civilizacijos Graiki-joje girtuoklystė inėjo į plačias vėzes ir išsiplėto-jo veik po visą pasaulį.

Reikia pažymėti, jog senovėje gėrė vyna dau-gelyj atsitikimų; gėrė ne vien delto, kad pagir-tuokliauti, bet idant tas gėrimas, kaip jie manė, at-neštų naudą. Ypačiai gėrė laike karių arba prieš-pat išeisiant į karės lauką. Gėrė visi, kaip vado-vai, taip ir kareiviai, idant turėti drąsos, žvėriškumą bei narsumą. Taip. Jie gėrė. Bet vienok, ar jie žinojo apie tai, kad tas gėrimas vyno arba al-koholio, kenkia jų organizmui? O jeigu ir žino-jo kai kurie iš augštųjų moklinčių, tai tik jiems to žinojimo ir užteko.

Ar ir mės dabar visi žinome apie tai, jog gėri-mas mūsų dabartinių vynu kaip taip: alaus, deg-tinės bei šiaip jau stipresnių gėrimų, kurie turi savyje dar daugiau alkoholio, negu tokie vynai tu-rėjo senovėje, yra mūsų organizmui (kūnui) kenk-smingas? Ar mės visi žinome, kad tokie gėrimai, kaip alus, degtinė, vynas ir kitokie stipresni skįs-timai gerti mūsų organizmui yra pavojinga? O jei-gu ir žinome, tai ar mės paisome apie tą pavojin-gumą? Ar mės paisome apie tai, kad, kai mės esa-me girti, pražidome taip brangų laiką, per kurį mės galėtume daug, daug jei ir ne del kitų, tai nors del savęs ką-nors gero padaryti? Ar mės paisome apie tai, jogei mės gerdami alkoholi, ant visados silpniname protą, užnuodydami smegenis? Ar mės paisome apie tai, jog mės gerdami alkoholi, užnuodijame organizmą, iš kurios priežasties kaip mės, taip lygiai ir mūsų kūdikiai iš-pat apsi-gimimo jau yra užnuodyti reumatikai (t. y. ser-gantieji reumatizmu), pas kuriuos jau labai leng-vai atsiranda širdies ligos ir dar labjausiai tiems, kurie geria alkoholi? Ar mės paisome apie tai, jog gėrimas alkoholio, yra didis pagelbininkas at-sirasti džiovai? Ar mės paisome apie tai, jog gėrė-jai alkoholio, tankiai gimdo vaikus ne tik girtuok-lius, nustojusius doros palaidūnus bei žmogū-džius, bet ir bepročius? Ar mės paisome? — Ne! O jeigu kurie ir paiso, tai vistiek atranda priežas-tį, kad nuo to nesusturėti. Jie sako, jog kokiame nors susiejime negalima yra atsakyti gerti, kai labai kas prašo arba duoda; o kitą sykį ir gėda, sako, atsakyti, ypač kokiems jauniems, taip kaip daugelis iš jaunučių kaip iš vaikinių, taip ir iš mergi-nų, paniekina tuos, kurie negeria, sakydami, jog tasai, kuris negeria bei nesitranko, sako, neturi girdi, visai vyriškumo. **Adomas Dagis.**

(Užbaiga seka.)

RUSIJOJ DISCIPLINOS BATALJONAI.

Nemanau, kad šis rašinėlis nebūtų naudingas žinoti Lietuvos jaunuomenei, einančiai tarnautų į kariuomenę. Bet, kad nupiešti visą teisingai, tu-rėsime pažvelgti į praėjusį laiką, kaip ir kada dis-ciplinos bataljonai Rusijoje žydėjo ir prie ko jie priveda nelaimingus kareivius.

Iki 1906 metų Rusijoje buvo trys disciplinos bataljonai: Bobruiske, Chersone ir Voronieže. Blo-giausiai iš jų skaitėsi Voronieže, nes tenai dar 1890 m. buv nukankintas garsus sektantas Drožinas, ir po metus bei daugiau kankindavo ne drėgnus, tamsius ir dvokiančius urvus, visus nepaklusnius kareivius, neintinkančius despotiškų generolų ir oficerių ūpui, ir trokštančius tiesos ir laisvės. Tė-nai pakliūti buvo labai lengva, o išėiti — retas tei-šėdavo. Į čia einantis žinodavo, kad jam telie-ka tik du keliai: ar į katorgą, ar į aną amžinąjį gyvenimą! Nes ir „unteriai” tą patvirtindavo, pasitikdami savo naujus svečius, sakydami: „Da-bar jau galas jums”. Bet sulyginus su tuo visu, kas čia dėjosi, tai ir katorga dar galėjo pasirodyti rojum. Taip vė buvo prie komendieriaus Burovo, kuris net ir savo vaikus karšdavo rykštėmis, o ka-reivius (kalinius), iki mirties užkapodavo už men-kiausių prasižengimą, — kas tokioje vietoje atsitik-ti visai nesunku buvo — būnant kankinių kalėjime (kazarmoje).

(Toliaus bus.)

Amuras.

ilgiaus Anglijoje palaikyti ramybės. Ji grėšia pajudinti šalį iš pamatų ir naujai prstatyti išdarbių budinką. Todėl minėtasis publicistas teisingai pranašauja suirutę visos Anglijos, jeigu nebus pradėta „sociališka rekonstrukcija“ (drauginis atnaujinimas), kuris apsaugotų 12,000,000 ypatų nuo nedavalgymo ir prašalintų kūdikių mirtinumą, kuris naikina anglų rasę su pastebėtina greičybe. Jis pripažįsta, kad Parlamentinė Darbo Partija šitame darbe prakišo. Prisieis šalį atnaujinti rimtais ir griežtais įstatymais, kurie privers darbo davėjus išduoti atskaitą prieš valdžią ir žmones, o žmonės turės įstatymams iš savo pusės nusilenkti. Antraip, jis sako, mes susilauksime Anglijoje baisaus teroro, kuris paplūdydys šalį kraujuose ir vienok nieko gero neatgabens, kaip maža kas gero išėjo iš francūzų revoliucijos del darbininkų ir abelnai darbo klausime.

Tačiaus klausimas: ar suspės parlamentas savo atstovus padaryti angelais ir kaip tik į laiką teisinga akia pažvelgti į darbo klausimą? Jeigu suspės, tai jo laimė. Paskutinę savaitę rods parlamentas jau išleido įstatymą, kuriuomi nustato darbininkams-anglekasiams minimum algą. Bet anglekasiai, nors jau žadą grįžti prie darbo, tačiau su tuo įstatymu esą neužganėdinti. Galės da ir vėl iškilti streikai. Vienok jeigu sykį jau valdžia pradėjo įstatymais nustatyti algas, tai gal ir pasiseks užvesti tokia „sociališkoji rekonstrukcija“, kokios reikalauja Victor Smith, ir tas duos pavyzdį net kitoms šalims, kad algos būtų įstatymais nustatytos.

VAGIS.

(Užbaiga.)

— Kaip čia dabar toliau gyventi? — mąstydavo dieną ir naktį vienas sau Andrius.

Ir šiaip ir taip galvojo Andrius — ir niekaip negalėjo išrasti tokį lengvą būdą, idant galima būtų savo vargingas gyvenimas pagerinti. Kasdieninis jo valgis su pasninku jam dagrįso iki gyvenamam kaului ir sumavojo jis: ar pasikarti, ar da toliau gyventi ir žiūrėti, kaip bus.

Tokios rūpesties graužiamas jis kartą išėjo į tyrą, platų lauką ir pasileido tekinas eiti, patsai nežinodamas, kur eina. Ėjo, ėjo ir pamatė netoliese kiaulę svilinant. Ta kiaulė buvo ūkininko Karklienio, pas kurį Andrius eidavo dirbti. Net apsilaižė Andrius, kaip pamislįjo apie kiaulę ir jos lašinius. Kaip jis gardžiai, mįslįja sau, tuos lašinius valgytų, jei jie jo būtų. Ir Andrių vienkart pavydas ir apmaudas pradėjo imti. Iš susikrimitimo jis negalėjo žiūrėti į tą puse, kur nuo svilinos kiaulės dūmai kėlėsi į padanges.

— Tai kokia teisybė ant žemės... Vieni mėsa ėda ir ėda, kiti jos nei šmotelio negauna... — kalbėjo vienas sau Andrius. — Nėra lygybės ant žemės, nėra... Vieni sotūs, kiti alkani...

Nuėjo jis kelis žingsnius toliau ir jo galvoj pradėjo gimfi keistos mintys.

— Na, o kad taip — mąstė jis — imti tos kiaulės lašinius ir pavogti pritaikius. Reikia dar paaukti keletą dievų, kol visą kiaulę išdarinės ir lašinius sunės į mėsinę, iš kur lengva bus

juos paimti. Man visi Karklienio padėjimai yra gerai žinomi ir jo šunį mane gerai pažįsta, delto niekas negirdės, kaip aš lašinius nešiu. Tik, Dieve, padėk man tą viską gerai atlikti...

Net apsidžiaugė Andrius, su radęs būdą, kurio jieškojo, jog galima bus pagerinti savo gyvenimą. Jis dabar ėmė tvirtai tikėti, jog visi jo vargai susimąžins ir jis jausis laimingesniu esąs.

Sustojo jis, atsisėdo ant grabrančio, pasikasė galvą ir giliai užsimastė. Mąstė jis, ką jo pati pasakys, kada jis savo užmanymą jai išpasakos. Ar pagirs, ar papeiks jį su tokiu užmanymu — jis to dar tikrai žinoti negalėjo. Jam taip bemąstant, besvajojant prisiminė Dievas, kuris savo įsakymuose tarp kitko liepia žmonėms neužiūmėti vogimu, nes kas vogs — tam bus uždaryta dangaus karalystė. Net šiurpuliai perėjo per visą Andriaus kūną, kaip atsiminė šitą Dievo įsakymą: nevogk. Ir jis labai nusiminė. Tačiau, neilgai toks nusiminimas pas jį tęsėsi. Jis atsiminė, jog žmogui nuodėmės gali būti atleistos per išpažintį ir tokiu būdu žmogus tampa vėl nekaltas. Delto, jis pradėjo galvoti, jog ir jo nuodėmė bus atleista, jei jis viską kuningui per išpažintį išsi-pasakos. Šitokios tai mintys jį ir suramino; jis nutarė taip padaryti: pavogti, o paskui eiti į išpažintį, idant ilgai nenešiotų savo širdy tą nuodėmės. Nusiramė, jis pasikėlė eiti namo. Ėjo greitai, skubindamas, nešdamas savyje viltį susilaukiant geresnių dienų.

Netrukus jis parėjo ir inėjo į savo grincią, kaip nesavas. Jis bijojo savo užmanymą parodyti pačiam. Bet galų-gale Andrius ingavo drąsos ir pasakė savo pačiam:

— Žinai, ką aš sumįslįjau?...
— Na, ką...
— Aš sumįslinau vieną diktą, kuris mus iš vargo gali išgelbėti...

Nagilienė atidžiai pažiūrėjo į savo vyrą, norėdama greičiau sužinoti, ką jis jai toliau ims pasakoti. O Andrius nuleido žemyn akis ir pradėjo išlėto kalbėti:

— Taip mes gyvendami — kalbėjo jis — nedaug pelnysime ir galų-gale badu numirtume... Čia mūsų šalyje ar prie šio ar prie tokio darbo stversiesi — vistiek daug neužiūrsi. Kiti, ana, nei dirba, nei nieko... jiems nieks nerūpi... o turi visko užtektinai. Jie ką nori, tą ir valgo; nieko jie nesibijo, niekam nereikia jiems galvos lenkti, nei rankų bučiuoti ko-nors prašant... O čia žmogus, vargk ir savo vargų galo negali užmatyti. Daug aršiau mums gyventi dabar, negu šuniui kokiam. Pas šunį daug mažiau yra rūpesties, negu pas mus. Jis jei palakęs, niekas jo nenuša, tai daug laimingesnis yra, negu mes. Taip aš mįslįju ir mįslįsiu. Man rodos, jei aš paimčiau vieną kitą diktą nuo to, kuris tokių diktų užtektinai turi, tai jokios nuodėmės nepapildyčiau, o jei ir papildyčiau, tai labai mažai, kuri per išpažintį visai pasinaikintų. Man šitokios mintys dabar neseniai inėjo galvon, kada aš buvau išėjęs į laukus ir ėjau, pats nežinodamas, kur aš einu. Eidamas pamačiau laukuose kiaulę svilinant. Kiaulė, matyt, Karklienio esanti, nes netoli jo namų svilino. Ir man taip nesmagu ir liūdna pasidare, kad nežinojau, kur dėtis. Vėjas iš tos pusės pūtė ir aš gerai

suvuodžiau dūmų kvapą, kuris ėjo nuo kiaulės. Piktumas mane ėmė, jog jau senai mėšą burnoj turėjau. Ir aš sumįslįjau tos kiaulės mėšą pavogti... Juk man rodos, jei nuo turtingo ūkininko pavogtum, tai nedidelė blėdė jam padarytum. Ugi pernai ir kuningas per rekolekcijas sakė: jei nuo biedno pavogsi — didelė nuodėmė, jei pavogsi nuo turtingo — mažesnė nuodėmė.

Andrius pabaigė pasakoti ir, užsimeręs alkūnėmis į stalą, užklengė rankomis veidą, tarytum gėdinosi jis pasakytos savo kalbos. Ona gailiomis akimis pažiūrėjo į jį, atsiduso ir, apsižvalgiusi aplinkui, žiūrėdama, kad niekas daugiau neišgirstų, kukždomis ėmė kalbėti Andriui.

— Taip ir aš mįslįju, — tarė ji. — Ką gi tu čia žmogus pas mus uždirbsi... Nors visą pakaiktą išliek, visą sveikatą palik, o pelno vis mažai turėsi. Kiti jau senai suprato tai, o mes dar tik dabar dasiprotėjome. Jie ma-tuo — kas per daug visko turi, tai nuo to, kaip niekas nemato, ateina atimti. Visi juos vadina vagainimis. Bet aš juos tikrais vagainimis nevadinau, nes jie vagia ne iš gero, vagia paties gyvenimo stumiami, žadinami. Tokie tai ne vagainis — bet svieta lygintojai... Ir aš tau dabar pasakyčiau, jog labai gerai padarytum, jei eitum pavogti tos mėšos... Tu visus Karklienio padėjimus žinai, matei, kokiais užraktais užrakinta, kaip tėtis viskas intaisyta, ir tau bus nesunku tą viską padaryti. Tik Dieve duok, kad pasisektų tuos lašinius išnešti. Aš jau ir pati nepatingėsiu su tavimi eiti ir padėsiu tau juos parnešti. Pas svetimą ūkininką eiti — būtų ne-paranku, greičiau pagautų, o čia viską gerai žinome, ir šunį mus pažįsta... geriau nei nereik; tik dabar nutarkime, kada geriausiai būtų eiti...

— Už kokių dviejų savaičių, — tarė Andrius. — Tada lašiniai visi mėsinėje kabos...

— Na, tegul bus taip, — pritarė Nagilienė, nusidžiaugusi, jog neužilgo gal turėsianti geros mėšos.

Su dideliu nekantrumu laukė jiedu tos dienos, kada buvo susitarta eiti tų lašinių paimti. Jiedviem ir dienos išrodė begalo ilgos, ilgos, kaip ištisos savaitės. Beveik kasdien jiedu apie nieką kitą tiek nesikalbėjo, kaip apie tuos lašinius. Kada gi liko iki paskirtam laikui tik viena diena, tai Andrius iš neramumo nežinojo nei ką daryti. Išeis į orą, pavaikščios, pavaikščios ir vėl grįžta atgal į savo grincią. Pabus grincioj valandėlė, vėl jam darosi neramu, ir jis bėga laukan ir ima žiūrėti į tą puse, kur ūkininkas Karklienis gyvena, pas kurį eis lašinių vogti.

Pagaliaus atėjo ir ta laukiamoji diena, kuri pasirodė jiedviem begalo ilga ir nuobodė. Tą dieną buvo tykus, ramus vakaras. Dangus apsitraukė nepermatoma balta ūkana, kuri išlengvo artinosi prie žemės ir darėsi vis tamsesnė. Pagaliaus pradėjo ant žemės lėtai pulti sniego gniūztelės, „bobų karniais“ vadinamos. Andrius bijojo, kad daug neprisnigtų, nes tada jo pėdos gali būti labai aiškiai matomos ir jį galėtų greitai surasti. Jo pati tuo tarpu prie suolo atsilaukusis meldėsi. Turbūt, prašė Dievo, kad jos Andriui viskas nusisektų.

O naktis vis darėsi tamsesnė, nepermatoma. Andrius dar kartą išėjo iš grincios, apsidairė aplinkui, pamatė, jog pas aplink-

nus ūkininkus žiburiai užgesinti, reiškia, jog visi jau miega. Sugrįžo jis į grincią, atsikosėjo ir tarė pačiam:

— Tai jau dabar galima eiti... Apsirengė jiedu lengvai, galima sakyti, vasariškai, kad reikale galėtų greičiau bėgti, jei pajustų pavojų. Andrius nuo pečių pasimė nuo aršinos ilgumo gelažgalį, su kuriuo reikės užraktas atlupti. Pati Nagilienė įsidėjo į kišenius duonos šmotukų, kuriuos duosianti šunims, kad nelotų. Taip jiedu susitaisė ir pasimė viską su savim, kas reikia, išėjo.

Nepoiligam jiedu jau priėjo prie ūkininko Karklienio triobų. Šunį, pamatę juodu, ėmė loti. Per Andrių šurpuliai perėjo, kaip išgirdo šunis lojant; norėjo jis net bėgti. Bet į tą tarpą jo pati ėmė tildyti šunis: ciau-ciau, šuniukai, ciau-ciau, ve duonos... Šunys, gavę duonos, ištikrųjų nutilo ir ėmė lementys prie jiedvių. Andrius nusiramino ir pradėjo savo darbą.

Pirmiausiai jis nuėjo į pašiūrę, pasimė iš tėt kopėčias ir atsinešė jas pas klėtį, kur ant viršaus buvo pritaisyta mėsinė. Lipdamas ant stogo, jis prisakė pačiam, kad ta žiūrėtų gerai, ar kas neatina. O patsai, greitai praplėšęs šiaudus klėties stogo kelis kūlelius, įlindo į vidų. Drebančiomis rankomis inkšio jis geležgalį į užraktą tarpą, pasuko į šoną, ir užraktas lengvai nusisuko. Tada jis greitai atsidarė mėsinės duris ir patamsyje pradėjo grebalioti, jieškodamas lašinių. Ir šėn ir tėt griebja, o lašinių nesuranda. Iškart buvo nusiminęs, bet paskui dasiprotėjo, jog reikia augščiau palypėti, kad pasiekti lašinius. Taip jis ir padarė. Nusikabino jis tiek lašinių, kiek pa-nešti galėjo. Ir visus šituos lašinius įsidėjo į maišą, kurį rado čia-pat, ant klėties viršaus prie pat mėsinės durių.

Kaip išgąsdintas spruko jis atgal per stogą, nulipo žemėn, užsidėjo maišą su lašinais ant pečių, ir abudu neatgaudami kvapo leidosi eiti namon, tankiai atsigrįždami, ar kas paskui neatsiveja. Nors šalta naktis buvo ir jiedu lengvai buvo apsirengę, tačiau iš abiejų kaktų ėjo prakaitas.

Kada jiedu priėjo prie savo grincios, tai abudu sėdosi ant žemės pasilsėti. Andrius vos kvapą atgaudamas ir sykiu džiaugdamasis tarė linksmai į pačią:

— Dabar tai kas kita... Ne-reikės tokį mums vargą kėsti... Būsime pavalgę ir smagiau bus gyventi...

— Taip, taip, Andriuk, — tarė pati, — bus mus dabar geriau... Ir kitą sykį būsime šimtą kartų išmintingesni!... **A. Kelmutis.**
11—11—12.

MINKLĖS.

Bėga ratu meška maurodama, baltas pusnis pnytydama (Girnos).

Ar tai diena, ar tai naktį, vandenyje torielka šviečia (Mėnuo ar saulė).

Ant dviejų raudonų laktų, baltų gaidukų pritūpę (Dantys).

Plumpė plumpena, po špiziniu tiltu (Ugnis po katilu).

Čigonė grįčioj, krūtys ulyčioj (Grįčios balkiai).

Senis žilas, barzdotas, per vil-durį varstotas, tarpuretyj veselija (Verpjamasis ratelis).

Du bėga, du veja, niekad nepaveja (Ratai).

Numiręs guli paguldytas, visų sumintas, akuli neturi, bet į visų tarpkojų žiūri (Slenkstis).

Mėsiniam puode gelžis verda (Arklys pažabotas). **A. Č.**

UZUDOTIS IR GALVOSUKIAI.

27. Zuikis, šunies vejamas, buvo ant 85 šuolių pirmiau šunies. Jis daro 9 šuolius tame laike, kaip šuva padaro tikrai 6; bet tris šuoliai šunies, lyginasi 7 šuoliams zuikio. Kiek šuolių turi padaryt šuva, idant pavyti zuikį?

28. Atspėti piningus dviejų žmonių, taip: jeigu piningus pirmojo padidint 36 doleriais, tai jis turės piningų tris kartus daugiau už antrąjį; jeigu gi piningus antrojo numažint 5 doleriais, tai jis turės du sykiu mažiau už pirmąjį. Katras kiek turi?

29. Vienas pirklis pirkto gyvulius: arklius, karves ir kiaules. Už arklį mokėjo 50 dolerių, už karvę 40 dol. ir už kiaulę 30 dol. Iki pristatymui į vietą jam pastipo 1 arklis, 2 karvės ir 12 kiaulių. Bet idant atpildyti pragaištį, jis pardavė kiekvieną arklį už 70 dol., — karvę — 50 dol. ir — kiaulę — 35 dol. ir gavo pelno 160 dol. Kiek buvo pirkta arklų, karvių, kiaulių? Kiek jam kaštavo tie gyvuliai ir kiek jis už juos paėmė?

30. Vienas tėvas, turėdamas žinomą sumą piningų, padalino ją tarpe savo vaikų, šiaip: pirmam davė trečią dalį visų savo piningų; antram — septintą dalį visų piningų; trečiam — du syk daugiau negu antram; ketvirtam — penktą dalį likusių piningų; penktam — penkių sykius mažiau negu pirmam, ir sau dar pasiliko 2600 dolerių. Klausimas kiek buvo pas tėvą piningų ir po kiek dolerių gavo kiekvienas jo sūnus? **B. Baltrūnas.**

ISRIŠIMAI UZDUOCIŲ IS N 12.

16. Sklepas.

17. Vasario mėnesį, nes tas mėnuo turi 28—29 dienas.

18. Kvapas.

19. Ant liežuvio.

20. Ant žemlapjo.

Teisingai išrišo šie:

F. Mikelionis, New Britain, Con.: 19.

K. Domaševičius, Brooklyn, N. Y.: 17.

J. Virbiekas, Pittsburgh, Pa.: 19.

P. Balčiūnas, Detroit, Mich.: 19, 20.

Prie to pp. Mikelionis sakė, kad moteris mažiausiai šneka kai miega, o Virbiekas — kai mįslįja, o p. p. V. Bernotas (Worcester) ir P. Balčiūnas (Detroit) — kai supyksta. P. Mikelionis 19 užduotį įminė „pečius“, o p. Virbiekas 20 užduotį: „sąpne kai sapnuoji tai viską matai, o kai pabundi — nieko nėra“. Tai arčiausi įminimai, bet visgi netikri.

ATSAKYMAI p. J. Wistert: anuos įminimus pervėlai gavome. **P. Mikelioniui:** Tai buvo miesto varde klaida.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

Gerb. „Vien. Liet.“ Red!

Labai būtų malonu rasti „Vienybėje Liet.“ ką daugiau iš gilesnių ir filosofiškių straipsnelių, panašių kaip buvo NII „Ypaty-

bė“ ir „Šis-tas“ iš senovės kni-gų; nes tai yra labai daug reiš-kiantys rašiniai, kad ir trumpai pasakyta; kiti straipsniai greit-a užsimiršta, bet šie gilūs saki-niai galima ilgai palaikyti.

A. Barzdenis.

***

Gerb. Redakcija: —

Būkite taip geri patalpinti jū-sų garbingam laikraštyj žemiaus padėtą korespondenciją.

Su tikra guodone,

Lietuvių Ukėšų Klubas.

Kaip tai keista išrodo, kad tūli mūsų laikraščiai, kaip „Keleivis“ ir „Kova“, kurie save per-sistato kaipo darbuojančiais pa-gerinimui lietuvių darbininkų būvio ir jų vedimo prie pirmžau-gystės, bet arčiau susipažinus su jų darbais, tam jų pasigirimui jie toli neatsako. Ir stebėtina, net liūdna, kad tokie mūsų laik-raščiai, vartojantys mūsų bran-gią lietuvišką kalbą, neturi savo lapuose vietos del teisybės, kas jau mums aiškiai pasirodė.

Kaip jau pirmias buvo laik-raščiuose rašyta apie mūsų prakalbas, atsibuvusias 17 d. gruodžio, 1911 m., ant kurių mes tu-rėjom užkviesti kalbėtoją p. B. K. Balutį. Apie tas prakalbas tilpo labai melaginga korespon-dencija 1-me „Keleivio“ nume-ryj š. m. iš Rockford, Ill. parašy-ta kokio tėt Prakalbose Buvusio, ir kita tokia korespondencija 2 „Kovos“ N, kokio tėt K. Z. Strišk-os. Korespondentai, matyti iš pirmiaus kokios neapykantos ar pavydumo, apvertė teisybę augš-tyn kojomis, bile tik šmeižti kal-bėtoją. Bet kad tos prakalbos atsibuvo jau senai ir apie tai bu-vo rašyta „Vienybėj Lietuvni-ku“, „Katalike“ ir kituose laik-raščiuose, kur korespondentai galėjo parašyti teisybę, mes čia neužimsim daug vietos. Tiek tu-rim pasakyt, kad p. J. M. Kir-tiklis, pribuvęs Rockfordan, kal-bėt ir sugadino mums dailų va-karą.

Taigi pamačius tokias keistas žinias apie mūsų prakalbas „Kovoje“ ir „Keleivyj“ per mūsų mėnesinį susirinkimą buvo nu-tarta officiališkai paaiškinti tas melagystes. Ir taip jau suvirš 6 savaitės atgal, mūsų officiališ-kas protestas buvo nusistatęs į „Kovą“ ir „Keleivį“. Pirmoji korespondencija tuojaus sugrąži-no, atsakydama, kad jau apie mi-nėtas prakalbas buvo rašyta „Kovo-j“, „Keleivyj“ ir kituose laik-raščiuose, tai būk nėra reikalo apie tai rašyti. Čia pasirodo, kad su „Kova“ negalima susikalbėti. Na, o „Keleivis“ nedavė jokio atsakymo, nors apturėjo, nes buvo registruota. Teisybės neradami, kreipjamės į kitus laikraščius, o „Kovai“ ir „Keleivini“ širdin-gai patariame su jų korespon-dentais keliauti prie teisybės ir už ją kovoti, tai tada būtų tei-singa girtis apie savo „pirmyn-žengystę“, kad „Mes einam pir-myn“ (?).

Lietuvių Ukėšų Klubas,

M. Miklaševičius, Pirm.

K. Miklas, Rašt.

A. Zolis, Kas.

Nuo Redakcijos. Imdedame šį protestą, verčiami laikraštini-ku nutarimo ir savo gerb. skai-tytojų norui. Bet mes norėtume kuomsčiau matyt tokių protestų prieš „Kovą“ ir „Keleivį“, su kuriais rintos polemikos niekas nenori vesti. Geriau tų laikra-ščių melagėlius korespondentus visai ignoruoti. Tai geriausi jiems pabauda.

***

Gerb. „Vien. Liet.“ Red!

Meldžiu paaiškinti man šį da-

lyka.

Kodel lietuviski laikrasciai nepraneša — nieko nerašo savo skaitytojams (skaitau tris lietuviskus laikrascius, dar nei viename neesu patemijes) apie New Jersey's gubernatoriaus Woodrow Wilson'o parašyta kniga, kuri uzivadina: „History of the American People“, kurioje minetas gubernatorius pastato europiecius zemiau uz chinus: kad europieciai stovj kur kas zemiau kulturoje ir visame kame, ir kad chinietis geresnis esa darbininkas. As knigos neesu mates, bet angliškuose laikrasčiuose daug sykiu plačiai buvo aprasyta. Regis anglus bei amerikonus nelabai tas apeitu, vienok jie plačiai apraso savo skaitytojams; tad kodel lietuviskiems laikrasčiams nebūtų reikalo aprašyti nors kiek apie tai? Juk tai žingeidi žinia. Lenkai, slavai, italai ir kiti daro protestus. Per savo didelių organizacijų susivaziavimą nutaria kokią rezoliuciją ir pasiunčia tiesiog pačiam gubernatoriui, kuris buvo prisiketines lenkams pertaisyti minėtą knigą. Gal tas lietuvių visai nepaliečia, gal toje knigoje lietuviai yra skyrium, pastatyti augščiau už lenkus, italus, slavus ir kitus, bet vis gi žingeidu būtų žinot.

„VL.“ skaitytojas — J. Zujus. Apie tą p-no Wilsono veikalą mes girdėjome iš laikraščių. Bet, kiek matės iš spaudos komentarų, p. Wilson esąs rašęs išimtinai blogai tik apie vengrus (ungarus) ir slavus. Delto vengrai savo susirinkimuose aštriai ir protestavo. Apie kitų tautų protestus nebuvo girdėtis. Žinoma, p. Wilson gal turėjo omenyje užsiminti visus ateivius iš Europos, tų tarpe ir lietuvius. Gal ir lietuviams priderėjo prieš tą pakelti balsą. Bet lietuviai pastaraisiais metais tek užimti protestais prieš patį save: Jonas prieš Baltrų, o šie abu prieš Jurgį, etc. Šioje betarpėje daug kas iš svarbių atsitikimų išlysta kaip iš laikraščių, taip ir mūsų visuomenės akių.

KLaidos pataisymas.

„Vien. Liet.“ 13 num., ant 4-to pusl., rašte Parduodu „Trimtą“ pasidarė spaudos klaidos. Žemutinėje dalyje pirmosios dalies rašto (3-čioje skiltyje) esti: — ant ko atsiliepė p. Herman Purvis per „Kovą“, ant ko aš vėlei atsiliepiu parašiau 16 vasario, idant patalpintų „Kovoje“; jis padavė „Kovos“ redaktoriui, p. Vidikui — O turėjo būti šitaip: — ant ko atsiliepė p. Herman Purvis per „Kovą“, ant ko aš vėlei pasiunčiau „Kovos“ Administratoriaus adresu, idant patalpintų „Kovoje“; jis (Administratorius) tą raštą padavė „Kovos“ redaktoriui, p. Vidikui ir tt.

P. Mikolainis.

Yra da ir kita paklaida, būtent turi būti sumainyta: kad 1000 egz. poperiaus apdaruose kaštuoja po 9 centus, o audimo apdaruose — po 17c.

Lietuvių progresas. Jonas: Tu skaitai daug laikraščių. Pasakyk: kas šimdel svarbaus pas lietuvius atsitiko?

Baltrus: Radau apie pusę tužino kollojimosi žodžių, kaip va: supuvamegenis, renegatas, margadūšis, skebajautis ir tt. ir tt. Mačys.

Atrade pats save. Tik pamjalykl! Atsikeliu širy, žiūriu — palovėje guli žmogus! — Kas tai buvo? Ar vagis? — Ne! Tai buvau aš pats.

Tev. Myl. Dr-tes reikalauose.

CENTRO VALD. ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys, 443 N. 9th St., Philadelphia, Pa. Jo pagalbininkas: J. Kazakovičius, 103 N. Main St., Pittston, Pa. Raštininkas: J. Žemantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn. Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn. Kningius: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa. Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrel St., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave., Rockford, Ill., J. Gabrys 11 rue Sommerard, Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštus T. M. D. reikalauose siųskite T. M. D. Lit. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

TAI JUMS!

Po didžiam darbui, po išleidimui raštų V. Kudirkos, TMD. lyg išsėjosi, nes visuose jos kampečiuose buvo tyta. Bet ji neilsėjosi, tik veikė tyliai, žengdama savo tikslo keliu vis tolyn ir tolyn. Ir štai, po ilgam tylėjimui, jos vadovas, pirmininkas V. Daukšys organo 12 numeryje apreiškė nariams, jog greitu laiku TMD. vėl dalyt savo nariams taip pat dikta laidą kningų, beveik tokią-pat kaip ir laida Kudirkos raštų, susidedančių iš 4 tomų J. Žilinsko poezijos raštų ir vieno tomo Dr. Garmaus referatų, kas sykiu padaro 5 tomus knygu.

Štai! TMD., visą šią laidą, 5 knygas, duos savo nariams dykai, nes narių metinė mokestis negali apmokėti tokią krūvą knygu, kadangi metinė mokestis yra labai maža. O TMD., už narių sumokamus pinigų, kiek palaukus ir vėl leis naujus raštus, ir vėl juos dalyt nariams. Taigi Jūs, Tėvynės mylėtojai, nariai TMD., ne užilgo gausite 5 knygas, už mažą, metinę mokestį. Bet tas pačias knygas gali gauti ir tie, kurie greitu laiku taps nariais TMD., užsimokėdami savo mokestis (40c. įstojimo ir 60c. metinės mokesties). Taipgi gali gauti tas pačias knygas ir tie, kurie yra užvilkę savo metines mokestis už 1911 ir 1912 metus, jeigu jas tuojaus užsimokės. Todėl — visi lietuviai ir lietuvės, kurie šiadien nėsate nariais TMD., eikite ir stokit TMD. narių eilėn ir pasiimkit po glėbį vaisių TMD. trūso — 5 knygas, nes tai Jums jos išleidžiamos.

Bet nemalonu būtų, kad dabar, kuomet toks glėbis raštų išleidžiamas, TMD. susibruktų tokie, kurie užsimokėję už vienus metus, pasiėmė knygas ir neuitų sau švilpaudami, nė ačiu nepasakę, kaip daugelis padarė pasiėmę Kudirkos raštus: prisirašė pasiėmė knygas ir vėl prie draugijos nepriklauso. Tai tikras išnaudojimas ir apjuokimas draugijos, nes metinės mokestis tokių, kurie prisirašo tik su išnaudojimu turi panešti draugija, leisdama knygas. TMD. savo išleidžiamas knygas, už metines mokestis dalina savo nariams su pasitikėjimu, jog priimanti knygas, pasilikty jos nariais ant visados ir ateityje jei prigelbės jos darbe, leidime knygu. Žemaičių Antanas.

Pametė raktą. „Tautiečiai vagia laiskus!“ — taip sušuko socialistai delei Pruselaicio laiško, dyvnu būdu pakliuvusio Mikolainiui. Net P. Butėnas uždėjo iškilmingą aplombą ant „tautiečių“ sugedimo. O to laiško autorius Račiūtė — tyli ir neatidaro šitos paslapties spintos. Turbūt raktą pametė. Kuku.

Svečiuose. Seimyninkė: Meldžiu Tamstos dar mėsos kąsnelį suvalgyti! Svsėias: širdingai ačiu, esu taip privilegas, kad ne tik mėsos kąsnelio neuvalgyčia, bet ir musės nepraryčia!

New Yorko žinios.

Įsvažiavo Lawrence vaikeliai. Subatoj apie 8 val. ryte pagrižo į Lawrence, Mass. 300 vaikelių, kurie buvo per streikus išgabenti į New Yorką, Philadelphia, Barre, Vt. ir Manchester. Visi jie čia būryn suvažiavo ir puikiai griaudų įspūdį darė, kada ant Grand Central vagzalo, išvažiuodami pasave tėvus į Lawrence, uždainavo amerikonų hymną „Star Spangled Banner“. Juos išlydėjo šešios moteris, kurios buvo tam tyčia pasiustos, kad apie vaikelius visu keliu rūpintųsi.

Antra bomba teisėjui. Anadien teisėjo Rosalskio siuntiniuose, kuriuos gauna iškrasos, atrado antrą bombą, da pavojingesnę, negu ana, ką dvi savaiti atgal kažinkas prisuntė. Kas užsibruožė ant Rosalskio gyvasties, nežinoma. Dabar policija pasiuntė tris detektivus apie Rosalskį ir pačta peržiūri mažiauj daiktą, kas siunčiama į tuos namus.

Vietines žinias.

Lietuvių Ukėšų Klubo — išleistoji kningutė: „Kaip pasilikti šios šalies piliečių“ tapo labai išgirta per vietinius amerikonus, įžymesnius veikėjus, kurie sako, jog da pirmutinė tauta atsirado, kuri taip dailiai savo kalboje išleido Amerikos konstituciją. Dabar šitos kningutės vertimas tapo Washingtono užkopiruotas ant 28 metų; o po to laiko bus galima perspausdinimo drausmė vėl atnaujinti. Kaip praneša mums klubas, šitą kningutę dabar reikalauja lietuviai ir visus kraštus. Kaina jos — 25 centai. Kningutė turi 83 puslapius. Galima gauti po šiuo adresu: Lithuanian American Citizen Club, 372 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. Čia priduriam, prašant L. U. Klubui, šitos kningutės nuorašą iš copy-right dokumento, kuris skamba sekančiai: Lithuanian American Citizens Club, Brooklyn, N. Y. — Title of book: Kaip pasilikti Amerikos Piliečių. How to become an American Citizen. Joseph Otto Širvydas.

Date of publication Jan. 7, 1912. Affidavit received Mar. 20, 1912. Copies received Mar. 20, 1912. Entry: Class A, XXc., No. 312049. (seal) Thorvald Solberg. Register of Copyrights. — Nepamirškite! — kad panedėlyj, vakare nuo 7:30, McCaddin Memorial Hall salėje atsisbus didelis koncertas ir šokiai — vakarėlis surengtas „Aušros“ kuopos, dailiam pasilinksminimui ir pasiklausymui muzikos ir dainų, baigiant žiemos sezoną. Koncerte dalyvaus vietiniai ir iš svetur atvažiavę dainininkai ir muzikantai. — Moterių prakalbos. Pereitą subatą Tant. Name buvo prakalbos, kurias surengė Liet. Moterių Progr. Susiv. kuopa. Kalbėjo pakviestas Bagočius ir Purvis. Ant rytojaus Bagočius toj pačioj vietoj skaitė prelekeiją. — Dainos choro vakarėlis. Nedėlioj po pietų East New Yorko „Dainos“ choras kėlė savo vakarėlį, kuriame dalyvavo daugelis svečių ir iš kitų miesto dalių, ypač iš Williamsburgo. Tarp kito Lietuvių Klubo choras dainavo; buvo žaidimai, muzika ir abelnai dailus draugiškas pasilinksminimas. Vakarėlis buvo

paprastoje „Dainos“ choro salėje, ant kampo Pitkin ave. ir Chestnut str.

— Oras. Šią savaitę prasidėjo dailys orai. Aną ketvergą supykėjo perkūnija, apsieiai palijo ir pasirodė pavasario žymės.

— Studentai vagiliai. Buvo jau rašyta, jog pakliuvo cypėn du medikaliskos mokyklos (daktarijos) studentai: Gibbons ir Jacobos, už vagystę. Pas pirmąjį padaryta krata ir rasta namuose apie \$8,000 vertės visokių brangenybių, kurias šie studentai išplėšė Bedford ave. apylinkėse. Šaunūs studentai!

— L. Ū. K. atidžiai! Mus prašo paakinti Lietuvui Am. Ukėšų Klubo šanarius, kad pripuolęs velykose klubo mėnesinis susirinkimas, delei metinės šventės tampa perkeltas ant 14 balandžio, t. y. kitan nedėdienin.

— Del transfero išdūrė akį. Eastern Parkway, įlipo tūlas mėsininkas Burz ir padavė konduktoriui Lewis transferą, kuris buvo išpūnčiuotas dviem valandom anksčiau. Konduktorius, žinoma, nepriėmė. Išliko barnis, ir pikėčiurna bučeris su lietsargiu išdūrė konduktoriui akį. Žinoma, jį tuojaus suėmė.

AUKSO GRUDELIAI.

Tikroji filosofija ne tame, kad gaudų (šlovę) kojom paminti, o tame idant savo laimę pastatyti nu gaudos neprigulmybėje, net rūpinanties pasilikti tos gaudos vertu. — d'Alamber. Truputis filosofijos žmones patrukia betikyon; daugelis filosofijos sugražina žmones ir tikėjimą. — Platonas. Norėdamas, kad tau galva iššukoty, spiauk kitam į akį. — A. Baranauskis. Veizdėk galo, o būsi gudrus! — A. Baranauskis. Kas gimęs kovu — tas kovos, o kas povu — tas povas. — A. Baranauskis. Didžiausioji brangenybė pasulyje — tai darbas. Mūsų gyvenimas tik akimirksnis, taigi neleiskime dovanai brangaus laiko. Kurioje šalyj yra labai daug daktarų ir advokatų, ten visuomenė blogai sutvarkyta. Juo žmogus tobulesnis, juo jis labiau atjaucia gerą ir pikta. Meluoti — visai nemeluok, o teisybę kalbėk apmąstęs.

NAUJI RAŠTAI.

Papasakojimas apie septynis pakarotusius. Leonid Andreev. Apsysaka. Vertė S. Biežis. Išleido „Lietuvos Ūkininko“ Draugija. Chicago, Ill. Spasta J. Ilgardo. 1912. Pustl. 95. Naujosios giedojimo palamės. Pagalba išvalnimui žmonių kūnų ir dvasių iš žemiškų kančių. Parašė Vilnius Belaisvis. Išleido J. Gudelis. Chicago, Ill. Spasta J. Ilgardo. 1911. Pustl. 32. Kaina 10c.

Teisybė, trimėnesinė lietuvių darbininkų brošiūrėlė. NS. Leidžia K. Rutkus. E. St. Louis, Ill.

KRASOS DĖZUTĖ.

J. E. . . niui: — Vaizdelis „Persigando“ silpnokas. V. Blažaitis: — Žinote Tamsta, kad gerai rašyti eiles, reikia prigimtos dovanos ir net didelio pasilavinimo literatūroje. Šiame gi atvevy matosi, kad vieno ir kito trūksta. Geriausiai reikia pradėti lavinimąsi nuo rašinėjimo šiaip ko, bet ne eilių. O tuom tarpu daugiau skaityti gerų raštų. P. Aleksynui: — Nepatalpinome delto, kad nieko ten nebuvo svarbaus, o labai ilgai rašyta. Jeigu prieš kiekvieną Jono korespondenciją ims protestuoti Juozas, tai užimtume laikraštį tik vienais protestais. Gali būt, kad korespondentas biskį perdėjo. Bet keli gi mūsų — lietuvių korespondantai yra liuosi nuo šitos nuodėmės? Šiaip gi nebuvo jokių blogų norų, kaip T-ta užsimenatė. Nereikia užsigauti mažmožiais ir kaip nendrelei bijoti bile vėjelio papučiant. J. Saulėnui: — „Is atsiminimų“ nedėsimė. Tėma nebloga, bet del tokio ilgo Tamstos gyvenime persivertimo, pertempūpį aprašyta. Geriausiai būtų buvę, kad T-ta būtų aprašęs tik po kokį vieną atsitikimą, o ne visą tą periodą. Bet ir tai kažin ar būtų nusidavę. Meldžiame rašinėti žinutes ar trumpus dalykėlius, kad ir vertimus iš svetimų kalbų. O kodel, padėkim sau, neimtumėt rašyti straipsnelių ant to ar ant kito klausimo, kas mūsų visuomenėje ir laikraštyje būna paju

dinta? K. Wistert: — Vat būtų gerai, kad T-ta išrišimus pasiskubintumėte prisijusti is laiko. Neblogas išrišimų var tojate formulas, kurias pavyzdžiui panaudotumėm. Pamėginkite! Dr. Rutkauskui: — Perdavėm p. Martui, kad pridėty savo atsakymą. A. Tilvikui, Šiauliai: — 1) „Parvažiavo rabinis“ mums netiko. Pesiuntėm „Tarkai“. 2) Nesuprantame, kam reikalaujate laikraštį siųsti ir kas, ką bei iš kokio archivo paimtą?

AUKOS KANKINIAMS.

Per pasidaravimą 29 kp. SLA. ir 26 kp. LSS. tapo pasiūsta Lawrence streikieriams suvirš \$50. Dabar da randasi \$20.40. Pagal aukautojų noro skiriam kankiniams. Aukavo šios ypatos: kun. K. Skripka, P. Mauricas — po \$2. M. Plaut, F. Kaminskas, St. Miliauskas, J. Lukas, M. Burba, T. Jotkavičius, J. Slazas — po \$1. J. Varnagis, M. Čiupas, A. Mineika, N. Gudžiūnas, J. Jonikas, P. Vraška — po 50c. J. Mazalaukas — 30c. F. Majauskas, J. Juodsnukis, A. Ilginis, J. Žimontas, K. Bačukas, J. Dabašinskas, J. Raulinaitis, M. Leikis, P. Leikis, A. Rukas, P. Vetavičius, V. Dzivilis, P. Jononis, F. Aleliūnas, J. R. Kauskas, A. Buseliūnas, S. Kasmuskis — po 25c. Smulkų \$1.85. Viso . . . . . \$20.40 Pesiuntimas 15c. Visiems aukautojams istariu širdingą ačiu. Joe. Uždavinis.

AUKOS JOVARUI.

South Windsor, Conn. Skaitydami „VL.“ suradome atsisaukimą Jovaro į visuomenę, kur meldžia paramos savo silpnai sveikatai. Tai mes suaukavom keletą centų: J. Strazdas, V. Visockas, J. Totorėlis, A. Totorėlis — po 50c. V. Godonis — 15c. Viso . . . . . \$2.15. Jonas Strazdas.

PRANESIMAS.

Šiuomi pranešame visuomenei, kad šiomis dienomis važinės mūsų agentas P. Petronis po šias vietas: Niagara Falls, Buffalo, Batavia, Syracuse ir kitas, po New Yorko valstiją organizuodamas TMD. kuopas. Todėl galite pas jį užsirašyti „Vienybę Lietuvni-

ku“, duoti užsakymus ant knygu ir apgarsinimui ir klausiti patarimų apie siuntimą pinigų ir pirkimą laikvorčių (sifkorčių).

J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (91)

MUSŲ AGENTAS

J. J. JAKŠTIS, 56 K. Market st., Brighton, Mass.

Čia galite užsisakyti „Vienybę Lietuvnišką“, klausiti patarimų apie šifkortes ir pinigų siuntimą į Lietuvą.

J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ZMONIŲ VERDIKTAS.

Dr Stewart laikraštij „Medical Herald“ sako, kad iš daugybės gyduolių, kurias išleista per 30 pastarųjų metų, tik dešimta dailis nuošimčio (viena iš tūkstančio) išsilaiškė. Visos tokios gyduolės buvo išbandytos ir paliktos žmonių nusprendimui. Gyduolė, kuri daugiau negu per 22 metu yra nuolatiniu šeimynos draugu ir kurios vis daugiau ir daugiau yra parduodama — tai Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras. Jis yra labai geras visose pilvo ir vidurių ligose, taipgi nerviskume, anemijoje, užkietėjime, galvos skauduliuose, priešais vėmimą, nustaudo apetito arba susilpnėjus kunui, taipgi daugumoj moterų sirguliamimų, ypatingai jeigu tas yra surištas su gromulivimu. Apitiekose. Jos. Trner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

10—METINĖS SUKAKTUVĖS. AUŠROS DRAUGIJOS.

Sausio mėnesyje, 1912 metų, Chicagos inteligentų būrelio tapo sumanyta ir įsteigta Aušros Draugija su mieriu šelpiti mūsų jaunomenę mokinnančiąsi daktarystės, tiesų, matematikos ir dailės Europos kaip ir Amerikos universitėtėse. Reikalingumą mokytų žmonių, ypatingai daktarų, visi pripažįsta ir kad pasiekti tą mierį, vienur tai kitur susiorganizavo Aušros Draugijos kuopos, kaip ir daugelis lietuviškų pašelpos draugijų ir pavienių ypatų aukavo nemažas aukas Aušros Draugijai — šelpimui studentų. Didžiausią auką, kas metai, aukavdavo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Studentų, norinčių gauti pašalpą nuo Aušros Draugijos, visados buvo gana daug, bet Aušra galėjo sušelpiti tik ant tiek, kiek išde (kasoje) buvo pinigų; daugeliui turėjo atsakyti pašalpa delei stokos pinigų, ir nežiūrint į tai, Aušra visgi sušelpė pagal išgalėjimą nemažą skaitliū studentų, kurių tūli jau ir atmokėjo Aušrai tą pašalpą, kaip ir visuomenei — dirbdami jos labui, kiti atsimokės ateityje.

Taigi tokia Draugija mums yra labai reikalinga, ir mūsų visų priedermė yra tos Draugijos nariais pastoti, taip, kad Aušros Draugija būdama turtinga galėtų sušelpiti visus atsisaukiančius gabius studentus ir studentes, kurie baigę gimnazijas, negali lankyti universitetų delei visiškos stokos pinigų arba jų dalies. Tokiems visiems Aušros Draugija geidžia pagelbėti.

Taigi švenčiame taip naudingos Draugijos 10—metines sukaktuves — ju bilejū. Brooklyn'o Aušros Draugijos 2-roji kuopa parengia tam tikslui koncertą su pasilinksminimu (šokiais)

PANEDĖLIO VAK 8 d. BALANDŽIO (APRIL, 2-rą d. VELYŲ). McCADDIN HALL SALĖJE.

Berry str. (tarpe South 2-nd ir 3-rd Streets) Brooklyn'e, N. Y.

su sekančiu programu:

- 1. Trumpas paaiškinimas apie Aušros Draugijos mierius. M. Petrausko, Dainuos P. Rimkus.
2. Jovau dieną, jovau naktį — M. Petrausko, Dainuos P. Rimkus.
3. Allegro is Sonate Pathetique — Beethoven paskambins ant piano P. Čiurlionis.
4. Skambančios stygos — M. Petrausko, Dainuos duetas: A. Mikulitė ir A. Kvederas.
5. Kur bakūž samanota — St. Šimkaus, Dainuos K. Strumskis.
6. Midsummer Night's Dream — Mendelssohn-Smith, paskambins ant piano P. Čiurlionis.
7. Tėvynė — L. Liebe, Dainuos kvartetetas: { A. Kancieriūtė, J. Vindrinčiūtė, K. Brazys ir A. Kvederas.
8. Laivinė daina — B. Guonodo, Dainuos P. Rimkus.
9. P. Čiurlionis skambins ant piano kompoz. is Grieg'o.
10. Stebuklingas šaulys — Weber'io, Dainuos K. Strumskis.
11. Saltyšius — St. Šimkaus, Dainuos kvartetetas: { A. Kancieriūtė, J. Vindrinčiūtė, K. Brazys ir A. Kvederas.
12. Tu Lietuva, tu Dauguva — pagal S. Rakauska, Dainuos parapijos choras.
13. Pasiėjau žalia rūtą — pagal J. Neimontą, Dainuos parapijos choras.
14. Nauji kliaiški šokiai, Pašoks O. Žukiūtė.
15. Per šilą jovau — St. Šimkaus, Dainuos Seenos Mylėtojų Choras.
16. Einu per dvarelį — St. Šimkaus, Dainuos Seenos Mylėtojų Choras.
17. Šiu nakcelį per nakcelį — M. Petrauskas, Dainuos K. Strumskis.
18. P. Čiurlionis skambins ant piano kompoz. is Lyszt'o. Šokiai iki ryto.

Visus lietuvius ir lietuvaites šiuomi užkvičiame imti dalyvumą šiose sukaktuvėse ir taip dailioje iškilnėje, ant ko visus užkvičiame. Aušros Draugijos 2-ros kuopos INŽANGA IR SĖDYNĖ KIEKVIENAM PO 25 CENTUS. Tikietai parsiduos nuo 7 lygiai. Gaukite tikietus išanksto ir ateikite į laiką, nes galite netekti sėdynių. KOMITETAS.

Kraujui išvalyti ir paturtinti, visam organizmu atnaujinti, reikia vartoti gyduoles vadinamas

SEVEROS VALYTOJAS KRAUJO

(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

Kaina bonkai \$1.00

Norint prašalinti invairius išberimus ir išsigydyti nuo invairiu odu ligu, reikia vartoti

Severos Mostis del Odiniu Ligu

(SEVERA'S SKIN OINTMENT)

Kaina 50 centu.

Kad turejus odą visada valią, kad plikoji ir plaukuotoji oda butu sveika, maudyklai ir nusi-prausimui reikia vartoti

Severos Gydantis Odinis Muilas

(SEVERA'S MEDICATED SKIN SOAP)

Kaina 25 centai

Augščiau pristieji vaistai tai geriausios priemonės kraujui ir odai valyti, taipjau išsigydyti nuo begalo inkiriu dedervinių, išberimų ir šiaip nemalonių odos ligų. Jie yra tam tikrai sutaisyti, kad palaikius

Kraujo, Plikos ir Plaukuotos Odos Sveikata.

Parduodama visur aptiekose. Neimkite kitokių, jei kas jums siulytų. Žinūrėkite, kad ant luobelų butų padėta vardas

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

BALIUS!

Ir vėl gera proga kiekvienam pasihksminti. Artinasi Lietuvių Gymnastikos Klube 11-tas metinis balius, kuris bus 13-tą d. balandžio (April), 1912 m. PALACE HALL, 93 Grand St., Brooklyn, N. Y. Duris bus atdaros nuo 7:30 vakare.

Ir turime pranešti, kad tokio balius Brooklynne tur but da nebuvo. Balius bus su Grand March. Muzikantai puikiausia griež lietuviškus ir angliškus šokius po vadovystę prof. Stepono Vaišvilo.

Ant virš minėto balius užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites iš Brooklyn ir iš kitų visų aplinkinių miestelių. Įžanga ypatai tik 25 centai. Kviečia KOMITETAS.

REIKALAVIMAI

Reikalingas korespondentas, mokantis kelias kalbas. Atsiųskite laišku, prisipašdami aplikaciją vartojamose kalbose antrašu:

J. F. Sosnowsky, 287 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (15)

Reikalingi keli preseriai pirmos klasės. Mokestis nuo nedėjų ir nuo stukių.

B. Stern & Son, 632-634 Broadway, New York City.

Pajieškau Jargio Sadaucko, Suvalkų gub., Seirijų valsčiaus, Boreičių kaimo. Jau 24 metai kaip Amerikoje. Jeigu kas apie jį žino ar jįsai pats, tegu atsiųskia sekantiu adresu. Turiu svarbų reikalą.

Teofilė Sadauckiūtė, 162 Metropolitan ave., Brooklyn, N. Y. (14)

Pajieškau savo brolio Franciškaus Zvirblio ir puseerės Barbaros Norbutukės, po vyru Vaitkienės. Brolis pirmiausia, 8 metai atgal, gyveno Brooklynne. Paolina iš Paulėčių kaimo, puseerė iš Meišėlių kaimo, abudu Sveiknos valsčiaus, Resėnių pav., Kauno gub. Jei kas apie juos žino, prašau duoti žinią, nes turiu svarbų reikalą.

Elzbieta Zvirblūtė, 172 Hepe st., Brooklyn, N. Y. (9T)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda ketvirtainis pianas Chickenny darbo. Naujas kaštavo \$900. Parduodame už \$30. Tur but parduota prieš 10 balandžio (April) 1912 m. Dasižinokite pas savininką

Olvany, 58 So. 10th St., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda candy ir cigar's Stationery už \$110. Įėjgos, renda su 2 kambariais \$18.00. Kaina \$800.

A. J. Hanson, 112 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda saliuonas, gera vieta, per 20 metų išdirbtas biznis, intaisymas geras, prekė pigi. Dasižinokite šiuo adresu:

A. M. Martus, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. (9T)

Groseris ant pardavimo geroj vietoj, apgyventoj lietuvų ir lenkų; biznis nuo seniai išdirbtas ir sekasi gerai. Priežastis pardavimo, moteries liga Norintieji, kreipkitės šiuo adresu:

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (9T)

Parsiduoda krautuvė visokių stiklinių bei įvairių kitų daiktų. Vieta apgyventa lietuviais ir keletas lenkų; biznis eina gerai, nes nuo senai jau išdirbtas ir gana pasekmingas. Priežastis pardavimo — šjimas į kitą biznij. Kurie norite dasižinoti ir gerą gyvenimą padaryti ir užsidirbti pinigų, taipogi sanlygas sužinoti kreipkitės šiuo adresu:

Jonas Raudonaitis, 48 Hudson ave., Brooklyn, N. Y. (15)

FARMOS! FARMOS!

Farmos: New Yorko lietuviškoj kolonijoj yra da daug farmų ant parduomo. Čia paduodu nekurių prekes: 86 akrai už 2100, 100 už 2900, 99 ak. už 100, 135 ak. už 200, 100 ak. už 2000 ir daug kitokių pigesnių ir brangesnių. Dang lietuvų fermerių čia yra, ysis farmos su reikalingais gspadorystei būdinkais. Rašykite pas

GEORGE KLEEK, Poolville, N. Y. Del atsakymo — indėkite už 2c. mar. (9T)

„Vien. Liet.“ išleistų knygų Katologas.

Table listing various books and their prices, including titles like 'Adomas Mickevičia', 'Ar socialistas gali būti kataliku?', 'Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje', etc.

Table listing various books and their prices, including titles like 'Anglijoje', 'Jonas Krikščionys (Penkiaveikmė tragedija su prologu)', 'Juozapas Koniusėvskis arba kankinimas Unijotų', etc.

Lutkauskas ir Garšva. Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai. Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniū. PARSAMDOME KARIETAS. Telephone 2320 Greenpoint. 227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu. Kningutė Lietuviškoj ir angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, Klausimai ir atsakimai išsiimant popieras, Suvienytųjų Valstijų konstitucija, Neprigulmybės deklaracija (ir) Konfederacijos straipsniai. Lietuvių Amerikos Ukėjų Klubas, matydamas kad yra reikalas kiekvienam tapti piliečiu šios šalies, išleido šią kningelę savo trisus. Kningelės čienia tik 25 centai. Todėl norintieji gauti šią kningelę turi po drag su užsakymu prisijusti ir 25c. krasos ženkleliais arba per Money Orderį. Adresuokite. LITHUANIAN-AMERICAN CITIZENS CLUB 372 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

BIRUTE LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS. Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams. „BIRUTĖ“ išeina kas pėtnyčia Tilžėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje). „BIRUTĖ“ yra vienatinis prūsų lietuvų laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiška. „BIRUTĖ“ spausdinama lietuviškomis raidėmis ir išeina grynaj lietuvių kalboje. „BIRUTĖ“ jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvų, šale to praneša apie lietuvų tautiška ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje. „BIRUTĖ“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės nuo savo tautiečių. „BIRUTĖ“ tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tiktai \$1.50. Priederme kiekvieno lietuvio yra išsirašyti „Birute“, tuomi paremia reikalus prūsų lietuvų ir kartu visos lietuviškos tautos. „BIRUTĖ“ galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės“ atstovu visos Amerikos.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE. Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje. Užlaikome visokių gatinkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniiais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Įstatk užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importyriū iš visų šalių svieto, speciališka turime padarg dang Lietuviškų Illustrojučių dėl Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Pralėkčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimat arba norit užsiminti šiomi biznij, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie: American Film Exchange A. T. Račiūnas Mgr. 630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y. Phone 3536 W. Bedford.

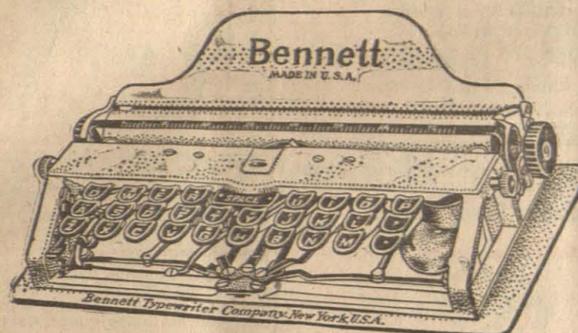
Juokkis per visus metus! Užsirašęs „TARKA“ nuvairkysi nuo savo kaktos visas raukses. Turėsi juoką, kada tik atsiminai, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius ištvirkėlius ir liurbas. Gražių giesmelių su gaidomis Juokingų uždavinų, šaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslų. Tik vienas dol. metams. Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City

Joseph Topills & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y. Kirpėjai ir šluojėb šios knygos: KIRPĖJŲ KALBŲ SUTAIKYTOS ENGLISZS SZALIES PRINCIAS TIESAS IS DAUGIA PILNA PARKINAMA SEKANCIU DALYBU: ISTORIS PRANOVISTE, ENINA IND. SIL PASIZIJA KYVODU IR KIRPIMO VYSESDU IR MOTERISSIU DRABULIU APRAVYTOS MROGOS DRABULIUS. PREKE SUKIVENS SAIM. 200 BROADWAY, NEW YORK CITY.

REIKALAUJAMA REIKALAUJAME ŽMONIŲ. pirmos klasės preserių ir forepreserių. Gera mokestis; darbas — nuo savaitėjų arba stukių. Atsiųskite pas Alf. Benjamin & Co., 740 Broadway, New York City. (13) Rusiška linija į Canadą ofieciališka gavo žinę generališkas agentas nuo Russian-American Line į New York, A. E. Johnson & Co., kad laivas nuo šio laiko sustos Halifax'e, taigi bus pirmutinė linija, kuri darys susisiešimus Maskolijos su Canada. Iš priežasties, kad rusai perka žemes ir kelianja Canadon, kompanija matydama reikalą padaro sustojimą Halifax'e, iš ten į New Yorką ir paėmes tavora ir kelieivius važiuos į Rotterdam ir Liuvę (Liepoją).

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drąkuojama mašina ir drąkuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drąkuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drąkuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drąkuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New York'e savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynė“, savo išde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apvieto reikalams ir kitokiems labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastų ai kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burlis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip pasakme to, našlės ir našlaičiai ir nušė, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimui, kokius dabar nuolatos lietuviui nukentė, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaip lietuvių! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apvarsti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojai valandėlę, kaip čang gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti pinigai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo imokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašalpagaviui taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi aktyviai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kniugelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkuską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

FARMAS PARDUODU.

Galima gauti farmas Lietuvių Kolonijoje, Michigan valstijoje, kuri turi pirke 105 lietuvių. Farmos Mason county, turiu parduvimui gyvenamų farmų su būdinkais ir sodais; žemė — molis su smėliu ir juodžemis. Maišytos turiu Lake County, daugybę geros žemės, neišdirbtos del Farmų parduoti pigiai ant lengvų išmokesčių. Adresuok tuojau ir gausi lietuvių kalba informacijos kniugelę ir mapą dovanai.

ANT. KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.
(ET)

Didžiausias Pasaulyje Teatras Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių. Siemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svetą“. Būti New York'e ir neaplankyti Hippodromo, reiškia būti Romoje ir nematyti popėžiaus. Lešia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ų. Geriausios sėdynės \$1. Angščiau — pigiau.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA.

Kaip pavasarinį taip ir vasarinį.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgautinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntijoms kasą. Pirm negu pavesite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jams. Išitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyruosis Agentas, kuris: Siuondia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Antanas Stašaukas.

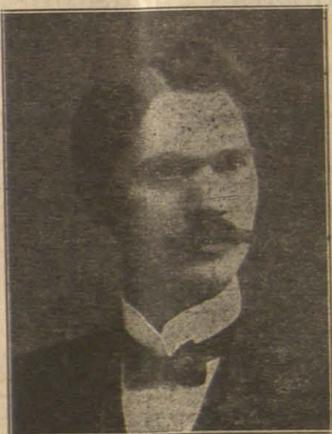
Labai puikioje vietoje salūnas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMA

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokio svarbia rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir paigina gyvenimą. Tas atsiiekama tik pašvenčiant kasdieną po dešėtką minučių ant gymnastikos. Kniugutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaką iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulie-tuvinta A. Vegėlės. Pust. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia mėlės prie savo tėvynės ir visų praklinių darbų, kaip istoriškos apsakos. Francūzus pakėlė apsakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė angiai išmintingame patriotizme ačiu istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istorišky apsakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kniuga. Nors ji skiriama tik jaunuomenėi, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apsaką arba romaną, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuočių tautų kalbas; ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apsakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimta suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tukstančius praklinių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kniuga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisėms sau labai gilių idealų. Ji privalo rasti kiekvieno lietuvių kniugynėly.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodyti apturet. tikrą kelią in sveikatą : : : : : Musu aptiekoriaus

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS**
151 Metropolitan Ave. (co r. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežų.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos: šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncziam pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusky ir vokišky.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persinčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausaučių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsilimame provomis Europiskomis ir Amerikoniskomis išskolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išliekom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete. Išėina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekinoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darba atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
 Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank at kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmę į ranką kaip čemodanėlį, gali nešiti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
 O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
 120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
 Lietuviškas graborius.
 Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vešeliams ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
 Lietuviai, kreipkitės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
 LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vešeliams ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisas atidaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**

213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
 Branch Office: 48 Hudson Ave.
 LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVĮ

Zmiejecznikas yra tikrasis

ZMIJEJCZNIK
 RATTLESNAKE
 LUMINENT

SAULE
 Du-kart nedėlinis laikraštis
 Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYČIĄ
 Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
 Ant pusės meto \$1.25
 Ant ketverių meto \$6.50

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
 POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
 Prusuose 15 markių.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Škanus alus, gardi arietka, elius, visokis vynas, kvepentis cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mingių ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

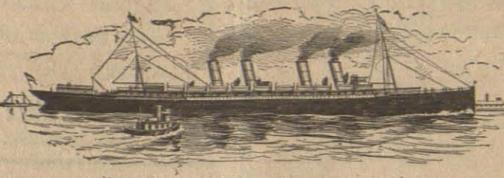
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
 Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
 E. APRIL, Savininkas.
 Rusiškos ir Turkiškos **PIRTYS**

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
 BROOKLYN, N. Y.
 Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
 287 Broadway Kampas Reade Gatvės
 New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsižvelkia

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.
 \$100.000 (šimtas tūkstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išimtinome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išnodame ant pareikalavimo. Šipkortes paduodame ant geriančių gėraščių visų Linijų ir į Krajų už priėjusią kainą. Pasportus dėl kelioniausių į Krajų parupiname. Daviernastis paduome pigiai ir visais kitais reikalais konsultuojame su palidėjimu Konsulto. Atjieškiojimą dalių atliekame kuotėliausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
 Nedėliose nuo 10 iki 12 val. ryte.
 Šubatoje iki 8 val. vakare.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĒNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėbėti, neįleisk rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiuokus savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pasrašyk pas savo ločną vientautį, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydantių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ
 Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gydytojų“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavystių savo sunkiai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto taip dėl senų žmonių, kaip dėl kūdikų, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tuksandžius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
 Cor. Elm and Main Sts.
 Plymouth, Pa.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
 IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
 Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
 Amerikoje ant viso meto tik \$1.
 Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
 Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĘ“ ir „LINKSMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštus gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
 520-522 W. South Al.
 MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia
Lietuvizka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laiduvių, keleiviai visados bus užganėdinti.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
 (Bell Phone 8—R)

DIDIS GYDYTOJAS **Dr. Ignotas Stankus M. D.**

pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutiniame daktariško mokykloje New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specializavosi išsilavinę gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgaun vardą aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestav daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo uždut kuo geriausiai ir užganėdinti žmonių dabar-gi pasiėmęs labai savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo ločną namų ligonbutį ir:

KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:
 Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubėi kreipkis pas mane ypatingai arba laišku. o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neįgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktikę ir aukštesnį mokslą, tau pareižėsiu ir suteiksiu tikrai broliškai ir sąžiningai rogd. Kiekvienas iš atsiėmusių persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimitaučiai.

APSIIMU PASEKINGAI IŠGYDYTI LIGAS

- Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gelimo anarčių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išberimo, kuno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių, silnikinio plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų.
- Nuo visokių nerviškių ligų, neuralgijos, drebėjimo sanarių, nemirėjimo ir išsėdimo; nuo groto nuilstimo, sunkaus kvėpavimo, persalimo ir nuo visokių slogų.
- Nuo visokių užkrečiamų lytiškių ligų, ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos.
- Teip-gi nuo visokių moteriškių ligų, skausmingų ir neragariškių mėnesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbų ligų.

Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operacijų.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vežio skilvizje ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai būtų pusle, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tau su pagelba operacijos galima prašalinti kuo geriausiai ir už menką mokėstį. Darau teip-gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lyriškių organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesiu pritrauktas kijas ir rankas. Išgyvū su naujusio būdo operacija rečiau, už menką prekę.

Per tai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima prabūti spaitiška, tai parašykite kas skauda ir kokius nesveikimus jaučiate savi, o aš suprasiu viską ir ištyrę duosiu rogd. o jeigu reiks, prisistūsiu ir gyduoles, o tas nedaro skirtum kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ar kitose šalose.

Atsilankantiems ypatingai ir dėl operacijų, turiu savo ločną namų puikų LIGONBUTĮ. Biedus gydu DOVANAI.

Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA.
 Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare Nedėliomis no 1 ik 5 vakare

Nepamirškite
Tautiško Namol!

Erta, daili salė mingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone 1470 Greenpoint.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
 Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidare ofisą:
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
 Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikų. Specialistas prie ligų chroniškių (išsenėjusių).

Valandos priėmimo ligoji: Is ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto
 Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvų advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsima varymu provų visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87
 Bell 47
 Residence Peoples 1100

THE LACKAWANNA
 Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškių laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
 (Kietųjų auglinių kelias).
 Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Seranton ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien.
 Tarpe visų vietinių Punkų nuolatinis ir parankus susinešimas.
 Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių bogiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
 General Passenger Agent,
 90 West Street, N. Y.

STEBUKLINGOS SZTUKOS

10 LABAI GERU SZTUKU UZ \$1.00

Su niekuo teip žmonių nepalinksinsi kaip su geromis štukomis. Kuris žmogus moka geru štuku, tas visados praleidžia laika linksniai visi ji myli ir laiko gudriu žmogui. Tu brolai gali ir tai pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar susilankė geriausia progos, nes tik už 1 dol. gausi 10 labai geru štuku. Aš esu lietuvis, magikas ir berodijamas teatrus, patyriau, kad lietuviai labai myli štukas, todėl aš dabar pasirengiau tik už 1 doleri parduoti 10 geriausių štuku, todėl nelauk ilgai, usižodiernok tuojus, o po dienos visi manys, kad tu esi labai mandrus žmogus, arba turi velnią. Štukas, kurias aš jums prisistūsiu, yra labai lengvos padaryti, teip kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuojais padaro. Visas reikalingas prietaisai ir lietuviška pamokinama kaip tas štukas padaryti, išsiunčiu ta pačia diena kaip gauau orderi. Nusiuntimo kastas aš apmoku. Prisiųsk \$1, o gausi tas štukas.

JUOZAS SZLIKAS, 7208 CARPENTER ST., CHICAGO, ILL.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
 VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
 Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
 Prie So. 2-nd Street.

H. B. ROSENSON,
 317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
 Telephone, 1102 W'ashington

WHISKEY

PRETELIAI LIETUVIAI
 12 dideliu ir 12 mažu.

Rusiszkai Amerikoniszkia Linija. Vieniatini be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

S. d. Rotterdamas 11 dienu Liepoju	Išplaukimas iš New Yorko.
III klasa \$33	III klasa \$35
II " 48	II " 50
I " 65	I " 75

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontora.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. **TWENTY YEARS PRACTICE.** Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. **HAND-BOOK FREE.** Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors.

Address:
H. B. WILLSON & CO., Patent Attorneys
 Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Pavasaris TAI LINKSMOS DIENOS,

bet tik tada, kaip žmogus iš savo kūno pašalins kaip šurkštų žiemos šaltį—ligų, kuri vargina. Vienok jei to nepadarysi, tai liga vargins kūną iš viršaus ir vidurių, naikins sveikatą ir gyvastį, teip beskurstant ne tik pavasarį, bet ir vasarą be geros sveikatos neturėsi jokios linksmybės.

KAD JAUTIESI nesveikumą, bet nori atsary, tai išgydyk. Išvargyk ligų lauk iš kūno, kraujo, nervų ir vidurių; o kad tą viską padaryti, tai atsižvelk lietuviškoj kalboj prie tikro Daktaro Specialisto Klinikos, kurs pagal reikalą pritaikys speciališka geriausias liekarstas, kurios kaip šilti saulės spinduliai išvaro žiemos šaltį teip ligą išvargys lauk. be pelio, be supolingų operacijų

Apturesi tikra linksma pavasari ir gera sveikata; didžiausias kaip šimtai išgydytų dėkavodami. IS DAUGYBĖS nors keletą patalpinam:

Albany, N. Y., 613 Livingston st. Ant. Barneetas. Aš sveikinu Philadelphijos M. Kliniką ir dėkavojau už geras liekarstas ir greitą išgydytį ligos. Draugams ir pažįstamiems laike jų ligos visada rodytis kreipitis prie Jūs kad tikrai gali išgydyti.

K. Oševiče, 1444 Ross st., Camden, N. J. Džiaugdamasi gera sveikata ir dėkavojau už išgydytį no skreplavimo, kosėjimo, skaudėjimo krūtinėje šonuose ir kitose kūno dalise.

Mrs. M. Domekene, 96 Crosby st., Grand Rapids, Mich. Teip sako: Nors ligai sirgau, daug visokių daktarų perleidau, — bet Philadelphia M. Kliniko Dr. geriausiai man pagelbėjo nuo skaudėjimo strėnose, viduriuose, krūtinėje, rankose ir kitur.

Daugybė tokių padėkavonių ateina kasdien už išgydytą nuo: nervų ir nusilpnėjimų, persalimo ir kosėjimo, galvos skaudėjimo ir svailgimo, vidurių nesveikimų ir užkietėjimo, sekios nubišimo nuo sauzgysybės, greito palisimo, negero ir sumažėjimo kraujo, teip-pat nuo tūpantių lytiškių ligų ir tam panašios rūšies VYRU nelaimių. Teip-pat MOTERU nuo yvairių skaudėjimų strėnose, baltųjų ir kitokių ligų.

KAD NEGALI PRIBUT asabiškai, tai parašyk, o aptursi rogd, pagelbą ir tikras liekarstas, kurios gali tave išgydyti ir turėsi LINKSMĄ PAVASARĮ. Visada rašant adresuok teip:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
 1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

Valandos kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėliomis nuo 10 iki 3 p. p.
 Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utarniniais ir Pėtyniomis.

Dėl visummenės naušos Phil. M. Klinikos, išleidiu naujusią daktarišką knyga "DAKTARAS": labai naudingas visiems. Kiekvienas apturės dovanai: kuri, tik už atsilankimą prisius virš padėtu adresu: tik 4 cen. stampomis

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
 — pas —
Jona Kulboka
 SKANUS ALUS, GARDI ARIEKA, VISOKI VYNAI,
 — KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
 (kampas Wythe ave.)

W. SLOMINSKA
 Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupa-stingą ir artistiška išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodintiniems Kunigams ir guodintinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiaiu paminėtus daigtus **PI-GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausia praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arietka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiare iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
 Priešai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
 Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
 Vaikų Drangas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.
 Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo..... 10 c.
 Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveiklais (apdaryta)..... 35 c.
 Pinigus siųskit per Money Order žiu adresu

P. Mikolainis,
 Box 62. New York City.